

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift, medizinisch - Cod. Rastatt 56

Menzel, Albert

[S.l.], [Anfang des 17. Jahrh.]

Commentarium in Avicennam quod nobilis [...] fœliciter absoluit
Ingolstadij, et exceptit celeri calamo. Martinus Wachter Tettnangensis
Acronianus

[urn:nbn:de:bsz:31-284585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-284585)

1

1

Commentarium in
AVICENNAM

Quod nobilis, et clarissimꝯ vir
Albertꝯ Menzelius, Med. D. et
professor Auspicatus, eiusde
Facultatis D., clarissimꝯ petrus
Brindeg feliciter ab
soluit Ingolstadtꝯ, et
excepta ceterica
lamo.

Martini Wachter Tettningen
sis Aeroniana

[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

2
I
PRÆFATIO

Explicatur quicquid in nihil quod labor & fortioris
hoc, dignitate, eruditione, quæ constat et omnino
sapientissimam, et primum Abacholy, Alhasem, Eberhali, et
enfin C. v. n. fortasse corrupta Arabia voca
nem dicitur, appellatur. Nihil de miris sentendi
ordine dicitur. In i. q. Medicina compendiosissime Cur Funiculus
thodo habuerit, eorum hoc ordinatissimè audire ordinatissimè
solent: qd. Solu. hia, nemine sine notitia eorum dicatur.
q. hoc libro complexæ Fui. Medicinæ fieri posse
aut verum Medici usum assequi. Complexæ e. e. ipse
Artis præcipua, ac veluti fundamenta, q. corpus humanum
in efficiunt compaginant, q. idcirco res naturales
à Medico noiant, sunt, sanitatis et morbi quasi
mensura. Nam quo qd. propius adhuc accesserit, eo
salubrius, quo recesserit longius, eo morbosius
haberi. In ter. at. Medici, qm. nunc sanitatem
à morbo vitæ distinguere, ut illa qm. conservare officium
Medici.

nunc uo

2
hunc nō effligare idoneis p̄sidijs queat, quantum
muneris ipsiq̄ rās exigit apud Hipp̄ in lib. 1. &
Melio, et lib. 1. p̄ iurando. Debet it̄ q̄ q̄
tione in id inuicem ut res nantes bene p̄cipiat,
et intelligat, q̄ quō familiaris assequi liceat, dili-
gente dabo epam, et dū in hanc explicatione
occupator, q̄ obscuris verborū modis tectis
latent difficultates, q̄m clarissime, benignissime
p̄ponant, q̄ manifesta sicco pede transeant.
etymologia
Canonis et Fe
doretz
et q̄dā anteq̄m rem ipsā aggrediar, ne in q̄d
arunt limine inspingam peregrina illa
uocabula Canon et Fen explicanda veniunt.
XAVW quæc vox et denotat virgulā illā
q̄ in lance æq̄libriū monstrat, per metaphora
Canon idē at̄ transfert̄ ad regulas seu dogmata, quarumq̄
q̄ sup̄iora artium vtiā, cuiusmodi Ethic et Medicis sunt thes,
remata, axiomata, ad quom̄ veritate plerūq̄
in Ethic et Metā examinant, ac veluti butira
quæda ponderant, cuiusq̄nis e illud contraria
contrarijs curant. Nam quia huiusmodi libet
cuiusmodi axiomata passim ḡtinet, n̄ iniuria
Canonis insignitū nomen prodijt.

Fen

3
3
Fen uo, ut Montany sro parte qlicunq rei,
q hm in re ipsa pfecta e apud Arabes siglat,
ut ex empli gra, Brachiu, etfi humani cor,
poris pari sit, e hm ex se ipsa, p pna gstrutidne
formay e plunib alijs particulis adeptum.
Ita Fen ja qua p manib ia habemus,
quuis p libri d vrlibz theorematibz ptrae
tantis sit portio solu aliqua. Cnays Fen q
gtrinet, nihil omniy pfectu et qd in se ipsa
e, et in alijs doctrinis, q ipsa ptiunt, h'reat.
Haru Doctrinam p agit d Motu defice et
libz. 2^a de elmtis. 3^a d complexionibz seu
Tempatibz. 4^a Numoru numeru et naam
exponit. 5^a tota e Anatomia. 6^a op'oes
aut Actiones, spy et facultes vel virtes p'p'as
Quas eis eo quobunt reconfitae ordine,
5^a hm cen q attengit loii et instruti pra
ternissa pollicite claritatis et breuitatis
non memos tractare. Deo bene fortu
nante num iniquis.

Fen ja

FEN PRIMÆ LIBRI
PRIMI DOCTRINÆ PRI
MÆ CAPVT I^{um}

DE
definitione medicinae.

QVÆSTIO I^a

Quid sit Medicina!

Compositiua docendi methodo usury fructu.
Compositiua in tradendis medicinae preceptis; gultu eiq de
hinc utiq: finitione pmissit, ut hinc velut in speculo
 qdqd in pteru datury vno intuitu pspicere
 liceat. Definit. a. Medicina, sciam qua dispo
 sitiones humani corpis nosuntz ex parte, qua
 sanatz, vel ab ea remouet, et habita sanitas
 gernetz, vel amissa recuperat. In qua quidem
 defioe suam ponit loco gnis. per d'ispoem
 at.

at. intelligit quicunq; corporis affectu, seu
 facile seu difficulter sit mobilis, ut loq; Arist
 in categoriis, atq; Dispositionis vocabulo tam
 habitu, qua dispoen proprie dicta complecti
 voluit: Humani corporis, Insinuat manum
 seu subm, curia qd occupat; Meta, quo pstantis
 excogitari nequit. Neg. e. curia lapides, ligne
 lateres, caementa etc. Et Architectonica, neg.
 curia pannos, et coriu, veluti Sutoria; neg curia
 metalla, lutu, res inanimatas, aut animatas
 occupat, quatuor artes reliqua, sed humanum
 corpus ipsum omnino nobilissimu qtemplat; Atq;
 catenq; qtemplat, qtenq; sanitati, morboq; obnox
 iu, ut ait auctor, ex parte qua sanatus, vel ab
 ea remouet; S. morbo. Cum at. Sanitate China
 qua vita ipsa cuius alioqui maxima e digni
 tas et appetitu. g. Meth. vj. Non misesta et
 immunda effiut; iuxta illud poetæ.

quid in deca
 hinc innotet

Quum quis
 omnium quum
 nobilissimu.

Non e viuere, sed valere, vita.

Nihil sit optabilis, pstantissimq; sane Artifice
 fuerit q dispoen, seu affectu Humani corporis
 ses co nouent dirigere ut valetudine
 etiam

BRI
 PRI

fructu
 cio de
 eculo
 iuere
 a dispo
 te qua
 nitas
 plere
 puen
 at.

6

Tamquam sancta secta fuerit, aduersa non ita
nobis sedis & fligare potest, quod vng. p. Medius.
iuctoris idcirco iure merito anteponebat, et
tanto circumspectior fit, oportet, quanto maius, quam
trahat & nobilior, cum res medica ad salutem ho-

Finis erroris, nunquam pertinet, errorisq. in ea finis Epistolesq.
in Medicina vi ii Meth. ut apud Gal. Discrimina praeter his ver-
quis.

gis, Medicina a physica, & sunt ea quaepta naturae
epi humanam quocumque generat, et ab ethica, quae dicitur
sitioes epi morales examinat; verum nulla
nam, nisi sola meta epi tum. ut sanabile
templata. Addit postremo ut habita sanitas con-
seruet, vel amissa recuperet, infirmam nobis
finis, propter quae oia fiunt, docentur a Medico
ne ad naturam et eorum, quae ad ipsa pertinent, siue
ad causam et effectum notitia referat, seu
essentis tutela valetudinis seu signorum obser-
uatio inserviant. seu denique, curandi modum
ac rationem spectent, uti cum Gal. lib. 1. dicitur.

Sanitas Medici
finis, ac se. ^{2.} Authori conuenit, & sanitatem essentis esse
finis Metae. Verum obijciat finem non quoniam
mentionem inijit remouenda aegritudinis

utri

videri hanc n̄ min⁹ qm̄ sanitatē q̄ fine Medice
 ḡstitui p̄oc. Sed videt̄ sola sanitatē p̄. ac p̄te respici. Mortuus non
 atq; fine Mea ē vniu, equitubine v̄o semior. E finis nisi
 s̄n̄ p̄ofus & videns ḡstitui, vt videt̄. am̄to illo, & videns.
 fine p̄cipuū sanitatē n̄ em̄p̄o q̄tequamur, ha
 Citag. In t̄m̄ur. In hac ergo de p̄oc Mea C. h̄cū q̄
 quas gal. lib. artis Med. c. 2. Hipp. in lib. d. flatib⁹
 atq; ea aliq̄to restrictior ē, et lib. d. arte, vt et fuer
 uer. 6. colliget c. 1. et Fuschpanar. in p̄t̄. lib. 1.
 c. 3. fecit. 1. a. fere com̄idit, quas s̄m̄ benitatis gra
 huc adhibere v̄isū n̄ fuit, nihil de s̄t̄ran̄ p̄t̄
 cū era caarū ḡna completat̄, v̄oq; bona consen
 debet et ab omnib⁹ reūmenda.

QVÆSTIO 2^a

sitne Mea p̄prie dicta scia.

Questioni huic p̄bet occasione fruuer. n̄ q̄ Mea
 cōnā appellat sciam, qua i. sp̄os h̄m̄. q̄is noscūt̄
 et q̄na scia bifaria ē, p̄ latē et im̄prie p̄prie
 habitu intell̄g, q̄ recta comparat̄ op̄at̄, siue is ad scia bifaria
 op̄us aliq̄d se extendat, siue in ḡtemplac̄ s̄t̄u latē et im̄prie
 ḡt̄at.

8

gessat, ut fuit fides 6. Metaph. v. sciam omni in
gemplativa, factiva et fctive distribuens.

2. dicitur 2. dicitur, ac propria qua rōe sua e hity intellecty
demonstrating in gtemplative gistor, v. r. h. c. p.
et 2. metaph. v. sic sua ab arte c q in ethicy
definit, recta rōe reru, q a nobis sunt) differin
sua et rōe, eo qd sua finis e veritas, seu intelliga coru, q nescie
differunt occupimus. Artis ud finis e op. Non querimus in pntia
finis

Metā e eo usurpans, totā Metā de arte, nequaquam sciam
n scia. uty hanc nostra responsione tu auctoritatibz
tu rōe fulciens. Auctoritatibz Hipp. in lib. 7. lege

Metā artiu omni nobilissima indignat. Glab
in spinomide, Metā certis gictoris opinonibz
pretre aliam artiu more. Gal. in lib. 1. Hipp. 1.
f rōe vity acut. com. 2. Coniecturalis fide id,

psu affirmat lib. 7. g. Artus artis, et lib. ad Thrasylu
su c. 1. Et qmuis gtrane opinoni Gal. lib. 1. artis
Med. c. 2. facere vitat, uti Metā et de sciam sa
lubriu insalubriu et ventronis n sanet tu

grina

p h auctori
tate et rōe
Metā n ege
sciam n noid

omnia statim subiungit scilicet non cogit, si proprie
 accipi debere, quo pacto. Atque quod sub se complectit
 quod ultra gradum. Auctoritatem adhibet, in
 cum. Meta sit huiusmodi, recta vero circa sanitatem
 vel est scienda, si perijt, vel observanda, si non
 tale aliqua precessa fuit, huiusmodi occupatis, quod artium est
 proprium voluit ex dictis patet, in cognitione vero sola
 si acquiescit, ut scilicet sciant, clam evadit, Metam
 artibus auertere debere, si quis nequaquam. Quando
 obijciunt Metam hanc scilicet atque aliam scilicet proprie obiectio
 dicitur ad res quas debet habere uti debentibus, diu
 sionibus, et monstris per atque ad hoc per ea inter suas
 fore reponenda. Adm erit scilicet a se invicem et ab
 artibus in distinguere non debet, sed a fine, cui at scilicet
 et fine cognitione, artes operam huiusmodi reddunt,
 licet eorum doctrina in suis utantur, et Meta sani
 tate, tanquam quod aliquid per se spectet, nemo non videt
 et, Metam esse Artem.

obiectio
 solutio

Utrum vero Meta sit de genere Artium factiva,
 ut, si perfecta, etiam post se quae relinquuntur,
 Architectonica per ac Architectura huiusmodi, quarum
 effectus

questio
 et quo genere
 Artium sit
 Meta

effectus in ipsa arte deservunt, ut ars saltandi
 pulsandi cytharæ pulchre nos docet gal. lib. 1.
 gstatue c. 3. & Metam. Furinus n. p. sed rati generis
 annumerat, cuiusmodi hinc ars glarimatrix, vesti-
 um, naviu, adiu collalentiu reparatrix, n
 an Meda ars tm ipse tanqm vilis et abiecta gtempitu meret
 vilis sit. 2 quia ois op'is sanitatis vult, cy ps author' op'is
 ipse Des, Medus refector, ac reparator fuerit.
 Hic quibus supremus p'vinci in hoem sanum
 d' hunc gdiutu comparat, videns sit artifex
 collat' tm vilis artificio humane vite n'cessis
 ob materiam qua tractat, dignitate excellit ois.
 ois n'q' motu p'sentit humane vite m'ono
 datu, in finis oium inferioru sit vita et sanitas
 hois.

Scia et Ars Solot et scia ad artibz separari penes corti-
 puline, et inestitudine quatin facit p'hus
 quib' separat' c. 2. ethicor. c. 1. ut. Definiens suam virtutem intell'y
 gtemplatiu circa n'essia solu op'antis. Artem
 no h'itum intell'y practiu circa ea occupati
 q' gtingunt atq' se h'ne. Juxta hanc Aris et
 sua notiorie in gstat apud gal. in lib. de
 plenitud. c. 1. quosda Meda p'tes, ut q' d' m'oy
 Bonu

bonum functionibus, cuius morborum methodo ii
 tuenda valetudinis et curandorum morborum
 agunt scientificè ad hunc modum. Huius artificiosa
 gressura, q̄ media ē inter seiam absolutam et Ars naturā
 purā p̄ta ignorantia, huiusmodi ut q̄ sagittis ^{intra suam et}
 crisiū, eventus morborum, huiusmodi, alia ^{purā ignoran}
 niq̄ simplici in gressura niti, q̄ ep̄is auerit
 ignorantia, quā sc̄is, qualis ē ut certum agi
 nitio, ostendit ut Meta in ur̄te spectata queat
 appellari, applicata uō agro arse, et q̄d̄q̄ solū Mediane
 gressura. Hinc Medicorū circa hunc ritū applicatū
 agrū dissensio, q̄d̄ in ur̄tibz Theorematisz agro h̄s̄or.
 bene quonit. Sic quūvis p̄petuū sit pletho
 ria febriatanti cū ur̄te valida mittendum
 esse sanguine, socrati t̄m ita laboranti pletho
 cotomia adhibenda contingens, et multa
 eis q̄nis alia. Verū ē uō q̄d̄q̄ Meta obviā
 huius, illigūe sanitate agit, Ars magis micretz
 dicit q̄m sua.

QUESTIO 3^a

An Medea rectè distribuatur in theo
 ricā et Practicā

Sup̄flua aliam uōri posset q̄d̄o. post q̄m ē
 monstratu

monstratum fuit totam Mediam esse, nequella
 ars theoretica seu speculativa usque gentibus repe-
 riat, cum si finem respiciamus et proprie cognitione
 finis theoretica et practica jungeri uelimus, theoretica
 exemplum. Quia finis sit contemplatio. practicos uero ad cog-
 nitionem artium tanquam ad practicos attinentium sit
 opus, nequella exemplum, sequitur et: noscite quaedam Medici-
 nam uersam et quod in eadem sit et practicum
 et theoreticum. Hinc pertinent dicta Hippocrati 1° epid.

Et propositio saepe quod os propositio in Medica, non docens ad pra-
 in Medica non sanare uel curare sit sophisticata et a Medica aliena.
 Docens ad pra-
 sanare uel esse per predictionem Com. 33. sophisticata. Et in Medica
 curare proprie quod ad melius sanandum nihil offert. et quibus plu-
 rimae fetus, hepatis, partibus. quae per a Cito iuxta ad
 Medicis disputantibus, ea hinc Medica, quo minus ad
 practicum intellectum pertineat, nihil delectum
 eunt, quae variis intentionibus et ad varios usus
 limites ab utroque artifice disputantur.

Et propter quidem usque ad cognitionem seu sciendam, a
 Medico uero per ad sanitatem uel induendam
 uel glorificandam sit necessaria. Frustra ergo in gloriosum
 sua uocari quod existimat, quod apud uos in genere.

Veni

Verum scire se res habet in a practicum et theoreticum
 latius quod sumuntur, quia quod vel in ore vel specu-
 latione accedat. Hoc ipsum expressis verbis
 restat, Avicenna in hoc capite. Et sic dicitur per eum aut
 cum et Metaphysica dixerimus quod eorum est theoretica et eorum
 est practica. Et existimandum, quod velimus dicere
 quod una divisione Metaphysica est scire, et altera operari
 Sed debet scire, quod una eorum scire est principium
 et altera est scire modi vel quibus operandi. Huiusmodi
 author, ex q. d. quod dicitur, si latius, atque improprie
 et speculatio et practica loquuntur velimus in rebus
 da peritio fuit. et divisione Metaphysica quoniam et in
 procedenti quo ostendimus, Metaphysica quod proprie dicitur
 ars est, latius et improprie loquuntur hanc appellari
 potest. Avicenna Galen. 9. meth. c. 6. Metaphysica dicitur
 brevis in doctrina et executionem. Vbi per exercitum, divisio Galen.
 factum dubio quod non intelligit ipsa circa agrum explicatur
 operam, sine practica, nec speculatio est habitus quod intelligatur
 intellectus, atque ea et eam nulla vis pars, sed per se executionem
 executionem insinuat nobis canones artis ad et doctrina
 particularia descendentes, Per doctrina ad artes
 preceptiones haec una agnitione affectum, quae
 preceptione et curam eorum de versantes

Hec

Haec artis pars ex libris hinc ac demonstrat aq. n. s.
 illa p. tim. lectione, p. tim. r. p. s. agrum g. p. p. t. u.
 frequentis exercitio comparat; doctrina t. m. u. b.
 cognoscendi a. t. t. e. t. y. p. r. n. d. a. l. e. s. g. l. i. n. e. t. y. m. r. p. s. l. i. b. s.
 d. l. a. u. t. e. x. e. r. c. i. t. u. s. a. t. i. n. a. p. o. t. e. n. o. n. s. p. r. o. t. i. d. i. s. i. s.
 p. l. i. n. a. m. 3. p. s. a. g. i. o. r. e. x. e. r. c. i. t. u. s. i. n. e. p. i. d. p. l. e. t. h. e. n. s.
 Modendi d. i. s. i. t. s. e. x. 14. l. i. b. M. o. t. h. e. x. e. r. c. i. t. u. s. e. x.
 i. l. l. i. s. q. u. e. m. o. t. o. c. o. m. p. o. s. i. t. e. p. l. e. d. e. n. t. i. n. l. e. r. a. n. i. s. e. m. p. t. i. s. i. t.
 e. t. p. r. a. g. m. a. t. i. c. o. r. u. m. u. o. l. u. i. t. y. g. s. i. l. l. a. t. i. t. y. e. p. u. s. t. o. l. y.
 exercitatio Medici p. h. a. e. t. n. e. m. l. u. e. e. l. i. t. y. s. e. x. e. r. c. i. t. u. s.
 magis usu, s. e. p. e. r. r. o. u. t. u. n. o. r. e. b. o. d. i. a. e. t. s. u. p. r. a. e. t. m. o. n. u. i.
 magis usu, s. e. n. s. u. q. u. e. m. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. e. p. r. a. t. i. c. y. q. u. a. t.
 p. r. a. c. t. i. c. e. d. i. s. i. t. s. e. x. m. u. l. t. a. s. u. i. p. i. t. e. e. x. h. i. t. u. a. f. u. e. s. i. b. i. l. i. m. a. g. i. s. q. u. a.
 d. i. s. i. t. s. i. c. t. a. c. t. u. d. i. t. r. a. s. p. u. l. s. u. u. c. a. l. o. r. i. s. i. t. e. f. e. b. r. i. l. i. s.
 m. o. d. u. f. a. u. l. l. i. n. i. e. d. i. s. c. e. r. n. i. m. y. H. e. p. a. t. i. c. o. r. u. m. s. p. e.
 n. e. l. i. c. o. n. i. f. e. t. e. r. i. c. o. n. i. c. o. l. o. r. e. s. v. i. s. u. M. e. d. i. c. a. m. e. n. t.
 t. o. n. i. s. p. a. t. a. g. u. s. t. u. i. n. t. e. r. n. o. s. u. i. n. y. p. i. s. t. i. s. s. i. m. u. e.
 H. a. s. d. r. e. a. s. a. r. t. i. s. p. i. e. s. d. o. c. t. r. i. n. a. u. i. t. t. e. t. e. x. e. r. c. i. t. a. t. i. o. n. e.
 s. a. e. p. e. d. a. n. s. s. e. a. t. e. t. g. M. o. t. h. e. n. e. d. e. n. d. e. e. t. d. u. o.
 M. o. t. u. e. x. u. r. a. i. n. d. i. g. e. t. a. t. q. u. o. n. i. a. l. t. e. r. o. s. e. l. l. i. q.
 t. o. n. e. s. s. u. m. q. u. i. t. i. p. s. a. c. l. a. u. d. i. c. a. n. e. S. u. b. h. a. e. r. i. p. t.
 f. a. c. t. a. p. r. a. c. t. i. c. e. e. t. t. h. e. o. r. i. c. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. n. i. h. i. l. q. u. i. l. e. t.

partia,

particularia illa seu effectui viciniora
 practica, virtia uo seu remotiora à fine et
 effectui Medici Theoriae non infirmitate qua
 nis ambe cognitiones sunt hinc utatque
 practici ad sola opem destinati, adeo plecta
 hoc respectu bene distributa ut ab finem.
 modo in Theorica et Practica.

QUESTIO 4^a

An p^r sanitatem et morbu nulla sit
 tertia c^pis dispositio.

Finemur in negativam tueri ut, definiens
 sanitatem hinc aut dispoem, ex quo op^res
 sanae pueniunt morbu sanitati gtrarium
 sine medio opponit. Frustra ergo 3^a aliqua
 dispositio, q^{ue} neq^{ue} sanitati, neq^{ue} morbo queat
 acenseri introducitur. Finemur gsentit q^{ue}
 in Categorijs docens sanitatem et morbu eare
 medio, et alibi et, sanitatem et morbu symme
 tria, atq^{ue} anetria, q^{ue} gstat se hinc sunt par et
 impar. quatin igr inter par et impar
 nihil

sanitas q^{ue}

Arles negat
 neutrum
 in morbis
 dari.

Dispositio que
 placet à naturali
 statu Naturæ
 fuit in præna-
 tura.

nihil pot' excogitari indifferens p' neq'
 par sit, neq' impar. Itaque restat cum morbo
 et sanitate. Cum dispositio quæ quælibet, quæ
 morbum migrat. Huic sententiæ auertere ex-
 istimari queat Gal. quoy. 4. § sanit. tuen.
 c. v. ubi illos q' neutra constitutionem probant
 aduersariorum calumnijs patere affirmat,
 Verum. e. uò si rem ex animisim prosequere
 et physicè, atq' in abstracto ut scholæ loquuntur
 stuerare velim, fatari neesse est inter
 sanitate et morbum nihil intercedere
 medium atq' neutrum statum esse nullum.
 Sed quonia' veluti pulcherrimè docet Gal.
 §. § sanit. tuen. c. s. et lib. artis Medice. c. 16. n.
 ta reru' natura perscrutari docet medium, quoniam
 sensus individua discernere, q' ratio seru-
 sit admittit inuenit, utpote q' sensatq' sit Aristoteles
 cum. velim in deyna apparet (Gal. uerba sunt)
 aut perpetue passibilitatis in id ex sanitate
 in puncto

in puncto absq; oī latitudinis gstituerē, et
 qd consequens ē dicere oēs negotare, nisi qui
 exactissima sortiti sunt symmetria, crasin, con-
 positionē partiu etc. id qd paucissimis dō
 usuenit, statum neutru penitus rejicere
 vau licet. Dic. e. quaso, q nobis aduq; qd sanien-
 tary, quo ptineant illi, q a morbo resurgunt dō inuerti
 aut in morbu proclines sunt, quales con-
 sistentur spontaneas passi lassitudines et stroph.
 s. An ad sanoru classem referes? Atqui vel ē
 presenti morbo adhuc afflictas uires hnt, vel
 paulo post ob ubere, que solum inty curu ferūt,
 morbo su mae fomite, et grotabunt. An ego
 his annuncerabis? verū qd teste gal. ut. f. d
 sanit. fuer. e. s. nulla p r nam dispositio mor q dū resitio
 by dr, priq qm manifeste actiones leserit, at morby sicut
 qd nec qualescentes, nec decidentes ut ita
 sicut manifesta opum lesione patruuntur,
 ab agrotantia quoq; ordine occident.
 Cum ergo neq; his neq; illis sensus iudicio

annumerari queant, sup̄ ut 3° quendam
 q̄ neq̄ sanitas actu sit, nec morbo, statū penitē
 ob id appellatū admittam. que fortasse d.
 statu neabu ipse fructus agnouit, ubi sub fine huius
 sub finem infirmare capitis hęc hō. possibile ē cū ḡ tradutos bene
 infirmare putat huius. ḡsiderabit, n̄ inueniat unā duarū rerum
 cessiam, neq̄ hanc trinitatē esse, neq̄ ut ea
 dimiserim, et paulo post, p̄ca cū illud
 in hoc n̄ litigem, neq̄. e. sum, q̄ cū huiusmo
 disputare debeat. quasi uellet infirmare se
 totū hoc negotiū in medio pot̄q̄ relinquere,
 quā ḡtentiosē hanc aut illa sentiam ḡpug
 nare uelle. Ad hanc mentis disposit̄ exp̄
 sē meminit in sequenti cap. huius doctrinā,
 s̄. quō pacto dispositio hęc media inter duas
 d̄uisionē sanitatis. s. et morbi intercedat,
 inter quas n̄ ē mediū in veritate.
 Verum hęc d̄ p̄senti questione et
 capite primo dicta sunt satis.

s̄. quō pacto
 disposit̄

CAPVT II

De subiectis medicinae

In hoc capitulo auctor accepta definitione medicinae, quam in
 precedenti Epinaxerat, sicam, quia corporis huma-
 ni affectu nescunt, et sic qua sanant, vel
 ab ea remouent, ut sanitas seruet, vel amissa sub-
 reuocet. Eandem rursus resoluendo. p. circa ^{scilicet} quod? est cor-
 qd humanu corpus pspere et aduocare valeat pro
 tudini obnoxium. Et circa finem q in sanitate ^{scilicet}
 uol tutela, uol in seruandis consistit. Gulchorio ^{scilicet}
 me restiguit num omnium eorum, q in materia huc
 tant, eaq ad finem artis pbinde ostendit.

Et est nullig rei scia, seu ^{scilicet} nota notitia scia p eas
 p eas accipit, teste ^{scilicet} Sto. j. noster. tex ii. Canacq nitz.
 taru uo qna sint q. Maaty, Featy, Sabrinse
 co: efficiens, et finis externe, caruntm
 ope ^{scilicet} uiuentibz, ut docent, corp ^{scilicet} humana humanu
 uale matie futm de uniu.

igitur qd ad eam materiam collinet eandem
 futm eoz scriptos resoluendo affirmat sanita-
 tis mortiq ^{scilicet} primum futm ^{scilicet} Coe maaty eaa futm.
 futm futm, qd ex hac accessione futm, fit ^{scilicet} membra in
 compositu esse membra nri corporis.

In fig. 2. 1. ac primum alterutra dispo re
remota sub pty. 20 nobis sicut dicitur et a humoribus
Medic. Quia hinc antequam viciantur accessu frequent
alterentur, debita inter se proportione hinc

quod tempore vult copiosius san temperantur vultat san
ser complexionis ta te morbum in se recipere haud qui
suetet,

ipm pte. Et in tempore aliqua sana noia
alia cum q. q. vna alteram atq. humorem
alterae ut tempore vultat; Non humor
aut cum sanu aut aqru pignu quententi
in vnu coalescant.

Cate foetes uocantur ipsamet tyata et compues
Tempata in ptyb. simularib. veluti compoes in
organicis eluefiunt potissim. quam simularis
ptes vbi bene temperate sunt; organica ubi
rite inter se sunt disposita, sanie dicuntur.

Obiectio At inqes, q. fieri potit, vt idm tempatum vadem
hcat utriq. cae tam foratis, qm maatis!

Respsio Respondens hoc fieri pte p accidens et con
secutiue non p. et p. se; Inter maates e. tem
patorum In p. ca meminit fluuen. nr. ut
ostenderet quo pacto humores et eta sint
suba sanitatis quia vidl. ex ipsorum misce

ha atq

tu atq; composita tempore oritur, q; alioga utm se
spectata sat esse rei, atq; finalis cause non meret.

Causae Finales sunt ipsae actus seu opæes. Nam cum finalis
e. gra singula fiunt; Ita sanitatis opæes pfectio sunt ipse actus
ac integra; Mortis q; opæes imperfectæ, abolitæ seu pcedes.
p prauitate opæib; accensent; facultes et spæ.
sine facultatib; e. actio nullat, hoc uo me,
bis agentib; p spæ seu uehicula doterunt.

Causae semper efficientes reputant; extor Causa effici
na, q; extrinsecy inuidentes epus nrum uanè entos sunt
afficiunt, et siq; crasi atq; compositæ nature opterne
gsentiunt, sanitate luent; sin aduersant;
eandem affligunt, utoy nnaates, aut in me
dio naatum et pnaatum sita, cuiymodi
numerant; Hor, cily, pety, somno, uigilia
etc. et hac qm ad, a resolutione circa subm
Metæ, attinent, queniunt; iuxta Auiconne
Sumptione priori Artis parte theorica
Demieps oritur resolutione causam ad
finem qe qndu facientiu, que Atten Metæ
piti pract.

partem practico subservit, cum autem
 finis artis in eo consistat, ut vel servetur
 vel recuperetur sanitas, quicquid alterubi
 prestitit, causa rationem obtinebit
 extra nos sunt posita. Destinebit igitur
 totum hoc causarum genus ad externas.
 Haec rursus vel sunt naturae similes vel
 contrariae. Similes sanitatem servant,
 si adsit, si absit, propulstando morbum
 eandem in integrum restitunt, quonia
 eodem semper modo causa univocae, ut
 ita dicam, agunt, eandemque signant

extra nos sunt
 posita q. sanitas
 tate huent
 aut restituunt

Effectu
 sim. calidum
 calefacit semper
 & sic.

Effectu; Ita calidum semper calefacit,
 posse: Auctum incidit semper, quanquam
 ratione subiecti in quod agunt, diversum
 quodque efficere creduntur, veluti in sano
 firmare valetudinem, in aegro
 eandem vitiare.

Causae tot.

23

Causae frigidae patrocinantur morbo, sanitate op,
 pugnat. quibus tunc non solum ea similes nosse deest
 Aliter ut saniti nonne in tpe suspectis ferre ^{cur causas}
 gat, uniuersum p[ro]calzoc ^{grauis delect} uarum geny, vel nescio ^{sim. Al. oding}
 nobis occurrit vel n[on] nescio, vnt p[ro]plex scatu
 rigo pullulat, ex qua, tu has, tu illas orna
 re uicinis pronu[m]. Nescio ^{sim} occurren
 tes ex fonte diatetico, in q[ui]bus illa n[on] nescio
 ditte d[er]iuit. N[on] nescio n[on] occurstantia
 ex pharmaceutico, Chirurgico fonte potunt
 cuiusmodi sunt pharmacia, sumpsi, limbu,
 butnea, frictions, cucurbitulae, cauteria
 ligature d[er]iuita, sanificationes, h[er]ubi
 nes etc. ^{pharmacia} h[er]e n[on] uel oia, uel aliqua, et ^{sanitari pot}
 usq[ue] de p[ar]te d[er]iuita sunt. Alia et. cibo
 potu, et q[ui]bus sunt similia nosse sanitate
 aegri sine uita suspensio carere possunt
 Porro cu[m] ^{causa} quomodi sanitate seruantes
 facientes n[on], ita quomodi applicari n[on] de
 beant. Quaeq[ue] oia ueniunt ex t[em]p[or]e, sed q[ui]ta
 q[ui]dam h[er]e, alijs alio modo, de potu et corp[or]is,
 cuius tubula suscipiunt, dispo[n]t bene

ping peccatus atq; exploratus habere.

quamvis me
dieq; epi nec
u possit culm
nere.

Verum in eis occulto latent. Ideo signo
vni q; notitia in medio sumore e n essio.
Orta ubi fuerit affe^{ctus} secute epi manum
admonet, et vel resistit morbo, vel sanita
te artis munit p^{ro}fidijs. Et sic p^{ro} fuerit non
solum orac resolutius hoc sacenti que singula
complexa, quany; in meta cognosci atq; p^{ro}
desont. Quoru ille sub fine capiti repetitione

araxepada
w 6 iv

quanda seu araxepada h^{ab}et. Eay, disci
minet in p^{ro} artib; et sunt etu, tempante
et in ea, q; p^{ro} ac actu admouu p^{ro}
qualia quatuor h^{ab}et ac morboru ac symptom^{um} esse
causae, differre curandi methodo, materia
morboru facultas etc. De p^{ro}. An sint
negut amro in agant uo no sed
curp^{ro}enda a p^{ro} maate ten ia t non
hata atq; aserta. Postmonu at. Inuete
hore p^{ro} in morbu attinere, ten
qm, q; a nullo alio artifi e t monuete

epi m
phenat sui cu
ennae

ante qat^u reprehendit on hoc qat e h^{ab}ite
phenat sui cu duob. lib. d' etois ite in h^{ab}ite
hum., t humorib; clarum n^o ac maam
i antiquoru errores inuenit et explica
uit, que p^{ro} limites artib; transp^{ro} mag

ut

ut medicum, sed Animum fecisse affirmat.
 Hic hinc totius capituli Summa est.

Questio Unica

An elementorum tractatio pertineat
 ad medicum

Quod et alii, id ipsum et temeris, humeribus et primis
 Antologiis et Avicenna, et voluti ex patris parte
 hinc cap. clare audivit, et ibi legitur, quod
 videtur An. ad philosophum, non medicum spectare, et questione
 cuius sententiam paulo accuratius hic exami-
 nare deinceps. Et sane movetur, quia
 ex philosopho videtur, quod si medicus ad philosophum
 suat aliorum inoffensio. Similiter ne cog-
 nitio nec admittere, et eam omnium doctorum
 sponsum. Quod et alii alicuius propria tunc ratio hinc
 dicitur, in illa arte, cuius sunt propria. Et hinc dicitur
 quod hinc contractus, proprium genus, placet
 nota et cognita, et quod dicitur, ut in
 dicitur. Et ita se hinc loquuntur, ut
 et cap. verba, et sic dicit. Quod namque cum
 demonstrat hinc argumentum hinc dicitur

Sup

sup ja dnuifione pucone aggreffus, n
dicit uggredi in qd e motus sed in qd
ethy loquens in scia naate, siunt fuit Affub
cu dult affirman seu dmonstrare veri
tate, qua ob. loq coitus henn, n obloy d

De pmutya
tor loyis
E conditor
ges.

hoc in qd e Alpharhi sed in qd e Motha
chato. Qd si n pveniet ad circuitio
sed vany e moty Anicon. Na qd ad ju spe

propria dupli
is sunt gnis

tat cu pnyia dupliis sint gnis, ydam coplexa
sta in toplexa. Coplexa q sunt dignitat
axiomata et credita reoplyes sortuo ut
illa e, gria grys curari etc. An in illa

Epbari

ante voluti metta r. g, einy sunt pnyia
hand dtn. Veru satis e medicio n n g
q sunt. Cetero q tos oes naati tho sunt
pmitenda. In coplexa sunt caq dipimy
caes. maales, fortos effruentes etc. Jam
tatis, huc tro dmonstrant, in meta,
gad. qal et sup. foit. pnyia sit pnyia
Cy pnyis locutus fuisset autor, verum
dixisset. qa eo d pnyionib. agit falsy
e. pnyia n nite' huc pnyia nouent
ut huc d. bnguere;

qn attinet

qn attrinet ad rē, tu beneficentia, p pū
 geny, cū habitant alicora, multūq̄ diuorū
 in quavis arte, q̄ ad finē artis nihil faciunt, q̄ sit p pū
 Et si exempli cā in metā p̄bentis extensio geny translen
 lineā, aut in Mathematicā docentis corpore.
 humanū p̄stare q̄. Inuorū. Non astuce
 naam, nūm, q̄lites etorum, modūq̄ q̄ ad nupti
 onē accurrunt, nihil ē originū, sed nupti
 nupti ad finē artis sanitatē. s. p̄sequendū,
 Non itē maleficere aut p pū geny
 artis transcentē Hipp. Gal. et quotquot
 eorū sequunt, vestigia q̄ dicitur et itē
 h vt p̄hi sed ut modū formissimis rōm
 momentis ab ipso sensu petitis uferiē
 cuiusmodi ē illud apud Hipp. i. Traa hum.
 h. s. si hoc unū q̄ esset nunqm̄ doleret
 quibentam indubiē ostendit plurimē
 ota uno affirmat q̄ ab toto ē. s. d. lib.
 g. i. h. t. h. l. r. p̄p̄is erubitionem + plautis
 in p̄stamū ducere p̄tendit. Hipp. et Gal.
 q̄o porro notitia eorum modū ad
 sumtatē tutata uol reparatam sumē
 sit

ratio cur Me
dico notitia
elorum sit
necessaria.

sit nesci a mit pte, quia ex elorum gen
tione humanicoris, vel sanitas, vel unuer
sa valetudo dependet. Hanc ut rite percipiat
noam, alioga opera vel sanitate serua
turi vel curantur, generatione ista san
tiam, quae tibi inuice coalescunt
adq; sanitate efficiunt, nosse pny oportet
q; hinc affeq; haud leuabit qm elorum n
tompio, syruentate et pny disceonny
Elorum ergo dicitur ad hinc alloqndu
necesse p nesciu et ppud ad arte p nesc

Doctrina 2^a de Elis CAPVT Vnicū.

Qstio 1^a
quid sit elementu?

ordine com
positioe pnt

In hac doctrina ^{1^a} incipit a nesc mal
uina hanc compositioe ordine, quod in
presenti p analym seu resolutione inuere
ntur orditur et ab elis, haece sunt vltimū
ad qd corp. inu. resoluendo puenit.

Id vnd pnt, nā corp. humanū ex feminibz
maris et feminis in multo bms. Simus effu
lis, pntiq; atq; ibidm a faculte non, ac fer
mutuue vntu hq; sibi elaboratis partu

cium

omnium, tu mira structuram primis sortit
 omnia ex humionib. seu massa sangui
 neute, in beneficio efficiunt.

Et uniores à cibo, potuq. Cibi, potus ex ele
 mentis univ. compatis nascunt, ^{ita} ^{cur ab alijs}
 quia in alia epa resolvi nequeunt, ^{prea p} ^{incipiat} ^{fini}
 loco sijs in compositione hac methodo con
 sistentie artis merito nunc agere instituit.

Definit at. ita hoc modo. Elementasunt
 corpora simplicia, et sunt partes ^{elementoru} ^{definitio}
 epis humani et aliorum, quae in epa
 diversarum formarū simili minime
 possunt, ex quorū comistione species
 diversa generatorum fiunt. Cuius definitio
 partes singulae nobis examinae veniant.
 Cum ait sunt corpora discriminat ^{ita} ^{cur epa.}
 à primarijs Blau, Foa, quanqm. e. haec ad quorum
 eum mixtorū compositionem nescio geurrunt,
 eum in appellatione n. merent; simplicia
 quonia his simpliciora excogitari nequunt

Et sunt partes ρ e iuxta ordinē compo-
 fitū vid. iuxta resolutiū minimē, alioquin
 partes similes, in quas tandem, q̄n ad sensū
 attinet, humanū ep̄y resoluūt, ita forent
 compositarū q̄d tm̄ seus ē. Corporis hum.

Medicus hu-
 quis et la glom
 plat.

Medicus id ē subo hō, solig igr̄ humani ep̄y
 ita glomplat. Et aliorum: ne uita z aucto
 humani ep̄y ita alterig rois ḡstitue, quā
 q̄ alijs ep̄y, ita sunt, hanc particulā adicit.

Medicus ut
 phis et la ḡhō
 rat.

Demū q̄a Medicus ut p̄ty aliam quoq̄ rerum
 ita ḡhōrare solet. Quae in ep̄a diuersa
 rum formarū diuidi minimē possunt.
 Itae diuersitate Mixtorū et Elorum. Hinc mix-
 ta q̄nā ex diuersis for̄s coalesce, in eas tm̄
 rursus diuidunt, ac dissolunt, itaq̄ hanc
 formam in mixto existentiū repugnantia,
 q̄ affiduo sepaem à se inuice appetunt, mix-
 tuōe ab intrinseco corruptione ē obnoxiiū
 ita uō cū ē Simpliciu tm̄ for̄a, et m̄a generent
 in aequalē q̄d̄m p̄tes facile diuidunt, in diuersas
 at. for̄as neq̄m. Ex quorū coniunctione spes
 diuersae

ras q̄d̄
 tu ab intrin
 Seco fit et
 ruptibile

diuersae gnatorum fiunt. na p varietate
 miscela variae et aduersae speciei fore e ma
 erie gremio eruant. q libet. e foa peculiaris ^{ois foa reg}
 regrit dispos, adeq diuersu miscendi modu ^{ut peculiare}
 ut maia iungatq esturaty compositum. ^{dispos m.}
 Comudit huc dfo cu Artica s. metaph. top. s. et 3.
 f Caelo et Mundo top. 31. Et m tum e id ex quo ^{Artis Defio}
 aligd fit p. mexistitq composito et rtm ^{et h.}
 s pem e indivisibile. Huic ad stipulatq fuer
 vos. Et m e simpliassm coru, q mexistunt
 composito et stutor fntionu Medicaru
 n longe ab initio. Et m e, ex quo pet sim
 clisso p genita sunt oia et in qd simpli
 cissm resoluentq. Rectisse Gal. i. lib. d. et sic q.
 Erit Et m p respectu copositi, cuiq e et m m
 ens, et m ee minima item eiq, cuiq e et m. ^{Gal. Defio}
 que definitio pfecta n solum eti naam pulchre ^{fectum}
 exprimit, sed et modu ostendit, e quo ex ^{naam expi}
 etis gignuntq mada, p diuisioem uist. ad ^{mit et nra.}
 minima. Quonia eta cu admixtione veni
 unt multiplici congressu iungunt
 quonia

Quia ita cu ad mixture veniunt multiplici
 gressu iungunt, inq plun mas ptes locant, q
 melius de mutuo attemperare queant ac ptes
 vtiot miscela pveniat, vbiq ^{est} minimum quod
 n rat intelligi minimum ad sensu, sed mini
 mu naate, idy glab captr, p exemplo, sicut vce
 exempta compos artificiosa, vt si qs v g. li horij
 vtiot ^{distillat} vtiot, calmia, ceruicinc et nysi in polline
 farina hu qua
 hanc pulvere

vnde distillat
 farina hu qua
 hanc pulvere

Porro si sensus minima caru rom quos
 p miscet, discernere neqt multo minus mag
 mixture tanto q festione, quanto pars imitatny
 totu, ac pnia y tam naat hnt, minima sta
 d. distinguet exopto auudit vuo. Nam si
 minimum ad sensu hnt etu, hanc qta
 p petus darian y maior vel minor vly
 aulic, et alia eent eta vly aqua, alia pny
 at qta et mtr hoies y castens vly p pollet minu
 fiores ptes sphendit, qm, y caliget oculis. Ven
 hoc dicitur ne fus e, crys fensu n iudicat sta
 sed suo. Objicos moerit ten sensu artificit

cur modig
 sensibus an
 hinc dicitur
 qstionem p hinc bare. Pro eo modum si vto sensu hnt
 artificite appellan qd solo sensu stet rubris
 sed vtiot q n got sensu, ex sensu hnt mto sumptu
 albita.

et oblati quae sibi int' et hui' obvia p'ferunt. Et
 animar' vestres s'p. humanitatis etia, et
 ad sensu simplicissima sunt ac ja g'nerit
 et. veri ac vera sunt etia vestigat.

QUESTIO 2^a

Quot sint elementa?

maxime fruere. ne in g'loptu mediciu uelit cre
 re. ito nec plura, nec pauciora quatuor ee
 tis q' etia n' medici mury sit, ha' d' uere. Nobi
 hui' q' hui' ip' hui' opinione supra g'hibuimus
 s'p'et' etorum n' eg'gerit. D'ext'm cu' castu
 et re antiq' et. disceptatu fuerit.

epicurus Senecae et Democriti, ut meminit Gal. Antiquoru
 s'cti, uniu' for' et p'cia g'ny' s'ituebant, i'u'ru'na epi
 q' s' b' m' infinita alia cog'nti spec' suble
 comple' debent, et occorant minima q' corpus
 et inuisibilia et incoputa, nulla q' hui'
 ee color, nec s'g'ione, frigore aut caliditate
 ee dita, sed penit' ceptu' ex q'm diuersa giuntio
 re atq' adha'su fortuita' r'ueniente diuerso,
 cu' copu'm qut sors tulerat g'ntione resultant
 arbitrabant.

que

quā sentiam velut aliquid istimū etī aliquid
 habet, fides; et quāe top. y. notis in Melius
 Hippocritatis antiquissimū parente, et q' nice
 nunquā erraty, tests detestimū purito in corpore
 ergon ubi d' nāu hūm, hae t' re h'p'p' t'antem
 amirre q' tali pacto eo q'ruit.
 signū planie hūm. corpis etā p'oni etā enāq'ny
 aliorū omū, et in teritū et quāi cōp'iorū
 ponunt. Na corp' hūm. qua tala, ergon s'p'
 C' cū cūteris corpib. s'p'atū nūpti, sed in hū
 uno corp' d'no q' s'p'atū ac etā sunt ponon.
 ergo s'nt' in cūteris. Minus s'p'atū q'br, q'ali
 nō mū cōt, aut ex vne s'p'e s'ltū q'atū, nō
 s'p'atū d'olerot; d'olerū, n' ip' vnu C' aut ex vni
 co s'p'e q'atū. Et sūmptū nūptū s'p'atū, quā
 s'p'atū vnu etā, cūm s'p'atū, q'atū in hū et in hū
 vnu vnu, q'ali. Epicury nōmōntū s'p'atū
 cōmū d'isupuli q'atū, n' esset q' quopate
 vnu hū, cū cūteris et p'assio s'nt' à s'p'atū, vnu
 ut. s'p'atū q'ali q'atū esse n'q'at, h'q' nec d'oler
 nec s'p'atū alijs sine p'assio q'atū p'atū
 s'nt' hū. C' q'atū p'atū q' d'ana top. s. p. ergo
 si hū vnu q'atū, n' ex vnu q'atū n' vnu,
 d'olerot. Deint' q'atū d'olerot d'olerot ex p'e s'p'atū alia
 atq' s'p'atū hūmōntū s'p'atū; h'q' d'olerot ergo hūmōntū s'p'atū

Hippo: q'bat
 plura eti
 vno.

Actio et pal
 sic s'nt' à cer
 mano.

q'atū hūmōntū

In hanc mutata p[er]m[an]et in termino a quo, p[er]m[an]et in
 termino ad que, ergo hanc mutata dicitur h[ab]ere
 termino ad que, vnu[m] n[on] e[st], et ex g[en]erati h[ab]et n[on] e[st] vnu[m]
 Aut si vnu[m] e[st] n[on] hanc mutata, neq[ue] d[icitur].
 Et si vnu[m] e[st] et m[ult]i h[ab]ent hanc mutata q[ui] n[on]
 hoc vnu[m] m[ult]i cernunt, o[mn]ia e[st] h[ab]et actu
 et nihil pot[est]. Na[m] p[er] illud vnu[m] sup[er] e[st] nihil
 q[uo]d pot[est] se se aliqua ext[er]ne p[ar]te, at
 q[uo]d e[st] o[mn]ia actu nulla poterit alterare v[er]uari.
 et ergo neq[ue] de h[ab]ere efficiet.

Pergit Hipp[oc]r[ates] ex abundantia, atq[ue] imp[er]fecti h[ab]ent,
 p[er]m[an]et h[ab]ent quicquid ad v[er]sant, et h[ab]et ex vno
 ut g[en]erans eto d[icitur] si infert, si h[ab]et ex vno g[en]erans,
 dolot h[ab]et, m[ult]i q[ui] e[st] vnu[m] de curant, no[n]
 q[uo]d e[st] n[on] e[st] externa e[st] qua[er]it h[ab]et
 vnu[m] d[icitur] ito q[uo]d ex vno g[en]erans, q[uo]d h[ab]et, acco
 ten[et] n[on] e[st], si is pati d[icitur] q[uo]d a g[en]erans illi h[ab]et n[on] g[en]erans
 n[on] e[st] et p[ro]prio, et h[ab]ent h[ab]ent, m[ult]i infeco
 quentur, sed g[en]erans n[on] e[st] ma[tr]i seu
 vnu[m] e[st], f[er]va n[on] e[st], vna et passio,
 n[on] plures g[en]erans vnu[m] passio vnu[m]
 medela, et curandi via epigit. vna igitur
 medendi vno. Atq[ue] hoc sensui et g[en]erans

T[er]ficien.
 nequeat.

 pergit vlti
 nig Hipp[oc]r[ates] p[ro]p[ter]
 h[ab]et n[on] g[en]erans
 ex vno d[icitur].

manifeste repugnet, et alijs auge licet
calida, alijs frigida, tunc potius aque in
calore, phlegmatione artori etc. gessit.
Falsum dicitur vel vna curandi ratio ee, vel
hoc in vno gssu etc.

gelusio
etis mani
festat

Ex dictis ligis om apparet eta seu humani, seu alijs
vni corporis, plura ee vnico; Nondu est. apparet
quodna sint eta huc ro q h ee ex allatis hys
rely, pulebric ostendit Gal, et atis c. 6. et g. libro
gssue artis, cap. 9. et in p. f nau sum. conueto
j. hoc pucto.

Si eta plura sunt vno, q corpis soloni obnoxiu
gssitunt; Illa ad alteraem, ob qdites gnis gssu
instrumenta in se mutua tota ac plota tu agunt
tu patienty, gsta sint noisse E; No. e. sine d gss
dentiu gssitum gssu transmutuo in subtra
gssit vlla, dissidentis at. seu gnis gssos oes
diani e. s. sensib. obiciunt; Veru reliquu
huc eta ob gna sint, invalidos ad modu alter
endi vni obtinent et det Gal. cit. g. c. gssue
artig. Et pliqm qd sensu mouent, nihil agunt.

quod hinc qua solw gss ac j. a gssib. q factu obiciunt, hunc
htates se mutandi energia dissimuly etis gsserunt
transmuta atq gssos ea q. fimo sunt, caliditatemque
si vni hnt.

frigiditate

frigidu humidu et sicu n plures, si pauci
 q orgo h erunt eta, totide q libit respoh
 entia gnyis aqua, st'er, terra, qru respectu
 aetora quic calida, frigida, humida, siccior
 unt. Quia eta singula, singulas h'asq'ites
 gnoras et impuist' possident, ac qn unum
 dy ab hac synconitate recedit, h' ab eti rec
 ascedit; Et e' synconit' atq' simplicit' impu
 t'is ad, quom' p'cedenti q'st' p't.

Fal porro p'p' ad vltu mediu auctory lib' d' d' q'at' p'bas
 n' elorum
 q' q' quaternariu huc elorum n' allegit
 is partiu similaru morbi, ac d' tot morbos
 quos sunt p' eta. Et p'imi morbi q' s'itu
 in calore, frigore, siccitate,
 fuerint eta. Maior p'p'o
 morbi copy hum. s' b'ruant,
 sanitas morbo opposita id ip'su g'feruet.
 In sanitati morbo q' p' q'at' h'ue affir
 matus id ip'su et. morbo, q'ia v'c, competit. confirmat
 ut. sanitas partiu p'imar. q' com' d' v'c
 de vita d'ctam q' q' libitum n' plun'u, n' paucione
 s' h'et, ac p'ficiat; Morby sanitati aduersarij Morby sani
 ex eorum excessu seu imoderate p'vniat. tati opposit'.

verū q̄ ḡltes Etas, a' q̄b. similes p̄tes origine
 dicuntur, minime alterandi vim habuunt, q̄
 monstratu C. Constituent iſt' eta et ex ḡluti
 one q̄da, mortaliſ ḡlitiſ analogia reſpondente
 n̄. otorum rite indicabunt.

QUESTIO 3a

Habeantne singula Eta duas ḡltes atq; eas in summo, an remisso gradu.

Avicē q̄d'm voluti d̄. otorum p̄tis fidem haberi
 voluit, ita et circa huius ḡlitiſ p̄tem priorē ab
 se priorē ḡlitiſ voluti p̄mittat atq; d̄. otorum, cui libet eto binas
 aſſerunt rict. et ut capere ḡltes, q̄d' gradu hae conſtant,
 ſubſiſcet, hanc d̄. otorum p̄tis p̄mittat acq; eſt
 d̄. otorum. Notis ſū q̄d' ab Avicē. d̄. otorum p̄tis
 ut q̄d' m̄stituti rict, Avicē p̄tis rictem d̄. otorum
 q̄d' iſt' ad priorē parte ḡlitiſ attinet d̄. otorum
 q̄d' p̄ d̄. otorum e. b. nobis q̄d' d̄. otorum et d̄. otorum
 26. q̄d' binas cui libet eto ḡlitiſ rictem in eſſo
 ḡlitiſ. q̄d' q̄d'm, cu' ſuicute, calore, forme
 q̄d' cu' ſuicute ſiquis, Aquas ſiquis et humiditate
 tate. Aer calore cu' humiditate. In ḡlitiſ
 e. qua e hae eta tranſmutari, ſe, altera
 in ſe invicē nata ſunt, q̄d' iſt' p̄tis ḡlitiſ
 p̄ d̄. otorum

Affirmat
 Avicē ḡlitiſ p̄tis
 et

vita Et oportet ut ea cuius actio sit à gno et
 intr ipsa s. phys. Top. 19. Et tunc sibi mutua
 i cina sunt, atq; yfiqua, cui aliq; qdite particula
 i debebant, Alioq; velonq; de pemptura, hanc
 opa fuit testu hsimu, qua eos norunt, terra
 t q; terrea hnt, exi care, et refrigerare simul.
 t quā hunc fuerat refrigerare. Acie aduicq;
 calofuon, humectare, ita igne dny, et lorum
 u calore fuitate in is in q; agit imp hnt, qualtus n
 inq; uq; i q; bina, n singula qdite copedit, consent.
 quid at; ucluti i. low, q; ucluti, utay, hnc qdite
 t q; ac singula etis sumu et hnt exi ma fit
 uimit ras et auctoritas. q; ac q; n. ra t
 sru et i ut ita dnt, e puritas atq; hnt puritas et
 q; ad. ex dteo iply sumu allata clunt, quia etia et i.
 cu adē nescio, deū hnt sumum qdite qu
 gnac tu. quanta e. quis qdite, à sumo remittit
 tantu participat t gno, hnt hnt s. phys. et
 ergo si etā qditem aliqua sumu ceteriore
 etinent, q; nam q; q; qditem remittit copula
 te obtineant, necesse e. et ex psecutione
 noq; etā erunt pura atq; impuritate

7

nec duas glitot, sed tres habebit glitot
quod absunt si erit, admittere, auctoritate
Egal, et quod est b. Cuius hanc sunt verba

gal: cuius simplex ad naturam regis, puri ac impu-
quiditates de quodet, ac summam hanc glitotem, vult
in summo agris ad igne venies, et uore et ay. et
signat. In his e. Solis inuenios sumas et impu-

glitot. Summam quod in igne calid. et sic
tate, summam uero in terra siccitatem et frigiditatem
tate et aliorum utrang, ut in pyram naturam
hantony Gal: Quae verba tanto libentius
modum adducere placuit; quoniam in
manifestis quod sententia adduci potest

gal: un' gbe Veru' ad dicomy ad Pop. ^{lib. 2. c. 1. de igne et frigiditate.}
e in ore frigiditate et pressio ait et, binis glitot et torum glitot
habet, quod hanc etiam est orny. Terra e. siccitatis
potius e, quoniam frigiditate, a quod frigiditate magis quoniam humi-
di, aer humiditate magis quoniam caliditate, regis cali-
di magis quoniam siccitate. Vnde actum e. ut plonq. sibi
phudeant singula etiam hanc unam quoniam glitotem
summam alteram uero, quod a summa remittat.
sed longius se a later restit. neq. e. haec orny

41

rtes p ea vortu, ignis e magis calidi qm fumi,
 aut sicut ceteris. vortu id nobis infirmabit
 inuis singula eta sumas et impuistat
 lites fimbis obtineant, vortu tñ sola pupue
 lignan eorum qd hiet. Atq; ea d, q magis a
 dit ad natam et effiam sti cuius e qm altore nulli ent
 mag; voluti, charactore, eta ab muto die queniunt
 uant. Nulli. eto. ent queniunt huc ali suo ag; j
 na ag; pimo, et si sume quoniant. Ita tñ in summo
 - exponit compotit de ronate, pifibile
 supra Albu. In ipsi quonit de ronate, q firmat
 pifibile. Et Musiu, q utq; p auideri ab exemplo
 d muto Albu. in tñ sume ronate, sume
 pifibile, pime musiu et forte fortuna et
 Albu sume; eom plane modo ignis qmuis
 sume calidy et fuy lit, pupue tñ effignat
 alore, e v fuitate. Ita calor, q quonit igni
 pinceps et ob mung effat. et ita dicam
 pifitas. Idem d ceteris et inuicem. Atq;
 idano vna qd et m vrig e magis, alte
 ny mung, qd voluit Btes.

conuariant
 Ares et gal.

QUESTIO. 4^a

Quem locum et a singula natura occupent.

Non ingring in p[re]s[en]tia natura locu[m] que et
vacui fuga q[ui] occupant. Q. e. et h[ab]it[us] n[atu]r[um]
utque a natura causat[ur] q[ui] vacuum in arte de
nat[ur]a cu[m] ignis terra pone b[ar]ia subit, aut
aq[ua] in media aeris regione sese perdet
n[atu]r[um] hoc parte unu[m] q[ui] est, cuiusq[ue] et q[ui]

Et loc[us] n[atu]r[um] et g[er]minat[ur] locat[ur], q[ui] r[ati]o n[atu]r[um]
a vacuo p[re]servat. Sed q[ui]m[od]o illu[m] locu[m] n[atu]r[um]
sit q[ui] d[icitu]r q[ui]e ob g[er]minat[ur] in se similitudine aliqua et
dicit[ur]. merent[ur]. q[ui]m[od]o ipsis ob gravitate et lentitate
gravitate corrumpit. q[ui] n[atu]r[um] gravia lenib[us] super
nant illa subsidunt. sic accepto n[atu]r[um] locu[m]
Et ignis cu[m] igni supremu[m] sub hunc generu[m] sit[ur] habitum
tenet sup[er] cui merito huiusmodi certitudine gravitate et
vniu[m] lenit[ur] quia tenuissima est q[ui] lenissima et sic d[icitu]r
Et qui h[ab]et air ob calore, q[ui]o igni analo
cur r[ati]o n[atu]r[um] q[ui] possit, ac lentate r[ati]o sui consimily
ter h[ab]et dat[ur] ex q[ui]ta. Aer aqua, iam gravior, catu[m]
4

& caa ga ghmilitis humiditatis e particeps. 43
 Quoniam, ga et sensissimum etm terra,
 cui cu aqua frigore quonit, mu et locu
 occupat. Cern huc omni hu phorum hum
 Melior. Sentiam huc. quoy nr approbat. Ino
 Artes q. calo of hac qdumpli locom etorum
 varietate etorum nr vestigat et invenit.
 Interim dubitation tot n terre, qd terre infinu
 intr eta locu assignauimus. Cu hu ea ppetuo dubiu e
 multis hu partib foto q. hactu vsit hum. acta. terra
 Citations auomodo, aqua sit superior unguia
 emergenda, vud legi vel male res terre
 locu infra aqua pstruisse, vel terra ntr
 id ppetuo ays emnere qm vbung ab,
 hinc ur cu nulla videntur sit ppetuum e
 ead huc. ro. hinc dubitationi respondet
 moris terra m fundum etorum virtutia
 hucisse ob roes supra allatas. Cur at huc
 man aluibi emineat, caa e cydes ne ad
 pedu certiu aquos respicente aut ppetiu
 rei auentur frustra p fugiamy et qta huc
 a e plunmy uer m terre visent

Terra un
infinu locu
occupat.

dubiu e
terra

Letitio

partibus. Venitalelis videtur qd ipse videtur
 atq. sublimiore aq. generata lenitate liquo
 quod onusta navis terram, aurum, lapides
 aliaq. gravissimas merces p. mania ei susti
 natione p. ferunt, ac evadit. qd. causa b. cuius
 Artes mentione fuit p. melior. aq. v. p. p.
 suppedites, animantib. naq. aer in altitudine
 ne quibus. atq. antris g. tenty in aqua ab it. v.
 b. p. h. s. catenunt et flumina relaxantur vel
 q. intervalla q. rumpant dimanantq. p. t. q.
 ho. ueris in aqua se se habuerit, atq. volentes

2^a causa
 terra

terra violenta
 ter aq. omi
 not.

ays omni^o terra idq. p. t. uo si long. v. si nauis
 ter aq. omi^o aquae inferior e. qd. illa violentiam
 qua terra p. t. h. e. s. p. t. uo q. u. i. d. e. r. s. et n. e.
 Case q. p. p. t. u. a. h. u. e. v. i. o. l. e. n. t. i. a. h. u. i. t. e. n. e. m. i. n.
 hor. ad. a. g. n. u. m. n. e. si. cau. n. e. a. t. e. s. t. y.

Roe cause ne
 ter eni
 not.

Et si agnunt sit sublati hae g. t. i. o. n. e. v. i. o. l. e.
 In aliq. p. h. e. et g. t. e. n. g. h. a. l. o. f. a. t. e. n. p. e. n. n. e. s. e. n.
 p. p. t. u. u. qd. lero ad. rohit Artes. ita p. t. u. o
 p. o. t. a. n. d. o. c. a. u. m. p. p. t. u. a. et v. i. d. e. n. t. i. e. i. g. n. y.
 in p. p. r. i. a. s. p. h. e. r. a. c. i. r. c. u. m. d. u. t. i. o. a. i. m. o. t. u. c. a. l. i.
 r. e. p. r. o. i. s. p. p. t. u. u. S. i. c. m. e. d. i. a. a. e. r. i. s. r. o. g. i. o.
 p. p. t. u. s. a. l. g. e. t. M. a. r. e. f. l. u. i. t. u. e. r. e. f. l. u. i. t.
 et

Et qd haeceny disputatu fuit terra p petro
 multis locis opesior e aq.
 p dubis facile colligi grana et lenia et apud
 vel absolute vel cu respectu bala tur, paut ad
 inu laui fontre, imty, n in violenter auelli
 qe fere utaq in bonitate nec grana ee
 rec lenia, ingta hac et p portione mixta
 ad p drium huius vel illig oti vel fustu vel dor
 si via affectat. In lignu 400 libram innat
 xdis plumbu q v nighone mergit, quia
 magnu multo plus aens, cuius naats longe
 equa superior in nuytione ad extu fuit qm
 hum or.

Synopsis
 du bonum

mixta ad
 drium clerum
 via fustu
 vel dorsum
 affectant

QUESTIO 5^a

Vtrum etia sincera reperiantur.

frustra videtur grece qd paulo ante multis
 p firmam. Si e. Singula eta sumus
 libes obtinent, q n gbre accesu aduiteran
 vadunt et sinceritas, potissima e oti rae
 cur qimus vtra eta synera reperant, nec
 na? sed frustra haud qimus. Na id mgtro

Sinceritas
 potissima e
 eta

pericia in vocat, quod iam se ita hinc etiam
 et in ista etiam se spectata quaeq; merito potest
 intelligunt, quod in vera subsistunt sincerissima
 sint. Verum hae antiqua inter medicos et Philo-
 sopheris expendant, utrum talia ista vlti regentium
 repiant. Arunt isti, negant illi. Et quibus
 id medicis dare cogant, hincem ergo ista
 in ubiq; occurrere. et tendunt hinc vltimae summa
 ubi etiam resurrexerit repiri, ubi quod longissimè absunt ab
 finis quocumque cursu et hincem, ita terra ponit centrum, igne
 ubi.
 sub gravio lune, aere in media sui regione
 aqua in ipso maris medietate hincem
 repiri asserunt. Atque frivola sunt haec admodum
 merita, subnixa conjecturis. Quae sensu admodum
 lune orbis aut medietate terre puncta penetra-
 nit atque illi igne terrae quia tunc
 de aere media regione centrum et ea esse
 judicantur ac quod longissimè a terra aere
 sedare. Praeterea illi, qui et suavitati filii patris
 in medio maris, quod per saltilagine amaritudi-
 nis etiam dicitur fore et hincem et vario sensu quae sciat
 nulli de aqua pura estare. Quia et est medietate
 hincem. Contra affirmantia ista nulli repiri hincem

rog. si symera reperent, vbi humanis
iustioni fore idonea.

Si symera n reperiant, ut pt, quia etia sunt hii
hydra. et ob huc vicia assidua qd hunc
struam, qd. p. vita sunt occurrunt ac repug. mo.

firmatur
Meduonopi

ratia nunquam firmant se in vici hanc esse
long se mutis agere. Hinc qd etia calida
strahit frigiditas frigida, hii quia qd hii ad
caloris, eidem relinqt, alium par e. mo.

hu rep. onse qd e. vgr qd nullu in hoc vici vici
m. om aut nulla qd hanc infertu. hii rep. hii
om. cuiuslibet etia qd hanc hanc remissa ro hanc
q. 38. et lib. d. hanc e. s. cui ad stipulat, hii

ent n. p. p. d. hanc e. d. hanc cu ait terram frigidit
frigidit, hanc, hanc, qd si dimissa fuerit hanc eadem opinio

si n. p. n. p. caa extrinseca ea alteravit (qd
m. ex fauli qd hanc et ad hanc symmentate n. hanc
m. hanc p. ostendit, apparebit qd ea frigiditas sen
sibilis et fixitas. Idem talis quoq. hanc ferentia

e. indiuu. qd v. o. etia hanc nulla hanc usu in
veru. n. a. mo. pt. si e. frigas v. y. aqua pura.

ra aqua desinet de nimio frigore gerata atq
 subsistet, neq fluct ampliq. eodem modo frigiditas
 roes et tonna succissimay terra ^{ex parte} inuicem ad amantib inhe-
 rere possunt. Et sic plantam extinguet, tunc ad sublata
 si dan aliud cetera quoy animantia sua alimonia pua
 suncernu. Sanz, et q glocqns opsa quoy antia nescio pibunt
 naq. Et terra sarpibz vale suppeditet succian
 illa irrigari e opz, benignay pfrandi humilit
 te qd agricole et norunt. Terra at. iniqua
 n amplig succissima et frigidissima censeo
 et uere et igne eodem modo ratiocinari licet.
 oportuit ergo ut uniuersu hoc seruaretz et a
 propria natura in profus castore, seu qd dicitur,
 pura symenno n esse.

Ex hac doctrina velut absurdum inferunt quid
 nulla mista eta ipsa sapere, et opium v g
 quiditate multa excolit a quae, plumbum tem
 e poudisq, cu huiusmodi euenio selet et unu
 videtur phorum opiuma. propter qd unumquod
 ale et illud magis tale. Constat uemixta q
 eta, n g, Italia dri et esse ergo etc. Veru alio
 On hand de qd eta in his effectib ad ipse mist
 vinnuntz, et si qdites, at remissiores obtinet
 mista

49

mixta qm eta exptu ostendit. qm qm ista dicitur
 unty a fca pstantion qm eta, est e fca otorum
 ium rgnobalissima, ab hac ergo ignobilissimi
 dunt effecty. E dicitur pot gravitate plumbi gravitay
 xpx mpti cau, et opij frigus, n resultant ex p
 nis illis cutruis otorum glub. sed cuty qm am
 ob mistione ad gas sequunt. b. gravitate
 fca; rdnat; calme nothom otorum qm, re
 xatus magis et caltemf atay do, qua pnta
 miston ob caas supiq allatas.

QVÆSTIO 6

An formæ substiales elor. mæant in

quid gal. p. f. otis e. g. p. f. v. u. partiu e. g. com q. a. toni for
 ment. in p. f. n. a. h. u. m. ad t. p. v. et r. et h. l. l. t. e. n. t. i. a. e. o. f. f. i.
 d. a. n. i. m. o. r. e. s. c. o. r. p. o. n. t. e. m. p. a. t. i. o. n. e. s. e. q. u. a. n. t. y. r. e. s. o. p. h. a.
 t. r. o. u. e. s. s. i. a. e. q. u. i. a. n. t. n. u. l. l. a. s. n. e. q. m. o. t. u. s. n. e. q. i. n.
 q. u. i. b. u. s. q. u. i. n. q. m. i. x. t. i. s. f. o. r. m. a. s. s. u. b. s. t. i. a. l. e. s. a. g. n. o. r. i. t.
 a. n. i. m. o. r. e. s. v. e. l. u. t. i. m. o. r. t. a. l. e. a. t. o. y. c. a. t. e. r. i. s. f. o. r. m. i. s. n. o.
 i. n. g. l. i. t. e. s. p. a. s. f. u. t. o. r. a. t. y. i. n. t. a. c. o. n. f. o. r. m. a. t. i. b. i.
 r. e. s. o. d. e. n. t. e. s. C. u. a. t. q. l. i. t. e. s. o. t. o. r. u. m. i. n. m. i. x. t. a.
 n. e. a. n. t. f. o. r. e. a. t. s. u. b. s. t. i. a. l. e. s. c. o. r. u. n. t. i. n. m. i. x. t. a. p. a. r. t. i. m.

& manebunt. Nos tñ ga aliud quippiā in
 ety qd sit altera pars composita et essiam
 rei variat, neq sub sensu cadat, et voluit
 itaq. fāna cō. str q̄lites p̄s p̄phenimias
 fōas et subates ab euidentib. diuersas, ne
 p̄uata ḡfundam̄ agnoscim̄ vna cū reliq.
 phorum schola. Hinc staty ḡtonis arce tūlis
 op̄atit vñ p̄le elorum q̄lites in misto subin,
 vice ḡtempentz, abolitis p̄ofus boni formis
 subatibz. a n fca mixti qd de bita q̄litam com
 motatione subis subatibz formis quāq̄ in
 minima vniūsis figent̄ se ḡfusis ḡfūyat, ne
 solz penetrās corporū.
 Posteriore parte manere vult. fōas subales in
 mixtis ceu veriore et antiquom̄ dignitatibz
 magis quēiente nos amplexati mur. neq̄
 vel mixti vel eti f̄iculiter subat̄erant, cū
 mixtus sit misubitū alteratorū n̄ corruptū
 in vno. Et m̄ id q̄ quo aliqd p̄. fit cū mis
 quōdo at. merit, si form̄ suā amisit. f̄ int̄ aut
 calida est, intr̄ miscentū supant̄ frigida, aut
 ab his supantz, aut neutru euorit, vñ int̄

e aquatis virib. pugnans. Si p̄i detz n̄ corrum
 p̄entz etā calida. Si v̄m̄ nil dūidet frigidis, sin
 3^u neutra p̄ibunt, cū nihil p̄eruat n̄ a p̄tenti
 4° p̄ri. Adhuc si p̄t̄ q̄lites ad p̄uientu multu n̄ op̄
 5° fōs subtilis etorum q̄ solij dūob. ḡris etis igne
 6° v. g. et aqua, vel uore et terra mixtu p̄p̄ta
 7° esultare p̄t̄. p̄ā q̄ p̄s q̄lites h̄o ḡra etā
 8° p̄stident q̄ h̄ac aut illa v̄ce frangi et m̄ton
 9° natura h̄uic aut illi mixto v̄v̄da v̄l q̄
 10° p̄uenit. v̄q̄ obstat m̄a q̄ existm̄ v̄is oīum
 11° torum formis subo, v̄rū hoc e absente. h̄uic
 12° ergo fōe subtilis etorum in mixto.
 13° d̄rectora in m̄uam angulob et p̄t̄orū forma
 14° v̄ngli in tubu, si ab alijs etis, celo aut stellis
 15° refrangantz ac r̄ntantz v̄figm̄t q̄lites. q̄lites
 16° q̄ alteruam p̄ducuntz. p̄lūa v̄ etis v̄b̄ e c̄at̄u
 17° v̄ d̄p̄m̄. q̄ v̄l d̄alibz multu m̄is eto ḡstans,
 18° v̄l ad mixtionē fōe subtilis v̄ḡruntz.
 19° c̄odit q̄ in p̄p̄ore sup̄orbio cyatho calidz
 20° m̄is m̄el v̄at̄is ignis a v̄q̄s v̄b̄. sup̄an̄ n̄ p̄h̄e
 21° v̄t q̄ alijs n̄ tā manifest. v̄ v̄ios h̄uic excreat

Tandem est quali auctoritate p. d. etis et qd
plac tuitu p. d. am qd. affirmat talia sio in mixt
ota spheni q. hia existunt in hoc rem inuicem
sod q. fieri potest ut mixtu in ota resoluere
in actu essent ibi. Et alia huius ferme p. d. rima
q. ad stabilimenta epimoro nrām faciunt breui

obijet, statim qm p. d. tunc
Verni nocte hac offensione dicunt aduersarij
si gnacem boni p. d. alteri p. d. existenti corrupti
o gnacem certe mixti etorum corruptela p. d.
dat ad op. p. d. ibunt etia in mixto. p. d. item hoc

quod mixt. d. p. d. q. d. p. d. q. d. v. n. q. d. sit corruptio alteri
corruptio
v. n. q. d. quib.
intelligat. h. n. n. t. u. t. u. o. p. n. i. m. i. u. s. s. e. q. n. i. a. s. i. d. g. n. u. o. m.
Et q. sit ex etis coruptio p. d. cap. coruptio
seru. gnacem mixt. Et glunū, non v. n. q. corup
one d. p. d. s. e. t.

E. f. f. t. e. s. q. n. o. t. e. p. h. A. t. u. i. t. e. x. p. l. u. i. b. i. n. a. c. t. u. n.
fieri v. n. q. h. e. Et at. sunt plura in actu cor
uel mixtu formis etorum h. p. r. e. m. i. e. n. s. p. e. r. i. t. v. e. n.
v. n. q. h. e. j. v. e. l. e. t. a. n. m. a. n. e. b. u. n. t. a. c. t. u. i. n. m. i. s. t. o.
p. d. n. q. u. o. d. h. e. l. o. t. a. c. t. u. e. x. e. l. u. t. u. e. p. e. t. i. a. m. c. i. a. l. i. u. s.
h. e. e. t. a. l. i. u. t. a. c. t. u. e. x. i. s. t. a. n. t. h. u. n. t. t. o. m. p. o. t. e. n. t. i. a.

ad vltimam perfectionem suam, atq; ita facti nisi
 horum formis superueniens, vnde ac generatim
 hinc vniq; se, et aueritenti in potia, quod
 soluit fortes.

3° ac vltimo corant auctoritate strates, praef
 huc lex. 84 ait et quia com q sunt alia ^{com q sunt} alia ^{actu alia}
 alia, actu sunt, fit ut quae in mutationem potia.

reipiunt, qualemob sint et n sint. It paulo
 nterit cotm in lex. nec v actu pmanent vt
 opp et alled, noq; corrupunt aut anibo
 ut alteru na com vinty et potia salua man
 ut. Quotrea q; Dealo lex 33 in carne a r

igno et similib. in ignis potia atq; terru.
 sis auerit loq; q; i. d partib actium e r.

ca itaq; biplez sit compo. p actui pot ca, ^{compositio}
 q; p primordis q; hntz ips, q; nulli eta q; ^{triplex.}

collant. Porro dico, q; quia hntz ignem.

Sed molis fortasse diu pnt q; vrbib. q; sui
 torum, isty n vrb; sed it ante expositu e.

Et unitas e. et sinitas et caliditas et fi
 xiditas, maia corporum sunt compositoru.

Porro. auctres huc nihil nobis offiunt

54. Sed nam potius habiliunt sententiam.
 Quanta ergo attinet ad jam et quam ex e. t. igne
 et locis quibus allata, ita virtus seu potentia manere in mixtis
 intelligi confirmat; quae calefaciunt, refrigerant siccant hume-
 rant, actu vero manere noluit, nisi quod corrumpantur
 Ceterum ipsa non corrumpi vel ambo vel altera con-
 sistit sed quod coarceantur, attenuentur et in
 sua qualitate annuntiant, idcirco primum man-
 festo ingenio quod non permanent actu velut corpus
 et albedo nam neque corpus agit in albedine nec
 albedo in corpore. Ad hoc neutrum frangit vir-
 tutem quod in aliis fieri convenit.

Nec magis arguitur ex. 33. et cetero. quod in carne
 et ligno potentia insit ignis et terra per potentiam
 quae per potentiam intelligat eorum locum ut ita dicitur et ceterorum intelligitur
 et forma mixti aliter supervenient. Aqua eo pacto con-
 temperantur ut calefacere possit ignis in ligno et
 carne etc. non urere refrigerare cupra, non
 facere. Actu vero existentia inde probat quia
 manifeste a mixtis segregantur et quia cor-
 rupto mixto regenerantur et quam voluerunt
 consistantia perperam. Et mixta nec actu nec potentia in aliis
 tu nec potentia existunt cum ex aliis si separantur veluti vegeta-
 tuum in aliis clarum accidit.

et sum

et sane si ne paulo accuratius q̄terip̄latificamus,
 p̄hendens t̄ta n̄ s̄b̄ p̄c̄n̄tib̄ mixtis a se in
 sic segregari q̄ q̄uinit̄ illa in mixto p̄p̄
 fuisse. Verū in mixto adhuc p̄manentē duos
 in uno gharou temperamento p̄tis in c̄p̄
 in a q̄n̄s̄ et̄y resultant. parū alia sepa
 ranti tactu t̄p̄y alia lotione elip̄ae, de
 illac alia.

His nobis negotij optulerit lonḡ ex̄ r̄. T̄p̄y
 r̄b̄. at̄um̄ postremo allegat̄, n̄ notū esset
 a r̄a q̄ ḡreo t̄p̄hu malū abstractū q̄ ḡesto
 r̄ast̄ulise, humiditate q̄ humido, siccitate
 siccū n̄a q̄ r̄oay t̄p̄y t̄b̄, humidū, siccū,
 alidū frigidū etc. sed t̄ p̄senti ḡtrouersia s̄ib̄s.

QUESTIO 7^a

Quid, comodi p̄stent elementorū
 tuāualtes, tum subst̄ia corporib̄
 mixtis, q̄ ex ipsis componunt̄.

uicem n̄r in p̄senti sabina uniuersim loq̄p̄
 et̄y sine h̄serimne q̄lit̄is, aut s̄ict̄is. Et
 duo gr̄amia, terrā nempe et aquā magis
 ad quācūq̄ membrū cadde et̄ h̄a
 om̄ d̄at̄y ad p̄senti q̄uic̄t̄. Sicut et̄ duo

venia igne, et aere ad gratiam spirituum et
invenienda membra plij qdome habitata.

Ana orum
ationu mncru
tis auctor

Sancti e ana hi sola crum hi opam, hi na
in notis auctor epistit, qui hi habent
plim et maam ad ante mbaratione rti dyp
neset plim et illa in bene dypedito ra copore

opitens aures suas comude oim porul.
Veni n d sunt qd. A m. sentia dylinet qd. cu
mptione nihil qy de pterdunt vol qd
vol substis audey aty ipsis, tali rere pfluosi ad
si clerum vol copore vol glites ad plument
foam misti forent nescia, segety aliqd ultra

Forniam
notitior
nis e clarum

fectionis gratia ugeri, cu. e. foa misti na
notitior foa pfectio nobiliore sit fornis alorum huc
ny nunqm p drecty. Cadunt qm t qd mlti q
noram sufficere jam illa, ac rade crum na
feria cu foa misti vnta, haud segety, aty ip
ha pfectat foa maac copulata. falluaty huc

Na qmuis ata ob infim, que hat naac q
du mistora pfectione attingere nunqm pon
sunt hu qdationes nescia adm istem p drect
quore fore qsent b. ips t qrenio maac crum
unt caelesti lumine, aut naa, qingru

si

rari loy, id efficiente. Cuiusmodi at. Dissipat
 talitus ea sit qua elorum in substantia huiusmodi
 stant, singularem ostendendo
 rimum itaq. qm ad qutes attingit. Calor aq. quilibet
 efficacissimus, et reliquam q. litem voluti foa, p. litor utilitas in
 genera ab illis q. sunt nrae q. similes q. servent etis ad multa
 p. litor p. litor suis lois apto disponit. Frigus calore reverte
 nt ut temptat no. vixere queat, em. p. p. litor sua frigiditas
 p. litor p. litor cogit, unit, rotat, omnia elorum
 p. litor p. litor q. litor, et p. litor p. litor p. litor. p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor, cuius energia rotat nrae p. litor
 p. litor p. litor, p. litor ac nrae p. litor p. litor. Frigi
 p. litor p. litor cogit neq. penetrare p. litor. Sicut
 p. litor p. litor p. litor, na. p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor, et p. litor p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor. Sicut p. litor p. litor p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor, et p. litor p. litor p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor, p. litor p. litor p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor, ita p. litor p. litor p. litor
 p. litor p. litor p. litor.

20

^{alio. et}
 et si ipse q^d p^rmisit, in ed^u p^ris
 q^d u^o format, ut ita sua r^e
 à aetheris refringit et format fer.
 et terre mole g^e nita tenuitate feruente
 ignis, quia effluit. q^d et ut uny et omⁿ
 d^utom, ita impingunt remollit, et p^r

Aeri forma
 trix vity

alioy in d^um^eit^e cu^m r^eque foueant illy
 palutu^m fieri incipiunt. quoniam nec aeri fo
 matrix vity profus t^eneganda est in ha^c
 not^e p^rhendat offiux, q^d in ignis eff^racia p^ris

cuiusque
 vity et aliis

terra p^rfectum omⁿ n^um^erum casu^m in a^{er}e
 q^d in sublimi a^{er}is regione effingit p^rfectu^m
 humid^u p^ro^pter huc terra p^rstantia n^um^eris p^ris. Aqua t^e

terre misit, ut sibi cohaerere queat, et alioy
 p^r p^ruitate friabilis euadit. Ita autem sibi
 p^rstant op^os, humidu^m aque terris p^ris
 p^ris q^d in terru^m ab humido aquo^m fun

q^d humidu^m
 p^ris tot.

p^risone ^{ac u^ou^o} ~~ac u^ou^o~~ ^{ac u^ou^o} figuram impressam
 no^m incipit. humidu^m q^d aquo^m terrena

q^d p^ris p^ris figuram teret^e impressas p^r
 miter ^{conu^o} ~~conu^o~~ ^{conu^o} abolerentur. Hinc p^ris
 & meteoru^m & humidu^m a^{er}is glutinis m

ster se d^umit, q^d empedocles monstrauit
 farina aqua p^ris seers. His attestatis s^uis

agina hœm f' limo terre formatu offerens
 nes. 2. Linc. c. igne et aere admiserit
 ns ad compoem hœis cen pfectissimi mixti,
 lig terre tm, et aque luti nœ meminit, ga
 aiora nœis ptem hac eta prestant, effici
 tia uo et extrema pfectione, in pa illa
 nœ nihil aliud qua diuina uoluntas addidit.
 idm f' caa quous aiata glibet oibz gferunt,
 is, f' n terra tm et aqua soltu dequunt.
 n aere et igne quod f' Salamanbra conii
 ificantz aliquis nequaqm ppea, qd terra
 t aqua corpus materies existunt, quibus
 uulenter plat stites in meteor. locit.
 x elorum igr tu subditis, tu q'libz uaria
 or, ac comoderatione muic pmissis
 e attompatis n soltu reliqua epa, sed hum
 au et. Cuius gra elorum naam huste
 q' uostigamur) et quod in eo existit conti
 nens, q' tentu, impetu fauens, gsurgit.
 Veru alio pacto ac mista cœtera p'obru
 e. corpus n ex rudibz, sed accuratis, ac multi
 pliu opa elaboratis etis nascit, ueluti
 Gal.

Noe pfectissi
 mu mixtura

Animalium
 habitatioli.

ex quibus humi-
cipa.

et sub huiusmodi
in humoribus delitescunt.

et in mixtura
incorrupta
reperiuntur.

gal. j. d. etis, et q. d. plait. plixè respicit
unt sanè rectis, atq. ad r. s. s. medicos aucto-
datis ex r. s. s. etis sanguine nimirum
puita et utraq. bile, quæ primis, igne, ac
aqua, terra nos compaginatos fatelimo
Nam illa integra, secretaq. in corporib. nos-
ris reperiuntur ex quib. nullo alio inter-
veniente medio gignimur, et nutriti
non igne et aqua, q. ob multiplices mo-
tiones, quas subierunt, et mixtoru. forma-

et sub huiusmodi
in humoribus delitescunt.
atq. idcirco quod Hippes j. d. n. a. a. hum-
elegantè monstrat, n. aegrotamus, ob ignis
aut aquæ et m. exorbitans, sed pp. sangui-
nis, pituitæ bilis et melancholicæ immu-
deratione.

Hoc loco sane animadversione dignum
est, qd. longe aliter nos ex humoribus,

Humores ex etis componamus, n. a.
in humoribus, alijsq. mistis elementa

reperiuntur

eperiunt, incorrupta, licet attemptata
 ut coarctata, ac formae mixtae obediunt,
 cunctis mixtis eorum exhibent maiorem
 qua via componunt, humores uero sunt
 membrorum nostri quibus substantiam alterant,
 manent actu, sed corrumpunt, fitque
 corruptis caro, os, ligamentum etc. ceteris
 interim uniuersis elementis actu pene-
 rantibus. Sed quorsum inquis, si haec ita se habent,
 Gal. loco citato 1^a elementa potestate
 uirtute in. 2^a uero id est humores
 et manere dixit. Respondendum est,
 uenta propterea sibi non manere
 actu, quod uire suo non utantur. potestate
 manent, quoniam uis suam quamlibet
 resument, ubi uis. Mixta in sua prin-
 cipia reuident. Atque ita elementa
 manent actu, non in membrorum
 quidem sed totius corporis constitutione,

Ad quod

obiectio

quod sit elu-
 diuino non
 manere actu

62

Ad quod n̄ minus gtona, que sunt
humores in venis actu existentes,
gtona et impotentia pertinent.
Hactenus de doctrina 3da.

Doct. 3a

de h^o temper
amenti

dent. 3. c. i. Comptexio. d. g^oitas e^t ex ad
ad inuice et passione g^oitum g^oitum
etis inuenteru; Quarum ptes ad tanta
uitate reducte sunt, ut cuiusq^{ue} caru pluri
gtingat plurimu abteny, p^onit.

iam qualitate
hu^o p^oportio
ca^ose d^o.

Ex qua g^om de fice naa in p^onis et iad m
onis, q^{ue} p^oportio n^o p^ore d^o clun^o
innotefuit. Ea naq^{ue} calidi, frigidi, humi
p^oportio, aut g^oonta adit ep^ortet, v
plurimu vniq^{ue} gtingat plurimu abteny
heu qd utru e, et ete p^ortia ad minima
fa fiere, multia g^oitum g^oitum antiq^{ue}
thia in se inuice agendo refringant, neq^{ue}
aliqd tantope p^ortet, et motu et iri^o
relige et illa in sua naam p^ortet com
pare quiat. Vel in vtroq^{ue} ita d^opiat v
a ceteris p^ortet. G^o. e. i. m^ostron^o naa
d^ote p^ortet qd exemplo vniq^{ue} in
aque amphoru inditae q^{ue} at Arles et g^o
ga h^o fit aque ex vino g^oao n^o m^ostr^o.
v^om & his in p^ortet doctrine plura
in d^og^oimus. Deint p^ot g^o Form^o h^o h^og^o
n^o d^o g^oitum g^oitum harmonia aut p^o
post

oratione. Quia proportio humorum requirit
 in ratione, mixtio ut. ad temperatum ergo proportio
 et temperata ipsa sed quod ratio potest sine qua
 non est ea calidum frigidum hum. sic mixta proportio
 non conveniunt temperatum efficiunt. Na sunt case
 si etiam sunt efficientia temperatum effectus efficientes
 proportio vero efficiendi mixta ac sua et apta temperata
 mixta intra se discrepant. Et quia proportio
 non laudat sicuti omnium humorum generum proportio
 minima bona non est etiam temperatum cum functione cum
 carum aut gustu et facult. et et per se
 quod, utrum est. Temperatum ergo non proportio ut voluit
 et in ratione est. Praeterea elicit temperamentum de
 proportione quod esse a calido frigido hum. et sic re
 proportionem et in unum coeunt. Tu ergo etiam sic refue
 stantia temperatum generant, nihil est. pluit seipsum. *apud omnia*
 tu ergo diversa temperata et proprietates in ani
 mantibus. spectant, ad quas calidum frigidum hum.
 cum neque plingere queunt. sic ferre non
 temperati peculiaris struthio camelo quoque *struthio camelo*
 mutat et generat. quod nec alia ipso multo ca
 vidiora, imo nec ignis exterius generare potest;
 tum frigus in conspectu theoriae et pluvium

Na sunt case
 effectus efficientes
 temperata
 apta temperata
 discrepant.
 generum
 functione cum
 facult.
 ut voluit
 coeunt.
 apud omnia
 struthio camelo
 ferre non
 multo ca
 theoriae et pluvium

verum ducta corrumpantur.
 ac glutem s^a ety, apponere fluor. lib. t. g^{ra}
 t. i. colliget c. v. Alex. aphrodisia. libul. t. mistic
 t^a q. ot. s^a ety. i. s^a g^{ra} t^a p^a s^a. Jov. Fernely in
 l. i. physiologie c. 3. cen. subalbusda s^a t^a t^a
 orientata cu^m ex plodenda. arbitrat^z. quoniam
 it auctore. velle ea glutem, q^o ex actu mutua
 passione elorum in misto g^{ra} p^a t^a esse simplicia
 reliq^z p^a t^a t^a ac quib. e genita munere sup
 te, ut s^a nequaquam p^a t^a q^o lat in p^a t^a q^o t^a
 glutem simul ac simul p^a t^a nequeant, q^o t^a
 na s^a t^a q^o reliq^z validior est corrumpi n^o
 t^a t^a. Ad huc dato q^o t^a p^a t^a glutem p^a t^a
 nulla superet in misto sup^a p^a t^a t^a aut
 traniet^z, v^o t^a ab intrinseca p^a t^a t^a t^a
 corrumpent^z, aut p^a t^a t^a t^a t^a t^a q^o
 in misti dissolutione t^a n^o p^a t^a t^a t^a
 se m^o t^a. v^o t^a. Glutem, quod in misto
 t^a t^a. v^o t^a t^a. Veru^m merae hae in Fernely in
 t^a t^a Fernely calumnia, Is naq^z n^o t^a t^a t^a
 t^a t^a s^a illa glutem, qua temptm diuini
 e simplicie, aut p^a t^a t^a t^a t^a t^a t^a
 ex multo t^a t^a t^a t^a t^a t^a t^a t^a t^a t^a

opinio Fernely

Fernely in t^a t^a calumnia

resultare

resultare, qd. istarū. q̄ frenū sit, ut dixim, atq̄ aut
 nū terminis, ne ulterius, qm̄ parē agendo et
 endo se p̄imat. hoc ita se h̄re clarē testat, fluit
 verbo ex cap. cit. paulo post desioem posito. Cū
 ad invicē agunt et patiunt̄ suis virtutib̄
 vidit ab earū summa q̄tas in toto earum
 similis, q̄ e complexio: q̄b. verbis de lauro

Etā agunt voluit, qd̄ in gn̄ae mixti agunt et reagunt
 et reagunt in gn̄ae mixti
 Etā suis virtutib̄. seu q̄tib̄. p̄s, q̄ sunt etern
 tutes donec in unū locant. fr̄atq̄ orū summa
 ex q̄ junctioe et sumā q̄tūm audivit atq̄ p̄su
 git in toto mixto et oib̄ et in totum minimis
 ritas s̄. s̄tis illis q̄tib̄, q̄ in unū corōre, atq̄ h̄c
 appellat t̄p̄m̄, aut complexione, v̄nd̄ nec p̄m̄
 q̄tes p̄ire, ut voluit formal. p̄pera, nec t̄p̄m̄
 q̄tem esse simplicē inferre licet: Idem et. ait.
 Cōplexione quanda seu t̄p̄m̄ ea frigidū, q̄ta calidū, q̄
 ply in hoc caloris, in illo frigoris cornit̄. quorū p̄ta
 plexione calida, hum̄. p̄nūiat: p̄sanē fuicō. nunquā
 affirmaret, si p̄s q̄tes a t̄p̄m̄to aboleri induceret, et p̄
 n̄ v̄nens q̄tas, sed v̄nta et in mixto remanent, atq̄
 in s̄ v̄nunt̄, qua cōp̄fectione quada ita gl̄nē
 ut sibi n̄ amplius modestie sint, in claret exemplo
 coloris pallido in quo cū ex albo et n̄ q̄d
 cordigo

q̄bus q̄ p̄ta
 qualtem a
 simili

Instat vales: ad huc si quia glitit e tempore
 respectu ut ut si hinc negat neg
 ipsi supy Natruimq fauultu ane infir
 cae assignari negt cur lesa vna fauult
 obiecti attractrice v. g. relique quibus re ten
 p seuerent ino lumes. Sa e. vitata co
 fauultes q ab illa pendent, nescio offer
 de dicere n cogimur si tempore defini
 Solutio. anny p portione calidi frigidi humidi
 gna aduultoreni p q portio, negita ad
 ma fauultem n vitata p portione ad
 ra nescim.
 Veru vobz multa nos colere nescitem q
 glitatem hac quinta agnoscimq vna fauult
 lesa ces ludi. q nra ana vna cutm. vna
 instro mudo. f. calido ob tempore d mudo
 etimo. gtrinas adit opus attractionem
 vob. et expulsiore, na tu hae glitas gnta
 reliquas in complectat, calore. f. frigu
 humiditate, et siccitate. fit vt calore m
 gis auouidet ad attractionem, frigu ad
 expulsiore, siccitate ad retentionem.
 hinc va p nraam refrigescitule, cal
 se

in vrisimili statu vndiat, vbi y mealiut 71
 imiu ceteri frigiditate atte mpat mul
 pofit, quia si solus calor aut frigus se re
 uerent. Quia maior e temperati, qm cali Temperancie
 aut frigidi vity. Ex his ergo pt defiri maiore
 vultis felutis. Quia si calore et frigore vity quia cali
 vity vity amplius qm huc, si frigidis
 in vrisimili statu, refrigerit, ledet vity vity
 vity. Et si minor fit vity vity et
 vity vity maior vity vity
 vity vity quia ex q. par. com
 vity vity copula vity vity
 vity vity Quia si vity vity
 vity vity vity vity

Quaestio 2^a
 Quot sint tempamenta?

Compta dñi Arrian. in capite et dert. 3. et

norgra stia et actem obiectum a gharlo pigit 73
 stione sint excessus comateras. Nos in expe
 rta mensura ipsa obligat virtutine
 roly sumitate. Satis e at. intellum in tem, intellectu
 mentoru nau vestiganda sine seq, qm sensu, dno sequi in
 ga cu sensu n noscat respectu, atq, regula examini in doctrina
 nisi excessus stituat, irregularis se ferid et, sensus cur
 qm nos ois excessu coptendit, ni insignes sint irregularis
 in, minores ergo profus negligit. Hinc fit ut rudi dicitur.
 pus stitui, q totu sequuntz sensu, neq, morbo in
 rior tas agnosunt, neq, in hie medicantz, qrum
 rone facile stitubimz, si rois potiz qm sensus
 sicuti stio stomy, et illestinam exactaz, cognitione
 huan regula tib, in qua excessu referat, relicto sensu
 mpletamur.

QUESTIO 3^a

Quid sit temperatum temperamentum.

at. p. f. temperatis e.g. plice tyati notione pponit.
 q mediu. usq, substia qnoi et corruptioni
 gnior completit. cu at. qumq, sit substia illa menti notio
 frigidu, calido, humido, sicuti genererit oportet, utm qudm
 temperatum qm illud erit, qd oibz hie. q. aqua
 tunc coenitibz refurtat, atq, id arcuoriat
 aple

Equale ad pondus: dari uò hanc pon-
 ris equalitate clarè docet idem Gal. in
 Gal. 2° cap. exemplo cutis, quæ ferè mediâ omni-
 dan tempa-
 mentu ad
 pondus. extremum calidi frigidi, humidi, siccitatis
 panis intervallo, ab utroq; abcedit hinc
 sicut utiq; gstat, cutis uidet. et nunc q; uolam
 integit, tunc in strum futura, ex quoru omni-
 bus partibus n. in oppositis modo, sed et q; tota
 se mixtis, q; nostru planè nemo efficiere
 confirmat pot, sed e nate epura. quin et aqua feruor
 si. aqua feruor
 parem modu nini aut glaci misce-
 tempati eius imagine et adumbratione
 quandam exuberat licet. q; e ce amito
 mixtu e, inq; Gal. pan intervallo ad
 utroq; extremo abest, et eo qd urit, et eo
 qd frigore stupescit, sic terra q; uis, q; siccitatis
 e, vel cinere, vel tale aliq; qd planè sitant
 si pan aqua modo imbueris modu siccitatis
 humiditatis composioe efficiens. Hæc tenet qd
 ex eb. liqdo qm apparet in soltu uera et ex
 sita mixtionis, sed artis quoy beneficiu

qual

Equale seu temperamentum ad pondus
 infini posse, adeo nihil absurdum consequi
 fateamur dari equale ad pondus.
 Item huic sententiae nostrae id obstat
 ait artes §. d. caelo text. 42. de mixtum
 conueni ad etm qd dominantis. si ergo dat Gal. vrb.
 quod equale ad pondus, in quo nullum etm qd
 dicitur ubi loquitur cignoi mixtum in medica
 uoluntate aerem et aqua intercaedine, na
 aqua grauius et lenius aequalia pondera con
 ueniunt. Proinde tm credendo equale ad pon
 derata ob simplicia ipsa componentia suspen
 dentur inter aere et aqua geturum. sed ga
 uerunt interdum uenerit rae compositionis ipis
 urit qd bus 2. qd suryat noua, qn inerat,
 gus, aut si prius inerat, antior, potentior
 ed dat. gub. e. et fluru ob id Terza
 et aqua componentibus multo grauior
 repunt, Proinde aeque ad pondus, f quu
 loquimur, Cuius v. g. ne a proposito
 ex.

exemplo discedamus, n̄ spaiū illud inter aēre
 et aquā interiorē, sed centrū potius vna cum
 plūg, q̄. obvoluit, petit et occupat.
 Præterea q̄. meteor. c. q̄. cū ait plūg, anima
 tes in terra et aqua solum vivere ac uosari
 in aere at. et igni minimè, propterea quā
 terra et aqua epūm materies existūt: ap
 rit, credunt n̄ nulli terræ et aquæ plūg in
 mixtis, quā reliquorū duorū elementorū
 adeorū mixturā æquale adponit, in quo
 sit et om̄ium portio, minimè existere pot
 Sed fallunt, quia Aristes ijs uerbis nil aliud
 sibi uoluit, quā terrā et aquā in ḡnē
 mixti, n̄cā subire uicē potius, aerem uo
 ignē sitū seu efficiētis, qd̄ utro q̄c̄s
 vni inferre licet q̄. qd̄ terminata sp̄a,
 soliditate quanda obtinent, sine aqua
 et terra componi negant, cū uō q̄dam
 aquæ qm̄ Terræ, alia plūg inuigant illis
 adeptā sint, idcō cuius plūg è duob. habuerit

Aristes
 cap. 5
 exph

plūg

huius quoque virtutis et potentie ab illo obtine
 re possunt. Et gelut re hinc possumus, quod aëria in
 terra et aqua solum degere dicuntur, in aëre iuxta aëria solum
 et igne in ite, pro ea quae ex terra et aqua in terra et
 et iis quae in terra et aquis queniunt, ali^{aq. degere} dicuntur.
 rationia sua repossunt, ut notat Aristoteles.
 com. ita Salamandra quae in igne, et fues
 in aere vititant, et terra vel aqua cibos
 igitur. Quae circa ex his verbis eliciunt aduoc
 quod aequalitati et formae, et per se ad eum modi
 inquantum ad pondus quod quae detrahatur
 inquantum ad pondus strictiore temperamenti ad pondus strictior
 inceptione dant, in quo non solum calidi frigidi^{temperamenti}
 humidi, sicut desideramus aequalitatem
 aut quantitate, sed par et robur
 agendi efficacia. Verum huius tempera
 menti, neque Galienus quidem meminit, neque id
 nimirum tolerat. pro ea calidum agendo,
 rigidum non resistendo prepotet, ut liquet

2. Si quoc apud hanc, fieri nulla
 pot, ut in utraq, egs partib. Cluet aqus
 partibz querrunt ad mixtionē, aqlo
 agendi energiā habeant. quocirca
 hac aquare uoluerim, oportet ut
 tum d frigidō addere, donec potentia
 caloris actiua attingat: et e dmerso
 eū calidi modū priori portioni grungo
 ut resistendo n sit inferior frigidō, qd
 quā assequemur, etsi uel mixē assequeremur
 nunquā tm ad aequalitate pfectā
 ponderalem pueniremus, cū nō sit
 aut demendo semp hinc uel illi p
 ponderis violari debeat.

Has duas aequalis ad pondy aneptione

Amiconnatum Medici quida ritē distinguere
 caputuriciuerint, hinc infimulant quasi gal.

Modis

granis, aequalitate ad pondy priorem
 uen rerū nature repugnante. e
 medi

medio sustulit. Cum ipse de posteriori
 ita loquatur. Vnus modus est, ut sit
 simplex equalis, ita ut quattuor quali-
 tu gharianu in complexionato sint
 quales, non superantes, neq. superate, ^{qualis de}
 sit Complexio, qualitas in medio ^{Coat de com}
 arum uerè, quã ubi ita descripsit pau- ^{plexio.}
 demde interiectis lineis reijcit.
 quale secundu hanc intentionem
 qua diximus, impossibile est, aliquo modo
 ueniri, non absolute igit, omneq. ad
 pondus equalem temperiem, sed eo modo
 habente, ut ipse eam descripserat, hoc
 posteriore solum damnat.
 Altera temperamenti notio in specie
 ultima reperitur, nullu sub se genus
 complectente, neq. aliud est quam

xyadus

plenè: Absolutissima et respectiva. 82
 rior sic dicitur, quæ exquisitè æqualis temperies
 ad perfectam symmetriam elementorum ad justitiam
 dacta, quæ anteq̃ E, feriq̃ cum bono
 ad temperamento ad pondus conuulit, ve
 quæ uicem ea animo potius, quàm re ipsa ^{absolutam}
 quæ uicem, cū uix ullum membrum corpo- ^{presumpti}
 ræ uicem nostri, aut animal adeò perfectum ^{ad pondus}
 numeris omnibz absolutum re
 uir lineat, quin aliquid aliud per
 utiq̃ aut melius, vel existere queat,
 vel saltem conicipi.
 Posterior ea E, quæ cum alijs collata
 ne reliquis existit excellit, et
 ad temperiem exquisitè auerit
 inq̃. Quoniã autè talis comparatio
 cum

cum varijs fieri potest, eam ad
 limites revocavit Avicenna et
 octo differentias Temperamenti
 ad Iustitia cu respectu in volumi

126

2. 8. Ap. 1612
di. Hinc reson

Et ut aliqua spes dicat, temperata & retiaem
tota naturam. Ut qd accipimus spem huma
a canny diuina reglem et temperata respectu
um alioru gnai et interitui obnoxiom

Et nulla res alia quicq. pfecta ppiuauit
ad oium excessum conuersionem atq. regli
te gm. hum. cony.

comparaty individuu aliqd hinc cu tota spe
um. Ut si v.g. dicas Socrates e temperate
ue si relijs hoibz gferaty neq. illum hoem

q. pfecta partu temperom, ac Socrates h. b.
q. pfectz pars celiq. spoi ad tota spem illiusq.
temperatu clima incedunt. Cuiusmodi a

h. v. d. sanct. c. y. patrii Hip. fuisse philetz cons in hula
tota spe hoium viciantz tantu locor. Syat patriu ex at
canti Hip. q. m. populares temperati, ceteri
o intempati.

componit individuu aliqd temperati. I quo
regimz climatis cu relijs aundm locu hui
intab. Hip. v. g. cu populant. quoru respu
u ipse temperaty dr illi intempati.

q. pfectz individuu unu cu altero quany. ex q. m.
hinc individuo. Ita Plato exempli cau

analogia theoris temperaty hēt, et hāc
 à motu temperie qm̄ longissime queat
 dicitur. 6. collatio instituta alicuius mirum ad seip̄
 q̄ diversitate sp̄m̄ et etatū. 7. exemplū dicitur
 res prior aut adlesionē temperaty hāc p̄
 vtrūq̄. cū ad ḡstente etate quonit m̄tō

7^a

7. opponitur membrū aut visū aliqd̄ alicuius
 dicitur alteri. cuiusq̄ membro aut visū
 ut si dicitur rōnā v. g. Sacerd̄s de temperatō
 est aut ligamento opponit̄, aut hep̄s sa
 tis respectu ventriculi temperatū ē.

8^a

8. et vltō refert̄ pars membrū aut visū ali
 cū se ipsū. ut cū dicitur os in ḡposito vltō
 robōr temperatū de hūc cū frigiditate, co
 ducit̄ q̄ calidū existit. Intemperatū hūc
 autm̄ in consensū q̄d̄ sub aliā d̄sp̄ce existit
 hūc hūc fer̄ sunt ea q̄ et temperatū significat
 hōm̄. apud gal. et Avicē. passim dicitur

QUESTIO 4ta

Quot sint temperamenta Intemperata

Quāvis supra q. 2. fr̄. infirmāvenimq̄, sic sum̄
 q̄ Arte, qua nō ceterm̄ ascribit s̄ de temperamē
 intemperata qm̄ 4 m̄ia s̄cū ḡtē à m̄o

cedunt et eo rōe simplices in temperate
 cedunt. quatuor reliqua id utray q̄tate
 obioentatis limites transgreduntz, compositay
 Galenus non obtinent. Galen. fluor. 2. collige
 atq̄ antigens q̄m illo. Quia q̄ta, quos Gal. fluor. et q̄ta
 temp. e. 3. luvulens q̄tate simplices in tem. proci negant
 es s̄ medio tollere conantz. fides hac s̄o paulo
 beris nū ayere tenuimz, notray et q̄ta
 n̄tiam habili r. esse iyr simplices + d̄sem
 s̄na s̄ compositis +. querit inter eos
 ser q̄tat q̄ta, s̄ temp̄tate citato ex
 p̄m̄is s̄ calida. rep̄it calor cū humidi
 te in sanguine, cū siccitate in bile ex
 p̄it cū equato temp̄tate passuar q̄ta
 ayis. e. distat ex h̄m̄is ab ex h̄m̄is quā
 obrem̄ a medio. point frigida ob d̄m̄
 m̄p̄licē seḡt̄o verbi q̄firmat si necesse
 s̄ frigida temperem esse humida sed licet
 s̄ua cū fieri manifestū ē, mediam q̄
 p̄oc, quippe, q̄ vicinior humidie ē q̄ s̄ica
 n̄li quoy. s̄o psuadet humida s̄t̄am
 s̄ica s̄t̄a in temperē. s̄roa datz h̄m̄is
 s̄u h̄m̄is mutas a sanguine.

3. Aprilis
 Simpli. d̄m̄
 temp̄tate.

tempore in quibus non quo a cruce
 glites. Sicut se mutuo efficiunt atq
 dunt, vel excedunt, cu interim humida
 semp maneat, eadem et nitrit patiat. H
 confirmat eade. qd tempore in actu qd passiv
 dan simpli
 intempatun
 no pot a magna quapia caa vel intem
 vel y cataracta plurimu inialefcere, sin
 a curis qforuantab. impedi quon qm
 in passivar. oppositione alteret, pot ex
 afitas aliqua, abra aliam exectu d langu
 atq. simplex intempie, pot gister tandem
 et id ipu daret op mortosis intempie
 simpliibz quas n. scil. Gal. lib. 7. me
 fuer. ysem et y. c. 23 admittit
 canibz sunt at. mortose multo efficio
 res naabibz. Quales n. y. minore vira
 comi ad vnta glitom manent, mag
 hanc equuqm ruffunt, vel debent.
 Veru hanc vntissima gal. sentiam fuer.
 Auernoes fore pacto valefactare notibz. p. is intempie
 valefactat
 tali m. ed
 Gal. 7. sentiam
 sit sugante aliquo vel humore vel eto. Hunc
 at. ex et etm duplii glit in signi glite.
 Nulla at. beneq. simplex exister quia
 E glites actiue generant y affinas. G
 ex esse

non sicut, quod a externo principio indigent, ut facti fiant
 non fieri queunt. sic stupa et palea potestate calent,
 et. e. dispoem, raritate. s. ac subtilis motu, ut facile quidam
 a resina, et pinguedo non solum ab igne, sed a nostro potestate ex
 calore prompte inflammatur, eaq. pro febricitantibus, tertio quatuor
 et erysipelate laborantes ab eorum usu arcemur, emergent.
 modo ex iis, quae ex externo principio ut in actu desunt,
 ut, opes hinc, alia ab actu remotiora alijs,
 usque una transmutate nequeunt, alia pau-
 ones. Ut ubi externi sunt potestate caro,
 et si inter hos est carne ignis apparatus
 et glistio, chyli in ventriculo et sanguinis
 icione glistio, diversorum praeter nequenter
 secretio intercedant. cum ex sang. quae a natura car-
 nis propter abesse, nullo fere negotio ipsa caro signatur
 et tunc res equivoce quae non potestate.
 esse id quod sunt pariter carne. s. lib. 1.
 et apud Gal. Ita Galienus frigida et sta-
 bilis media in numero bene carnis potestate
 et appellatur calidum s. spiritus in qua pariter
 calore non ad inferiorem compellendum
 propria virtute sustentos ac rigidos nervos

error qm̄o em
tandē sit dō
gal?

q̄l̄is. d̄ med
camentis

Nihil ultra
sui gradum
adit.

Qui pacto calidū potestate refrigat
ex accidenti humore calidū dixerit et
simil. et simpl. med. scilicet. q̄e parū
varias potestate talia signa facile
inducamur, recte monet Gal. hoc
interdū tale potia tali p̄videns; Inter
tali actu opponit. Vnde et. vltm̄ signū, a
p̄ncipio in d̄ sanguinē, sed p̄ illa duo signa
actu et. Talia Expletis. Et r̄o signū
catis p̄t̄m̄ū compatit, cu n̄q̄, supra
cui respectu d̄r potestate talia n̄
veniant in actu, in ab externo p̄ncipio
sua inibi ut voluti inibi
adā utipiscant. Hinc quāi solet n̄
medicā potestate talia d̄r recipiant,
actu deducant, si calore quo pacto actu
frigida? et quā r̄o intense calida ab
quo nostri corporis calore in d̄ expande
mentū et. q̄e urant, veluti supra
Nihil ultra p̄rebit et. cu nihil ultra sui
sui gradum agere in q̄esse sit, q̄no ite calor, et frig
adit.

q̄l̄ites p̄r̄p̄s ȳt̄ia, ab vno eorū calore
p̄r̄eunt, in q̄r̄is mediatis. Si ite q̄e
myte

apta vulgare phorum glo qui n gypit ri
 nos pmissis uirip variou huc p recipi
 onibz, diuina cu gal. ty. ta calida qm frigi
 meduata anteqm corpu applicentz huc solutio
 se glittem illa sua intensa ob qm talia
 nantz. Delitescunt totm utqz impeditam
 p acta q noe nate sine proprias uires ep
 rat, et exoz, ceterq. ductione in cuta, ex
 q poteste sunt, nihil ee aliud qm impedi
 ty amolitione; quo sublato infigidant
 pssio frigide, calida calefaciunt.
 re impdm sly calor nating remouet in ca
 sy ingta ac frigidis mediatis ut pt ex. 3. d
 impl. med. fannlt. c. 28 et no. Saly ergo calor
 a huc hac cutuat. Calida quita qm con
 i coru energia et agentu uirtu ob par
 u emittit et subltie densitate sub qua
 stinmule hict ynere tenuissimue qz ce
 stantz, ab ambiente frigidore magis re
 andat. Vbi calor nating unghent et am
 uentis frigidu uisusent partiu vò emittit
 et emanent statim extra vltu abunde
 panti calefaciunt amntz in actu

Solutio

Calor nating
 modicata sly
 actuat.

quae pinguis petra ducuntur. Haec si per ac prae
 non univocata et a calore non subacta hinc
 non peccant. Frigida porro quae univocata
 frigus nihil obtulisse potuit quae minus
 gerantur calofactione non habuerunt quae
 quae minus
 aut frigida
 ut refrigerent.
 voluti calida. Vnde ducosa non atque illa
 praeant quae per haec partem attenuant
 non minus gerunt et magis quae
 calida. quia ipsae effusione magis partem
 sent. sic civitas manu regum, quae, volu
 nter calofacta bene sunt attenuata
 refrigerant. Ex quibus civitas utraque, haec
 quae frigida autem persistere calore et
 ob quae commotione atque etorum quae
 utraque infus per potestate salubri dicitur
 ventis quae sine calore non admini
 uere quae. Hinc et ducuntur quae
 solutiones quae non frigida non in actu reducuntur a
 quae potestatem calore nonne partem passionem attenuant
 quae nonne quae nonne calida nonne a nonne quae
 nonne in actu instigata quaedam nonne magis nonne
 ipsa calore nonne quae nonne sunt partem
 nonne quae alius supra actum talis quae

sunt ita diversis quae in suis seu partibus
temporibus. Cuius supra ostensum fuit tempera

Temporale
facultas ante

de facultatem ante, in quibus quantitas et animi
mirumque veluti pelam notat. Hic in a
dent. q. r. Sappint diversitate in presentia
ita in mai, et experire parte, ut quod et pro
calido frig. hum. sicut inquant, n. u. et sicut

partes cal
frig. hum. sic
dnt p analo
gia

formone, se p analogiam quae vltima sero spe
ca cutim, pfectim ut ea quae in vltima ma
cent pulpa digitorum existit. q. n. a tempera
q. q. r. formone. erium, q. i. ossum n. orum
aly regula pstruimus. partes porri appella

partis defo

2 hic late sumere oportet, sumere q. teny erum
corpus nri integritate q. quo nro spectant, ut sut hinc
ot. ut p. comp. lect. q. si igr attinet ad ea, q. ad
ditate. cibum edocentem sugant, p. l. ay si q. in erum
debet spiritib. in magis q. de tenuista iustitia p. t. t.

sp. calidiss
simi.

q. calidiss. sanguine vltiori utione elabo
ant. calidissimi et. censer debent. q.
attestant. illum mobilitas, et calor, q. per
ani. affecty eorum de q. sentia, ut frigus
sipatione et absentia affatim solot q. sequi
hoc pfirmat gal. lib. j. d. sem. c. 8. et s. d. l. 1.

proximo à spu long debet sanguini in quali 98.
 ali ead spib referissimo, q in cordis similibus
 hinc eodem gal: loco cit. ide affirmante.
 lego cor oium epus nri pitu calidissimum cor calidissi-
 mo vniuersi caloris sedes et origo. Democritum
 omis sanguis arteriaru et venaru tabula
 relinquit, na et si foveat sanguinis officina, quo
 dicit suapte naa sit calidus, is in cordis
 arteriaru commercio, hepate ipsu gignat
 maiore accipit caliditate, ut notat fii, cur sanguis
 en: a quo Gal: p. d temp. e. ubi n differit arteriosus
 cur cordi proxima ponens, qm natu calidior he-
 mitum, n at. a corde aduentu respicit. rabe
 git, qm sanguine in arterijs et venis con-
 entu cu spu et influxu cordis quante
 cur gignit. His succedit Bilijs fucoru
 Massa sanguinis componentiu calidissima
 pud Gal lib. 1. in aequali intemperie,
 q. et r. d temp. e. r. Ad hac nihil eximia
 ed cutim usq discurrendo p ditu in humero
 sic repit, quavis alia atq calidiora sint.
 tunc apud frivior calidis annumerant,

praeter

praeter dicta, caro, musculus, splen, rene
 Arteriarum et venarum tunica; Nam ad
 his tantum sanguinis, atq; sp̄s à nas ostē
 quanto roe proprii temperati, indigent
 Unde et in calidorum censu venere.

Palms à ca Pulmo semū à calidorū classe iniuria
 liliis iniuria exclusus videtur, aiant. e. tenuissimo,
 exclusus ur.

arterioso, ac pro tenuitate velut spum
 cente sanguine, ut futher @ Gal. 4. de
 usu partiu c. 15. et lib. 6. c. 10. nisi ob sudorū
 flatuitatem ac molliē abfuitenna
 ter humidas partes reponeretur.

Frigidorū
 numerus. De Frigidorū numero p̄ occurrit
 tu, q̄ lovis cit. Frigi d̄ prima noīat. De
 os quonia insigniter durū, horreum
 apparet, et j. f. Etis c. 5. Terre vice sub
 in composito, ob id sanguini, spiritibus
 caloris de laterib; nix penetrabile.
 Segr. Cartilago tanto magis p̄ uia spiritū
 quanto ē ossē rarior. Haec et. f. causa
 nec ulla illi nā ossi gressa negavit

est et ligamentu: de hinc tendo, non
 ana, nervi, medulla, spine dorsi, ac
 a hancem cerebrū, qd frigiditate sua proximē
 cutis tempie abē, falsu ergo dicitur
 illud frigidissimū qsttuens.

Humidorū is e ordo, ubi a cute numeru Humidorū
 incipias, nāq haec humidiores sunt ^{ordo clarat}
 musculi, musculis lier, hene hepar, ha
 ulmo & quo supiq, pulmone superat
 mamillarū, cam rō medulla spina
 a posteriorē cerebri et
 parte enasit, humidis respit
 cerebrū, cerebro adeps ex genero velut adeps ex con
 sanguine stans. pprolet huius sanguis ^{creto sang. g. hanc}
 pituita humidior e, haec e
 loco cit. oium q in qre nro sunt,
 humidissima humidissimay, habet, qdat
 sicut pituita e natalem sang. ^{pituita an}
 quere pmutatu, id pmuto respignit bene di cast
 nulle. his verbis sigre pituita vlt ^{drualis sanguis}
 elaborae nescite alimonie id exigente
 in sanguine facile quere posse
 Ad

Sicciorum
ordo refertur.

partu sicciorum
partu sicciorum
argito.

Ad sicciam demum quod spectat quod ab lib. j. de
 hatis e. ull. et sicciorum huius doctrina e.
 plane inter se querit, utory. n. pila sicciorum
 mu affirmat, hoc nung sicciam sunt ossa
 quod sicciorum argito. Sed sicciorum loco cit. j. q.
 fung, ex qua pila gignit sicciorum e. sicciorum
 aut semine, ex quo nutiunt ossa, et g.
 2. qe ossibus abunt canes, lupi, et alia
 qd ad humidu aliqd nutritiuu in ipso
 utens, pila nullu sustentat animal.
 3. qe cu duplex humidu agnoscam, vnu ap.
 um nung animale, nungq nutritiuu. Alteru
 aereu, pinguis viscosu, ipsu mixtu pila gignit
 atq glutinans: vnumq elicit ass de strillan
 qu aqua, v. dei fca) pauissimu ex pila, ad
 undantiguu ex ossa aqli pondere sumptis, ex
 pila e ossa sicciorum. post hac cartilago succedit, et
 ligamentu, membrana, mox arteria, fun
 venae hinc nervi motui dicati, cor ipsu, ac
 tandem et. nervi sensitiui, q et motu nung
 gent. Hae sunt partiu singulariu nri epis
 te myata, q nung comitant sicciorum, fauult
 et qd

calidis humidis vicinissimis sunt pueri: tu
 naates facultes, nutritio, augmentatio, quae
 cur pueris calido humido potius elucet, in hac aetate p
 aetas cal. hum. hores cornunt, Tu deniq. quia tactu optimo
 in pueris plurimum, plerumq. hinc ac nite calid
 sphendunt, teste gal. 2. t. temp. c. 2. Unde
 cur pueri pueri in somno peline, neq. intellu, neq.
 somnolenti prudentia valent, ob humiditatis expan
 e diuerso senes, qd sicca sunt atq. reliqua
 tes prudentia et intellu excellunt. qd si q
 ptois ingenij ac p. aetatem prudentibus pue
 prudentia alijs respiciat, hunc quia a natua sua temp
 puerorum ad sicca declinavit nimium, vel ad matu
 an commentate oio in puerum, vel si hum. a tigeit, s
 da sit. In tardumq. fere gijcere liuet. spudens. c. 1.
 licitas actu ppria virtutis deiecit. obijci
 nobis gal. 8. t. plac. Hipp. et Platon. c. 6. puer
 obiectio ueris temp. iei pterente atq. spatos, n. calid
 humidos pnumiandos. p. det. hinc gal. cum
 pueros spatos statuit nil aliud retruisse
 responsio licere, quia ipsos plurimum calidi innati
 obtinere, na calidu innatu gal. eod. lib. c.
 7. spatum facit, his verbis. Nam si ab igne
 cibon

horu conuertio, digestio, sanguificatio et nutri
 fieret, melius et citius et febriutentibus haec
 ricanis absolin, sed insitis calor spatu cu sit,
 istia qm in sang^e et spu subsistit, q^lte & con
 no, ex caliditate et frigiditate compatus.
 autem Gal. ubi q^l ggrua tempiem auipedit,
 q^l respectu ho ad opaco rite obuinday
 ad cutim ipsa, cuius collate sanguis atq^l q^l
 siti caloris subsistia haud qm tempati, sed calidi tempati
 ut atm, ut vidim^{us} in pcedenti q^lto. quocirca notid hie
 puerile aetate veri comparat, Author. ubi uui
 tempati notionē in vere, q^l Analogia cutis p^lenda.
 adu. E. j. & temp. c. 9. atq^l in puero ad opaco
 ierates relaty tempiem obtinet medra, auipit.
 ueritia Adlescentia exiipit aetatu ouum in
 spalissima, q^l ueris bono t^lpati crasin meri
 obtinet, in qua q^l ad delatu incrementu Adlescen
 ranit, ut Author Gal. 4. Aphor. com. 19. et ria cui assi
 6. 6. & sanct. tuen. c. 2. na cu pueri pl^l habeant
 umiditatis, qua salubris iuty postulat, Adles
 entia natini caloris ex actione et oruicatione
 & scuit, ut cu nec humiditate puerorum
 ficiat actionib^{us}, nec fruitate calorem moy
 acē et aere officiat, ut in fumentate sit.

Hinc

Deinde ut has hanc orationem ad insipientiam h[ab]ere
confectis, licet aales op[er]es aliquo de temp[or]e
fuerit, ac iuvenes. Nates, ac pueni, fuit
Vtrassq[ue] sine culpa.

Iuuentus qua
dis sit ioc[un]da

Iuuentus pueritiae succedit et calida fuit
Aphor. 45. 6. et sanit. tuen. et postim alic[ui]
p[er] qua[m] ep[is]c[opus] n[on] auget[ur] amplis obsecratione, qua
vltiore extensione n[on] tolerat, sed velut
satu ac rigore p[ro]ferat, donec reser
mulinare incipiat, q[uo]d ad annu[m] 20 aut 25
tere incidit. Calida uo[] ac fua temp[or]e
obtinere iuvenes, multa sunt, q[ui] quina

rationes
cur iuuent
cal. et fua

Inprimis. e. g[ra]ue dieto vsus, diu i b[ar]ba
habet, et ad hyemem melis se hnt, qua[m] ad
tem 3. Aph. 2. Ite respiraco[es] et puls[us] m[en]
p[ro]p[ter] edunt iuvenes apud Gal. 3. I. caus[us]
pulsu[m] c. 5. Ad haec magnu[m] h[ab]et puenit
pariunt 3. prog. 20 ex quo misus incalesc[er]e
et exuant[ur] magis, na[m] membra assu[m]u[n]t

membra
assimilant,
humorib[us]

tur humorib[us], tu q[uia] q[ui]s nutriunt, tu et
vicinia ac p[ro]p[ter] uolunt[em] g[ra]t[is]. post
q[ui]a videmus iuvenes dura g[ra]t[is] edula
fenuia uo[] q[ui] coatu sunt facilia corrump[er]e
et al.

ad uerum. et temp. vnt gal. p. p. con. 14
 simile y positione obtinere dixit calore iuueniu
 calore pueroru, quakto calor febricitantiu,
 sicut et acri, ad blandu sanoru calor em.

ditis facile soluit, q multos torfit, difficulte uti calidior
 erine, an iuuenes sint calidiores, dr. c. ^{cares iuuenes}
 loco cit. iuuenes qua substra caloris inge ^{an pueri.}
 ti excedi a pueris; eos gra qd ad gradu cal
 aty excellentia attingit excedere, vel ut
 sola loquunt, pueros extensiuu iuuenes
 intensiuu ee calidiores.

uentute sub qua ut Hipp. lib. 1. tracta loqz
 ing stetit, declinans legz actus, q ab h. s.
 int. iuen. c. 11. ut qd ob natini caloris lan
 ore ab auctiore siccae pdeunte cindrese
 lie naturitatis magis, magisq succescing mlib. ^{indies sicq,}
 atz debilitari atq ad frigidioru naam pnu ^{cing}
 inuipit, duraty a 50. ad 60. aut cu longius
 ayatz 65. haec p senectutis pars coputatz qua
 uida dr, pper qd munia e uilia quam tor adhuc
 ire valeat. In hos recte quernit illud gal. cit.
 f. sant. iuen. c. 3.

Ut lauit, sumpsitq cibum, det mebra sapor;
 Namq haec iusta seni.

pestruma

Postrema senectutis pars aetate catastro
 h' senectus decrepita, qe n' modo à civilibz
 senectus delijs abstinere dnt, aut cogunt, sed nec afflu
 crepita cur balnei vsu, ut priores sustinent ob exhausta
 Sicut

vinu, sumamq; imbecillitate, inuipit hae
 ubi prior delijt atq; in 70, qtoq; 80 annu, rari
 sig extrahit. Temperat' h' frigidu et sicu ca
 voc, acq; ueri calidu, humidu, vt. e. in ob vi
 originis suae, primordij naturales sangi
 semini affile temperat' nati fieri. ita illa
 senes cur longissime ab yst'ia prius abint, ac senes
 frig. et sicu h'is pgressu humiditas vna cu calore afflu
 q; b. g'baria crasis substituit, frigida, sicca, h'

piem obtinuerunt, neq; obstat, qd senes
 rimis yst'ia pituitosis abundant supfluitat
 vt p'ea humidi potis qm sicu i frigidis ex
 man debeat. quonia ob cruditate, quod
 effectu caloris g'geniti aceruant, g'fiduas, n'

senes p' imu excrementone frigidoru cumulu
 accidunt, atq; h'az yst'ia e auidentariu neq;
 pituitosi nativo temperato p'ea offiit ut h'et' r. temp'

Qd Superest de h'panito sexy dr, tr, cu q ab

+ temp.

hōis plus mātē prestare, tū q̄ ḡfor man
factu, tū et. q̄ eīdem intra materni v̄t
siny reclusi alimonia, et in lucem i
cūti pabulo lacte vidt. ḡficiendo. Calor

Calor quō quo maior eō et. ē efficacior, tantoz plus
maior eō efformāe sepafut, ac minuz relinqt sang:
caior.

sustentationē facty nēssij vnt v̄ir q̄ mul
rem caliditate n̄ excederet, gignendo
um foret idoney, aut effiax, atq̄ et. for
na, nisi v̄ro temperati frigiditate cedere
nec verū gestare, neq̄ infante lacte
alq̄ insigni valetudinis dispendio

q̄ in biliosis, p̄calidis et viraginibz quib
viragines enenit, q̄ ex ḡceptu pessimē hāt, emā
lactē neq̄tur, nec infante lactare queunt.

Quo autē artificio nāa sit vsa vt mare
femina calidiorē efformaret, elegant
expressit Hipp. cit. s. Aph. 48. cū facty

cur mares q̄m in dextris, feminas at. in sinistris,
ni dextris is gigni dicit, zptici de causa. s. q̄ dextr
gignans

pars

110

utriusque calidior e, qm sinistra ob hepatis
 a maxima et rectitudine. 2. qd semen e teste
 et in dextro uteri sinu exidens calidius
 et efficacius e, qua qd a sinistro descendit, sinistro
 sanguine nutrit, frigidior, et magis teres
 et qm: a venis depuretz.

qm dexter viri testiculus dicto noce est
 dexterior et masculinior sator. Hipp. 6. epid.
 t. 4. text. 27. sub pubertatis annos ex utro

utriusque autem testis intumescencia
 noscere docet, filiosne, an filias cu ad virile documentu
 te fuerint, sint generaturi. f quibus an qd genera
 turus sit filius
 seu filias.

in com. nobis ad Hipp. 6. Epid. 3. text.
 edicit qd mares in utero materno utiq
 formantur, frequentius, et validius quocumque
 a femina Hipp. teste 6. epid. sect. 3. text.

qd oia caloris veniens sunt effectus.
 riu obijciunt adversarij qd mulier
 ty adolescat. nam ut utatis anno, a

reconsultis et habentibus puberes, masculi
 qd mulere
 mulieris
 sit.

qd ipsu affirmat Hipp. loccit.

2° q^a femina pluri redundat sang^u
 nisi e. singulis mensib^u expurget^{ur}, ijs, quib^u
 aetate licet, et gravida n^o sunt, aegrotat
 sanguinis et. copia calor is est argument^u
 ant.

Mulier egra
 redit nisi
 menses fue
 ant.

3° quonia in que auiu rapauit femina
 sunt celeriores et robustiores masculis.
 ara quoq^{ue} Leonem superat teroide, Sicut
 e qua rebrutate equu. q^u oia feminarium
 lore attestatur. His obiectionib^u faule respoⁿ
 dunt.

Ad iam quidem cum Gal. in com. epid^o

1° mulier citig auget^{ur}, ob humiditate
 cur mulier
 citig auget^{ur}
 tempamentu memore extensioⁿ epp^o
 missima red dentem, et sequaⁿssima
 eadm an citig auget^{ur} desinit, quam
 calig: pp^o natuu caloris memore exte
 dentis, in femina defectum.

Ad 2° siuim^u sanguine qui quot me
 sib^u expurgatur ab utero, n^o ta ob copia
 ac bonitate C. e. tempato feminae sem
 his) repurgari qm qd nutriendis partib^u

vti n

117

si n̄ gestat, utens sit lux flug et inutilis.
 3ta at. quodam rapacium animi mares
 imbecilliores feminis, ob excedentem inter aures
 masculis caliditate, q̄ propria virtutis cur magis imbe-
 cillior.
 Strucone galeno et Aphon.
 Leona quoq. leone, et Urso urso
 ferocior habet, ex nativo servanda protis cur leona
 timida, non quonia calidiores sunt masculis
 ferocior
 qd et. in gallina et cane femina cer,
 my euenire. Velocitas at. maior equa
 non quonia maiore ipsis inesse calore,
 Lepus et cerus frigida simul ac
 timida animantia calore ceteris p̄pelleont.
 quonia melioribus hisce bestijs in
 Lepus et cer
 mus cur velo
 ga subsidium velocitatem natura cogit.
 sit, ut mature latebras circumspectare,
 queq. saluti prospicere possent; erit
 timida equa velocior, non q̄ calidior, sed
 timida magis et equo, nam
 citis

Lans equi
maris.

obijct loy
Hipp^{is} d^{um}
uere sang^e

citius ipso fatigatur, ac deficiit.

Equus contra velox simul est et robustus
in cursu pertinax, spe victoria quam
metu magis ducitur, unde etiam calidior

existit. His adiungunt nonnulli locum
Hipp^{is} ex 1° d^{um} morbis ubi ita loquitur

Habet enim mulier sanguinem calidior

et propterea calidior et quam vir. sed non

uere sanguis nos mouet. Nam liber ille satissimus

uirorum iudicio spuris et veltotus,

magna ex parte. Proinde in eorum

plectitur sententias ab Hippocratica

veritate alienissimos, tantoque vix

indignos. qui plura huc et re nosse

desiderat legat, Franseu vallesu

1° g^o trouerfianu e. g. et Andrea Laure

in lib. 8. anatomiconu. Hec d^{um} temp^o

mentis

entis dicta sufficiant.
... et tempie partiu flumi. ab alijs
... in com. notis ad Hipp. 2° lib. 6°
... humana iam explicata fuer.

Tabula
DE Temperamento
partiu oium hum. Epis.

CALIDA

Sanguis, cor, pulmo, Jecur, caro renu,
Caro mamillarum, Musculi, splen.
... vola mang temperata.

Frigida

legma, pili, os, cartilago ligamentu, Chorda
Tendo pannicula, Nerug, Nucha, Cerebru,
ps, pinguedo, cutis.

Humida

legma, sanguis, pinguedo adeps cerebrum
Caro renu, Testiu, caro mamilla
m pulmo, hepar, splen, musculi.

Sicca.

Dentes, os, cartilago, ligamentum
 Chorda, panniculus, Arteria, vena
 Cor, nervi motivi, nervi sensitivi
 Cutis, spz

Argumente

ARGUMENTVM

In doctrinā q̄ s̄a Fen. Ariceña

De Humoribz.

nemulmotu Geographi breui et compendi
 ia tabula depicta orbe terrarū complexi institutu
 n̄ sic ego in primis totiq̄ hinc dati tractatus q̄
 e breue arḡtu voluti Tabula d̄lineabo
 itea ad cuius partē ex parte q̄tes p̄onia
 p̄ncipis in Ariceña e r̄ p̄ d̄t. tripli
 corū m̄am stabiliment q̄inquā. Triplex m̄a
 com̄bra, longinquā humores p̄mota q̄s a b̄t̄ni.
 ta C̄pl. 4. Et t̄is triplia corū et̄a t̄ndit̄.
 inuapat̄ et ab et̄is p̄nq̄m̄ mixtoꝝ
 um p̄m̄odis in uerit, postea ad uffe
 nes illorū conuersione q̄legit̄es t̄m̄p̄
 ta uirt. Inuenit, n̄m ad longinquā
 uam. s̄ humores uia ut cū t̄ip̄ loquar
 3. In uia hum. ad sensibilia animar
 u sanguin̄ p̄ditom̄ et̄a, q̄ t̄u f̄m̄ta
 uo t̄u f̄u f̄tia q̄ p̄a et̄a amulant̄ humores et̄m
 udit̄. Et h̄ec e intentio auditoris et
 uij doctrine in q̄cedentib. conuexio
 ita h̄ec doctrinā diuidit̄ p̄ncipis.

in 2.

in duo capita. ^{1^a} agit & de hoc et
 lione humoru. ^{2^a} agit & de illorum gnae. ^{3^a}
 1^a cap. in 2° lib. ^{1^a} caput subdubidit in duas ptes in p
 ho in 2° pte. ^{1^a} humorib. gnae illos d'finiendo et
 diuidendo. En 2^a agit in humorib. m
 particulari et vniq. vniq. de hoc, sub
 sione affert nec n' difficultate, q
 vniq. humoru occurrunt
 uit. 2^a cap. diuidit in tres ptes in
 it d' ppane ciboru, q fit in ore & illa
 fit in stomacho. 3^a humoru gnae
 hepate, et eas vne tate et inue
 tis illoru expendit, d'ntu d' ea ppa
 agit, q fit in renib. et vna quay
 particula in ea pte tractat & sup
 tatib. ex illis pparatib. redundunt
 In 3^a f' casu externis, q humores m
 et eoru gnaem adiuvant, et e met
 quies an' p'urbas etc.
 qua cu' exatissima p q'stes p'se quar.
 gnae p'p'gn' d'uenia aliqd' f' huius d'ob
 utilitas d'ob
 na d'ob
 utilitate d'ca.
 fit Hip. humoru g'ntuam et ca

ne medio de admortu utile, qd equa
 recta humorum economia sanitatem
 plos mores gignat, et homi pthurbat
 aior, minoru copia qua par fit relin
 u loui transfusio vany morborum
 ditione excitat. Na si corpus naam
 dagam, vlla beneficio humorum
 nosimy. si cum corpis facultum natum
 talium, et actum, carumy, actionum
 bar, aut imbecillitate inquirimy ex
 mon integritate vel impunitate gbe
 mur. Si ani mores speculamur, si
 orboru motu colere, vltant. si
 ynofin facere volumy. tantm si mor
 u cognitione assequi cupimys ex
 me autor ex humorum puenientia
 ptectione cognoscere potumy.

que et qua
 qua ex humo
 by d'pant

ly, va vtilis, et necessaria humorum cog
 itio, vt in ea tota ferè ars g'istat.

ars tota ferè
 consistit in
 humoribz

Questio I^a

Quid sit humor.

Humorum humoru de à ptho et gnae et

humidum sit
quid sit.

et corrupte de qd difficile suo termino
le alieno ginet, hi et. ex corpore quod
humidum sit sine fluidu actu sine potia. sub
quid sit. Defioe eophendit, ad ort aqua, ad steu
genera corpa, ve mltm mix, grande, q hqua
pont, sanguis, et quany in corpe ginet
humor, sine sit auctu et oculor. humidu
sine mamaty, na illa humida noe hu
complectunt. Veru f hoc humidu n

f quo humidu non sed f illo humore, q in corpe
agat Amicon. atq pignit, atq ab eo Definit, humor

corpus humidum, fluidu in qd imprimis
ens guertit. Cuius Defiois hic e sensus hu
e quany lactia fluida et ligata in corpe
sa, q ex ois ad corpis nutitione agunt

qd Lac Chylu gnerant, et ha modo n Lac chylu Cq
a uis in ventriculo elaboraty, venis Me
uis attracty) sed et quany ex illo fiunt
humores, sine alimentarij, sine exuere
sui comprehendunt. ste f micon. loqr f a

in nutiens
qd dicat.

u, q fit ex f nutiente, p at. futurum ab
Sen nutiens e uis, sunt collegit ex h

quod. & alio, ubi explicia altorum gna affot
 chyly cu sit humor ex illo genit alto,
 ter humores quos annumerabit. Insuper
 reliqui excrementici humores ta ut les
 utiles hinc definiantur p piciuntur ex vobis
 iuen. hanc defoem subtequibz, siguo e
 mor bonz, nempe q pmply e, ut in ptem
 stia aliti quora h, siue sola siue cu alio, eitey
 uily fiat. sig sustinitas e humor malz.
 his verbis intelligit qno imprimis humo
 gnala definiuntur stia, p. d. u. ad ven
 amois et p pici sumpti cuiy mentione fait
 boni, defoem adduxerit. vnt manifeste
 carot, qn errauerit Montany in con. hoc, q
 s pgenitos, quos vocat humores cu stia lib. 2.
 itoz autum e. q sanguine s. cu suis horibz
 Definiri st. Atz chyly et p pgenitos vti lac,
 mon, seru hinc excludi ac erime stendit
 q explicae huiy defoem dcm, qd loco gny por
 nty huc verba. HUMOR e cps liquidum. qd loco gny
 no differt a spntis, q corpora sunt, et aptibz p pnaty.
 solidis seu menbris, q non sunt liquida.

chyly humor
notatur.

generalis de
hio humoris

error Monta
ni.

loco

loco Siffre reliqua uerba assumunt. hinc
distinguntur ep̄is humores à reliq̄is, q̄ ea ubi
n̄ gnant, sicut ab aëre, aqua & et oculor
humoribz, q̄ pitet sunt ep̄is animato.

obiectiones

I^a

Sed contra hanc defioem obijct̄ q̄
humores ex ḡsensu Doctorū nullibi gnant
quā in hepato, ergo nec chyly, q̄ in vent
lo gnant, nec lac, q̄ in mammis, nec seru
ab hepato in renibz erunt humores et ḡseqū hinc rejic̄

2^a

2^a Argum̄ e, gnatis humoris defio ex gal.
elis, qua definit humore etm̄ acutum sang
p̄ditom̄ massa sanguinis. q̄ humoribz
mentan̄s p̄elitte solum querit. Nam
q̄ sp̄a simplicia mundi etatione n̄
ep̄is uuent̄ta existunt, sic uuent̄is ep̄is. 4. uent̄
4^{or} humorum sunt eta, n̄ solum q̄m̄ gnatis
sunt eta.

et nutritionis, atq̄ nec seru, nec reliq̄
excrementa nutriunt, ergo nec noc
tophendunt. gal^u sentit eos Medici cet̄
modo definiunt humore, vnt̄ sept̄ q̄
Ariene heat quoz̄ 5. 4. humoribz
ali

mentariis intelligi.

I^o videtur qd si accipiat, quod est fustia alba
 moni p^o fustiae similis in qua ubi in
 articulo quertunt, hoc q^o modo h^o r^o
 in nutritis cu ubi enteris: si u^o
 seret, q^o r^ote ueroris p^o ueris sleser,
 ij et uerituali exangit, et exprimitur,
 u humoris ueris ueris ueris et ab hepate
 at humor effiit. De lacte, sero et
 mine, q^o ex sanguine pueniunt, n^o dubi
 tu, q^o maatr ab hepate fiant, Lac. e
 at et semen n^o differunt essat a sang.
 si q^o albedine.

Solutio p^o
tractoris

2° Item qd sufficit, q^o uera, p^o p^o et
 hialis pars definiti explicat, in d^o f^o
 eligias sub se q^o ueris pites. Vti cu dr h^o
 ueritate, h^o e, ac si diceremus e h^o
 ueris in belligens loquens, ueritate
 q^o modo q^o definit humor, q^o q^o primos
 inmentarios humores, q^o q^o ueris ueris,
 sunt,

Solutio q^o

cludunt reliquos, ita n̄ opus ē de reuoluen
 sic sanguis in hepate genitus et in venis
 sicut alimentarius dicitur, alium sicut h̄c, et se
 sanguis in hepate genitus
 dicitur alimentarius
 riq.
 liene et cetera excrementa, q̄ in ḡl
 partibus redundant. Verū instat aliq.
 quis alimentarius n̄ ḡnet humores pr̄ n̄
 obiectio ergo d̄ sic n̄ e ḡnatis. Respondetur qd̄ hic
 d̄ humores definitur humores nates, n̄ pr̄ n̄am
 n̄ autē hic agitur de rebus natis, q̄ n̄ h̄c
 pr̄ n̄am tractat, id solum fit q̄ euidenter ut
 varia contrariis magis clarescant.
 Tandem hic intelligitur qd̄ humores. h̄c d̄
 humorum ad dux erit. j. definitur oēs hu
 oēs h̄c d̄ h̄c n̄ autē in corpore existentes: postea
 humores d̄ h̄c ut rem alimentarium humore pen
 sup̄ it. antea definit, distinguit humore in
 hoc nutritiuū, et malū; uti n̄c ma
 intelligit oēs humores q̄ nutrire n̄ v̄
 siue

e illi sint nates, sine pr naturam.
 nprehendit. e humores pr nam n qd
 a defoe glineant, sed ut uen humores
 in gharionu oppositione magis cognoscant
 ab ip distinguant. Vena et long humor
 finit, cuius pperitate e, ut fiat pars sub
 e nutriti, solum vel in alio, et assimulan
 soli vel alij et in summa e suppleris locu
 qd ex eo e resolutu. Dicit at. solum vel in
 o ut et in forte queniatur, q solum sangui
 nutrire ait, et in Hipp. et Medici
 stu sanguine nutrire negant, et in alijs humo
 rali. Humor quoy. excrementis vel malis
 hic, q n hnt pperitate illa, aut raro in conu
 ertit, humore, vnt antea a ipse expelli
 p i. d. Sicut Avicenna qd humor mali raro
 ertit in conu, hoc intelligi d. sanguinis
 assa, q alijdo seniputida fit, im nutriti
 cui in conu statu pot, remouendo hoc qd
 tndu e, gheruando qd suple, et sic nutrire valet,
 Gal. lib. ii Method. c. 5.

cur solum dicit
 Avicenna

applicat Avic.
 humorima

qstio 2^a

QUESTIO 2^a

DE DIUISIONE HUMORU.

Humores seu humiditates ^{influxiones}
 humorum in jas et ras. 2^a sunt supfluitates q^{ue} rem-
 diuifio flui: nent post 3^a coctione, ut sunt lac, semen,
 alia excrementa, q^{ue} in qualibet p^{ar}te gignunt
 vel n^{on} supfluitates, et sunt humiditates
 in quas frigida sanguis affundit, qu^{od}
 haru^m 1^a humor generat. 2^a est ros. 3^a
 est humi- gluten, q^{ue} Cambiu^m. 4^a humiditates, ut
 tates d^{ic}untur supflua, vel n^{on} supflua: Supflua
 flua vel sunt 1^a. Bilis Flava, q^{ue} nascit^{ur} in vesicula
 n^{on} supflua Melancholia, q^{ue} in liere, Distenta, q^{ue} in or-
 ad aloni p^{ar}uoem et stomacho, ut ipse
 ventriculi supfluo obducit, ne à ubi
 riorib^{us}, vel aeriorib^{us} ostendat, tu et. ad
 catione, ut ubi facili^{ter} descendat, et fa-
 ris in renis copia redumans, qu^{od} sup-
 paniter vocat. Non supflui i^{ste} no^mib^{us} d^{ic}unt^{ur}
 et sunt crates et alimentariis, ut Bilis
 Flava et nigra, sanguis et Distenta

Hi hu

Humores rursus diuiduntur in Naturales et ¹²⁶ ~~in~~
 seu primam quibus sigillatim agemus. ^{Humorum} ~~sub~~ ^{diuisio}
 ubi dicitur quod nos reliquimus primam diuisione
 humoris, in bonum et malum, quod ab interpretibus
 naturalibus sequitur copulatur. Respondetur quod in
 sententia illi grauitate errarunt. etc. illa diuisio error quoniam
 allata fuit desuper gra, ut si intelligitur ^{da circuli diu}
 tunc veri et nutritiuum humoris naturae esse. ^{diuisione humoru.}
 et ista diuisio, ut et Montanus ait, quia
 sanguis textu fuerit. in hac parte fuit
 et alius, sic intelligendo clara et optima.
 ut clariore humorum notitia habeatis, haec
 in scholis usurpatur, serualiter diuisio.
 humores uel sunt naturales, uel per naturam.
 aut sunt alimentarij, aut excrementi ^{Humores natu}
 Alimentarij uel sunt primi: scilicet humores ^{res uel sunt}
 sanguine generati; uel ^{2^a} et ^{3^a} humorant, uel excrementi ^{alimenti}
 humor generati, Ros, gluten, Cambiu. ^{ucl excrementi}
 cremencij aut sunt per coctionis et pitui
 quod in uentriculo eorum ciborum copia generatur,
 Faeces. Uel ^{2^a} coctionis, sunt, uel ^{2^a} coctionis
 et Melancholia, uel ^{3^a} generati uel ^{3^a} et ^{3^a} generati
 uel

sem a venis separatu: vel 3° coctione
 Humores et sunt pariter vitales alijs, vel ad gnr and
 3° coctionis simile, vt semen, vel ad nutriendu et la

quales sint vel Inutiles, sola qñte, vt mens pms fan
 vel tota subtilia et pituita cerebri, Pus
 et alia excrementa, qz poros cutis euad
 ant: Nonnates seu pñ nam vel sunt
 venis, qto si humores alimentarij peccat
 vel ex se ipsis sine aliujs extrinseci
 mitione, vel in illa, ubi aequali vel
 quali: Aequali, vel in qñto in tota mte
 sanguinis exapat, sine aliquo humore

plethron vitis, et dr plethrona ad raga, vel ma
 ad fasa qdo cum corrumpit, et putrescit.
 fiat

Inaequali in pleth uno qñate humore
 et alio in qñto vel quali, vt pituita
 Solili calore copiosior effrit, et tunc
 putritatecat in qñto, si à magna debilitate quon
 piosior m fiet acida et vitrea, et peccat in qua

simul et in qñto dr cacochymia, vocat
 cacochymia plethrona ad rirus. Sed pñie dr cacochymia
 a pñie q qto humores peccant in qñte. plethron
 ad

...res q̄to adiuuq̄t̄ q̄ntitas, vel extra venas
 ...ales sunt, q̄t̄s: sanguis effusib̄s in aliquo
 ...em, effus̄s timore, et inibi putrescit, et extra venas
 ...unq̄t̄. Nonnaates excrementicij fiunt ^{humores effi}
 ...p̄rio loco id̄ q̄nt̄e vel q̄t̄e, sine ex ^{li quoy nomina}
 ...foci admixtione, vel in admixtione ^{purales.}
 ...extra locu, et in pituita desiccitudo
 ...mones, Bilis defert̄s in ventriculum, Bilis si ferat̄
 ...omitat̄ sp̄tat, vel ad cerebru, vbi phre ^{in ventriu}
 ...ide et sic d̄ alijs. Et h̄c d̄ d̄stantio hum ^{in Vomitu}
 ...n̄ s̄t̄ ad illoru p̄fecta coynatione, sed et
 ...v̄tem coynatione app̄im̄e ḡruit.

QUESTIO 3^a

De 4° primis Humoribz alimentarijs
 et illoru procreatione.

...am̄si breuitati studens flui c̄na vnu quoy
 ...more diuidendo explicauerit postea ad
 ...m̄ qūcem d̄enerit. At̄m̄ q̄stronũ Clinica
 ...curator hactanti mod̄, nos imp̄it̄ ^{ras cur̄se}
 ...o miny p̄st̄im̄y h̄tem ordine seqūs̄ ^{quas̄ ord̄te}
 ...ty jam̄ diuisionis p̄tem d̄ humoribz
 ...uatibz.

naatibz examinantes & humoni quoz gra
et cais tractatione pparans.

Varia albi
preparatio Cum varia sit Albi pparatio, conuersio, et Conuer
pungua in hores alimentarios et à suis ex
mentis purgatos et nutritioni aptos quere
His. a. cibz agere velit fluere. orditur.
pparoe, q fit in ventriculo ore, Suprimis cibz
tibz gteribz, extenuat, et ita pparat, ut n
quidem trituraoe et masticatione c q sub
error fridz albi n immutat, sicut uoluit friles lib. et
fiatium, sed alij coctionis rudimento cibz
cibz aliquomutat, q qm pbat Auicenn. Gal. sicut
mo in ore facult. nauib. et q. S. yu partiu. s. n
immutat
quodit, ratm e facultay oris et ventri culi
ppria subtilia et temperata yfij humice
nionis ventriculi ad os yfij extensa, n ex
quodit, et q. e. amyeat, calor ventriculi, n
ventriculi subtilia yfij sit moderata, sicut si sit mod
subtilia dta deficiat, calor, bona coctio n resultat
rat.
q d. ouera e subtilia yfij pte a calore na
quo illa tanqm mstro utit. qua ergo fau
tem habebit ventriculy et bos comutan
illu

et os participat, hinc erit una, et eadem 130

erit, q̄ fit in ore et in ventriculo.
ne segr̄ qd nec sit distincta generatio oris ^{concretio oris} et ventriculi
q̄ fit in ventriculo ut voluerunt quidam ^{et distinguunt.}

ma & et eam, q̄ q̄tm in horto s. in ore,
it̄ nō in ventriculo. 2^a r̄as talis, Cibi
m̄lt̄ salinā illa pituita acervata et salina uli
nata in glandulis oris, q̄ in se ḡtinet & parat̄.

ore et spum̄ natem, à q̄ ip̄siḡ salina
terat̄, salina virtem gal. 3. d̄ fauit. salina
alib. 4. ii d̄ simpl. meliatis 17. d̄ land virtus d̄adu
ens, solina feruni nois vithenas curare r̄at̄ à gal.

terpignes, scorpiones enecare. Addit
rat̄ alios r̄os ex signis petitas s. d̄ simpl.
obuator. compoe, vti mḡ, si mandat̄ triti
et misceat̄ in salina manore vim h̄o

aturandi, quā si in aqua. 2^a si Musticam
ne, amittit sapore, et calore. ex his eni panis Musti
ster apparet, qd illa p̄ parat̄ q̄ fit in canis amil
e salinā alti imutat et alterat. rit̄ sapore.

est qm̄ igr̄ h̄tm sic p̄ parat̄ e, attrahit̄

à ventri

a ventriculo, et in ipsis fundo recipi-
 ubi vi facultatis retentibus ghrato pyloro,
 de et stricte complexit, et ibi tandiu quiescit
 et elaborat, donec propria ipsis ventriculi
 quorum lenitate, et calore naturali tandem in stro. c. q. q. d. e.
 ficio calor sit parvus, auget, circumstantibus partibus, ut hep-
 ventriculi au-
 geat. gmento, splene) in chylota substantia

ye vsar er mon ptesane simile quere
 Sed cu ventriculi coctio sit elixatio, ut
 gat. ito Anixer. optime d. qd potu moder-
 conuortio ve
 hincly elixao
 de
 debent cibi irrorari, ne ardeant, et ut
 melius penetrare possit. Veru circa hanc
 one sda dubia soluenda occurrunt.

I. Vtru chyls nescio debeat pcedere
 coctionis one, et an ventriculi actio sit nescia. Hic
 dubia qda dubij ansa dedit gat. v. t. plantis phoro-
 solunt. ubi ait, nec ventriculi actione ad
 nesciam. sed pte nos succis gsumptis
 Ventriculo nihil ad abana gfricte.
 Ad illud dubiu videt vales. lib. 1. g. ghou
 et lib. 8. c. 3. vti hunc locu explicans
 sola actione ventriculi regni qto at

sunt

et solida, q̄ in chylū prius quertidebent 132
 ab hepate attriciantur: Minime uo ea
 resiam, q̄o alta sunt liq̄a, optime p̄para ventriculi
 et dilige q̄orta, uti q̄ sumpta restanzati ^{autis q̄o ne}
 amygdalata, q̄ statim atq̄ in ventriculo ^{cessant.}
 p̄iunt a venis exugunt. q̄ et. eois Cilla
 in Medionē oraxis, ut ipsi, q̄ ubi q̄ os ^{chyleresme}
 uere n̄ possunt, dentur chyleres nutriti ^{nutriti dunt}
 q̄ ad ventriculū minime pueniant, q̄ uesi nequnt.
 Ita et. cogunt Melicos, et emplastra nutri-
 tia ventri applicent, ut ex carnis vitulina ^{emplastra}
 elinis, ex mica panis vino mibata, ex ^{nutrientia}
 iaa succū alimentariū eliuit. Vnt cui
 ter apparet, Actionē ventriculi, cuius p̄riū
 bos in chylū quertere, n̄ ee absolute n̄ esse
 alios vias reur possit alim attrahere.
 Siatis, ergo erit Mediu illud axioma ^{axioma}
 u, de q̄ nutrit ex plice coctione subire ^{Mediu.}
 et. Si illa p̄ coctio ventriculi n̄ sit n̄ p̄ia.
 ut q̄ eiby prius ad hepar pueniat n̄ q̄o
 aliquas ptes prius transire d̄t, in q̄t p̄uis
 fiat chylosis, sit p̄ aliqua p̄paratio,

q' rite ipfij gerit; Sicut, ja certis r'p't' au
vel d'ru'te q' chylofi, vel late q' quau'q'
p'parac, q' p'odit e' hepatis co'tione

An ventricu
l'g chylo m'nutriat
vriat?

Aliud emergit dubiu, Vtru' Ventriculu
q' d' m' aptis verbis Gal. l. 3. f' m'
fault. affirmare ur. cu' ait, Ventriculu'

pe' g'ouere, int' fumpto ex eo, q' gerit a
q' d' ur' affir
m'aro l. 3. ff' q' p'tium, sed illud e' q' morte ipfij, f'ru'
n'culib' faul' his locis p'or, f'ignu' ff' q' nihil nutrire pot' q'

reliquu' alijs m'eb'is imptari. Idem q' firmat
zplie' fubierit co'tione, nec q' ab re
h' f'uerit re'pur'atu'. Atq' euident e', q' nec
zplie' co'tione fubierit, nec re' reme'm'
bile aeri, melancholia et fero nondu' dep'

ser' bonu' fuerit.
opinio circa
votu' Gal?

Co'tr' Doctores Gal. l. loru' citatu' a
difficile f'ic' explicant' dnt. zplie' g'p'e'
bitione, vna' vera, q' affimilac' p'p'ie' f'p'

Duplex oru
bitio

ra' imp'erta (Gal. l. affina' vocat) q' collecta
q'da' e' ex q' h'is co'gnitione, et hac p'p'ona'

Inyfecta nullo
nutritio nullo
bitio ventricu
cu' aiunt

nutritur ventriculu'; Si uo' q' u'geat, q'
f' vera nut'itione. p'cedit. q' chylo
culo nut'iri pot', q' zplie' fubierit co'tione

ante

134

te qua ad hepar perveniat, etc. vera illa allicion
 in sanguine commutant, postea ipsi subtilia
 tunc assimilant sibi puriore et selectiore
 à recrementis. Sic hepar nutrit sanguinem hepaticum
 et in ipso remanente. et haec sunt virtutes
 ut opiniones galienus. Vbi est. ventriculus
 huius portae corit, hunc cretelligio rami venae Nunc venarum
 huius instar rami arteriarum in ventriculo et in rami portae
 huius distributi suum illud absorbent, et allicunt
 à venis ventriculi. quoniam cum in illis
 arteriis, exurgit aliqua portio, reliqua non
 intestina detrahunt à venis mesentericis. haec
 quae cum intestinorum quicquid artibus
 detrahuntur circumfusions (in quibus quae et aliorum ubi
 et perficitur, ipsae, quae ventriculi actio non
 potest attingere, in illis portione absolutam
 riant, placet quod boni succi attrahunt
 qui inutile ad crassiora intestina desierunt, excrementa
 ubi excrementa non sortitur, postea stimuli generati
 te naa rei inutilis onere gravata muscu
 sphinctere potius ambiente vultu infuso facit cupul
 nato: nihil. e. ante elabi sinit, quae ratio in
 at, inuentionibus adhuc musculis abdominis et
 dia

Diaphragmate foras eijatur. Et unce ergo
 loru succu ppagine porte gastrice et
 nesaraicaru tenica complectentes alterant, et aliqd illi
 venaru mura men tu sanguinis impientes ad hep
 tportant, vbi in truncu porte gfluenter
 definentes nusqz frutiant, et p tota su
 reionis fruantur. In his diu multaqz fru
 ille pp venaru angustia, quas ta celo
 quate nequit, cunitatur, itaut nulla
 minima ipsiqz portio, qz subtiliam ipfij
 tis, seu parenchyma n attingat, et ab il
 in sang. n comutetz. Ita icur allatu
 a venis porte succu ppria carne fer
 enchymate C cui soli hie facultas me
 nefius qzqz caloris in massa rubra sibi
 etezoyevrav, hanc varijs partib. crassio
 tenuioribz et crudioribz composita, sang
 s. suis. q. humoribz dicitis insignita conu
 Sed inter im atz, sanguis in hepate elabore
 bina exire et instar musti seu vini recentis innato ca
 nienta inferre sicut, suo excrementa cortioris bene
 hepate sunt separatz, vna tenui et acis floriz vini
 Supra

Sanguis
 vti glisat

Bily

siem unde nutriti

Subin dicitur
nis ventriculi
et Mesenterij

Fernelij
sporjis.

Distributio
aliti quodlibet

veniunt

...gnatans in vesica fellis detrahitur, et ab ea
 ...militantate quata alluit, huc cano hepatis
 ...braet, ut acre et mordax illud excrementum
 Statim expurgaretur. Aliud grave et ficu
 ...facu vini respondet à liene cū aliqua
 ...postione boni, qua postea nutrit, alliat. siem unde
 ...ad reliqua transeant dubia, q
 ...nutriat.
 ...hac humore officina repunt, de partie
 ...Dubitatur. An vena Mesenterij et ventri
 ...Subin dicitur
 ...li, q chylū ad hepar ducunt, eadem sang
 ...nis ventriculi
 ...et Mesenterij
 ...illam nutritione deferant. An vō alia ad
 ...trititione, Alia ad distributione gstruunt.
 ...melij lib. 6. Physiologia c. 20. Et eadem pro
 ...q chylū ducunt, eadem quoy sang. m
 ...Fernelij
 ...ventriculu et intestina et Mesenterij
 ...sporjis.
 ...illam nutritione deferre. Neq. id fieri si
 ...sed eotm qe ex hac e succo m gstrione
 ...pars q lectat sibi, qd utile, et familiare e.
 ...Distributio aliti fit cumq. partib, propria
 ...rationis vi, qua pariter abumant, et
 ...familitatis robur, succi familiaritay e q
 ...ilij trahitur, qua aqua, cū magis nūc con

237 veniunt) raseru' quoy: amplitudo et sua
tenuitas, na' vinu' albu' citius attrahitur qu
vinu' albu' nigru' aut rubru'; Sed dicit quis si d'ist
faculis trahit
nigro rubrae
tis alimentis fiat attractione, qui fit, ut
corpus et vena supra modu' repleant, ut in

corpore athletico: cu' nulla pars saturari
potat, nec q' gregis trahat. Dicitur q' talis

da' 1/2 minima depletione in esse n' pot' dari natura ex
oium partiu'
repletio in qua partes nullo modo appetant, haec
statim natura aut exonerabit aut reficit

cumbet sic videtur, qd' natura in repletis et
turgidis corporib' molitur euacuare, si

p' loca quoniam, ut in mulierib' p'
in hoib' & hemorrhoides, siue q' infusa in
ventriculu' et nases, tanto quidens natura

depulsionem naturae et granantis humores
Dicitur et alia eo p'pter, q' alia attrahunt
et toti, alio
ali' totu' attra
saliunt. 2^a n' trahunt plus qm' appetant, siq' fit

pletio in partiu' viliu' n' particulariu'
Possent et fieri ut sine attractione q'da' attra

200

138.

tennitatis in epig. Sercherentz ut ex illig
re ventriculi et ceterarum partium exitati
oris in vasa se infirmarunt, sicut de mot
s purgantibus afferit Fernelius.

Statatur & in vna Mesenterica habeat vim
vivifica. Adem qd sua propria et peculiaris vi
viva ois n hnt, sed ad hepatis parenchymate
is calor tanquam instrum. beneficiis vis illa in
atq; in primas veras, ad quas calor actiuus
pot extendi. Calor. e. tanquam agens n agit
a sphaera actiuitatis. ita ut vna illae non
veant vim sanguificandi & communi
ione et sanguinis influxu, quae semp
met, et radicata e in ipso parenchymate
propria huius actionis pars, sicut visus humor
tallinq; sed per calore ipsi hepatis propriu
inqua instrum facultatis vim habet com
utandi chylu in sanguinem, quo
sphaera suae actiuitatis extenditur,
viny qua visty totis, quae in illo
ny remanet, & calore in inferiora

vna Mesen
terica n sua
naa sangui
fica vna hnt.

calor hep
tis & primu san
guine officere

Epa

corpore irradiaty.

Sed et præter hanc vim dicimus quod
venas intertextas esse fibris carnosis quod

vera quæ pro
vita circa
generationem

ad id non parum iuvant. Et providit
ne coctio in uno loco fieret imperfecta
pluribus locis rudimentum acciperet, et
retur, sic, ut non in solo hepate vis san-

hepate sangui
fica vis primario
rio.

tua sita, sed et in venis, quamvis
primario, his videtur. Sed et illis re
uare, cuius est producere, quod in venis
vis sanguinis quoque elaboratur, ut ex
patet, qui ait pituita alimentaria
in venis, in sanguinem commutatur
ergo non solum in proximis. Unde
quod neque ab hepate, sed ab ipsis vis san-
ficiendi permanavit. Respondemus quod

In venis re
motis proficiat
sanguis.

remota habent hanc vim solum co-
di, et proficiendi, quod iam inchoata
hepate fibrarum suarum carnosarum ener-

sed

proxima vena vi accepta ab hepate
non solum inchoant, sed et chylo sanguini
rudimentu impertiunt, quod nonnulli negant.

partio dubitatur: Quomodo hepar uno

odem calore seu temperie quatuor
mors specie distinctos generet, et for

reus, quod vel successiue. Communis
et etiam formae portum fertia, quod cum duo

est eae humoru, calor: ut efficiens, et
mentu ut materia, sic tum vae caloris,

et diuersa materia dispositione, diuersi et
ie distincti generantur humores, id est simul

quali temperie. Et calor hepatis non
implex qualitas, sed simpliciter, quod quibus sit

et totu, potentia tamen variu est,
et sic in vno camp; fertitur facultate, quod cum hepar

non sicut sit aliud, quod sanguis coagulatus,
quo partes variu, cuius humoru responder; sit

siq; illius calor est quidem vnu, sed multi
is effecty vae compositionis a qua est hinc;

Itaq;

Calor hepatis
est simplex qua
litas.

Hepar quod
sit

Itaque pro diversitate materiae calor hepatis
 it, et unig parti formam humoris distribuit
 sic ex parte crassiori atli vel chyli, quae
 generatio et abundantior, si auctat hupm affig
 humorum frigidu, et cibi sint frigidi, ex tenuiori
 declamz parte et calidioris bilis; ex crassiori
 terrestriore Melancholia: ex benigniore
 uord et temperata sanguinis, quae
 abundantior progignetur, si caro et cibi
 temperati. Nec propterea diversus
 calor, sed unus qui uniformiter agere
 ut materiae disposita, sit magis vel minus
 in ea reugetur, ut si calor sit
 pars materiae crassior, et quae magis
 it unum gradum solum recipiet, quae
 minus plures, sedq, concluditur quod

colligitur hepatis calore, potentia sanctorum diversorum
 uno hepatis in variè disposita materia agentium
 calore diversum
 si peregrinantur varij progignuntur humores.
 humores sed obijciatur ex calore e. q. labor

J. fa

ramis huius superioribus huius inferioribus
 per universum corporis habitum
 sanguis diffunditur. cuius ad extremum
 ventriculi venarum capillarium oras devenit,
 quomodo fiat Venarum capillarium oras devenit,
 sicut et in proprium temperamentum
 transmutare et in quatuor humores
 ultimos convertere aggreditur, pro
 qua ipse possit alii, et resili, et ex ulti
 preparatione varia supersunt excre
 ta. Haec est totius generis humorum
 via, ex qua colligimus triplicem
 triplicem ca
 1° in ventriculo, 2^a in
 3^a in membris.

Quaestio 4

144
26. Maij

Quæstio IV^a De sanguinis definitione.

in qm fructu nō sanguine definitiū dicitur
 naturam et gnomatē. naturam definit q
 idus et humidus colore rubens malo
 re carens, ac oīo sapore dulcis existens. *deficit sanoni
nis praactis.*
 sicut & sanguine sūmō et ab alijs hum
 mente separato intelligit. Noen e.
 sicut & sanguinis ex gal. com. ub. & nāa hum. et
 r. 6. quōmō. dūtr. accipit, vel p̄sa sanguis
 ne ḡstō in venis, alijs humorib. p̄sō. *accipit.*
 sicut & sūmō et ab alijs humorib. secret
 mente qm re p̄sa existit. Calidus
 et humidus. q̄a cū vita ḡstō in cur sanguis
 ido et humidus et q̄ vite ḡstō vāleat hūm.
 t calida quōq̄ et humidus esse debent
 quōq̄ cū inter alios humores (quōq̄
 tritioni apto reddit) p̄cipue nutritiōe
 recte ab authorē in hac p̄te sicut
 t calidus et humidus nūcupat, sicut et
 emet gal. multo in loīs sanguine *à q̄ cū
cal. hum. tr*

sanguine de frigida. Respondet quod
 quibus propria sanguinis temperie sed de
 humida: sic Gal. vocat calidissimum accepto. s. a
 calore. Hinc frigida pp. fibras non frigiditas
 sanguinis cohaeret et quam bene spiritus exbare
 te temperabit. Sequuntur alia de his verba
 b. Sanguis fr. Rubens, cur at. hec at. tale
 on n. explicat H. uicem. Sed Gal. q. d. plac.
 dit rem, qd color ruber causatur ex calore
 humida, et moderati maia, inter tenuem
 asca existente: Nam qto ignis agit in subm
 en, et terren, flammam nigra efficit, uti qto
 aduritur. Si tenuis et subtile, ut in palea
 fit flammam lutea, si in maam moderata
 na efficitur rubra: Si in humida et aqua
 in ligna uiridia, fit alba; Sic bilis, qd fit ex
 tenuis alti acquit colore luteum: Melanchol
 ga ex pte crassiori, magru. pituita qd ex
 midiori et aquosiori fit alba. Sanguis uo
 it ex maia spata et benigna efficitur ruber.
 up in desiccatione ponit malo odore carens: qd
 moderato calore in humido efficiuntur ut
 nguis, bene dicit, sicut in rosas et liliis videtur
 e.

Solutio ad
 arguta.

ruberunt
 causat.

ueniant

dextera bene
 vnt.

Quibus

... et glistentia tenuis, alij crassior, alij nigri
 ... alij liquidior, et alior, sicut in sanguine glistentia
 ... et colore rubrum in quibuslibet naturis glistentia
 ... si cu alijs humoribus comparatur. eis sanguis
procreo. et colore
rubrum seruat.
 ... ex his descriptis causis sanguinis, et affectibus
 ... moderata et benigna tibi portio. Effici, Causae quae
sanguinis referunt.
 ... ipsa substantia hepatis cu moderato officio
 ... que adiuuant ali exordia, vicia sua
 ... in cibo et potu, moderata exercitatio, somnus
 ... diocis, aetas adolescens, verum huiusmodi forma
 ... proba in ipsius hepate concoctio: Finalis
 ... nutritio: verum cu diuisis sanguine in eu
 ... De ut nutritur, n intelligimus s puro, et
 ... vero, q sicut nec n datur in venis existit
 ... ab alijs separatis humoribus sicut nec q sanguis
 ... nutritur pot. s to sanguis in venis q ter nutritur.
 ... in mixtura, qd sensu error error,
 ... vniq nate apparet, veluti lac, vinum
 ... quo potes diuersae s. crassiores, tenuiores
 ... moderatio res existant, q quibus nate
 ... se uniant, nunquam dissoluantur. Si uo
 ... nignis alteret, et corrumpat, tunc
 facile

facile separantur ut in sang. euenato facile
 pua, et in vino de stillato. Sed quibus ptes
 guinis crassiores noe Melancholicie, tenuis
 Bilis, crudioris pituita uocentur, huius Melan-
 lia, Bile et pituita que sunt excreta
 differunt, quippe cum nulli horum excre-
 tu apti sit nutritioni, quia imo si sang.
 si sanguini conuiscantur, illi corrumpuntur
 horis naturalibus ex his constat, quod nec humores in uenis
 in uenis non naturaliter separantur, nec quod solo sanguine
 separari.
 breue potest quod mantet huius Hipp. p. d. nau
 docet, cum dicit sang. et pituita et uis
 Bile ablutim p. stare. et Gal. et d. Etia
 in graec alijs ptes fieri a crassiori, et
 ri seminis pte ut ossa, alius ab humi-
 ut neruis, ergo si ptes sint diuersae na-
 alim diuersis quibus desistant. Sed
 et ptes aulium et Auerroes intelligit
 quomodo genit opinionones facile cum Hipp. conuiscantur
 ent auliorum, si uoluerunt intelligere sang. sensu
 et sang. e. et a relijs humoribus excrementiis, ut
 i. Bile et pituita separata nutrire, si
 cum illis: quia et Hipp. et Gal. sanguines
 nutrire

in re uoluerunt, in quo ut dicitur e pitesti
sa noe Bilis, pituita et Melancholie
ignita existunt.

Et sanguinis sunt, ut florida et m, Sangu. effecty
unda faue efficiat, quasi ex albo et rub,
suet p fusa, habitu moderanter carnosior
e multo alize, tranquillu animatum,
etos, hilares reddit hoies, in qb carpat,
angusto, aleres, Lynxios mente, me
en iudicio valentes reddit, si uo nimiu
abundet Stupiditate induit.

QVÆSTIO 5^a Quot modis sanguis p rnaam efficiatur?

Sanguine p rnaam fieri et varios calo
et frigoris excessus subire, et a naali statu
in hoies varios: in Bile strangu et si
ta facta dissolutione sicut ait Gal. 2. 4
ijs febriu, in st, qd tenue e in sanguine corrupto san
corrupty, mutaty in bile, et qd crassum p rnaam
Melancholia, qd erubi in Pituitam D. in quos hoies
Totig masea corruptione et putredine

ptecta

Sanguis hinc
 quare quare
 alterat

quomodo
 generat
 efficiat

perfecta ut in febribus pestilentibus. Vel in
 ut in synocha putrida, hinc alterius humo-
 extrinseci admixtione recedat, dicitur hinc
 id eorum & sanguis & humoribus subito in tel-
 re unum, verum quod sanguis hinc est, et quod
 si quilibet humor uti dicitur in variis
 per naturam generat, quod ni et sanguis, de in-
 impense calore recurrit afficit, plurima
 quibus portio in flamma cito generat,
 et plura complexa quod morbi ex sanguine
 los generant. Itaque hinc est sanguis, per
 (quod & substantia) recte distinguit à
 sanguis per naturam facta. Et imprimis afficit
 quomodo generat in divisione, quibus sanguis per naturam
 generat, vel per substantiam admixtione efficiat. Per
 si ipsa qualitas alteratur, ut in sit frigidior et
 gilitate referre in vel calidior, in ad naturam
 auerit. per admixtione alterius substantie id
 in alienam substantiam commutat, fitque item
 vel sine ullo extrinseci humore adveniente
 per complexio nis excessu, ut in substantia

Sanguis

quibus humoribus vertitur in Bile vel Melancho . 152
 et ore putrescit: vel eum extrinsecus advenit
 visus, illi alius humor per naturam factus, ex qua
 in tione accipit et variu colore, odore et alia
 naturam: Na si admiscetur bilis fit flavus et tenuior sanguis fla
 vitata, crudy et albu, si Melancholia fit sanguis niger inde.
 et niger. Contingit at sanguine ita pr
 am fieri tu in venis, tu extra venas.
 ciet alijs, qd sanguis in distritu n padege obiectio
 are, qd nihil post coctione recrudescere po
 ita no e crudy sanguis. Quidem qd in talen
 vita sanguis vore n degenerat, sed vore refrige
 ionis et extinctionis spuum in naturam putri
 mulo generat. Hec e sang. pr naturam finit.
 ilio, qm si placet ad facultate reducere pote
 si ducatis. Sanguis peccat qdr, vel qse: Vel sanguis qdr
 in tione alteris extrinseci humoris. DU peccat.
 qdr qdr, vel qdr in calore vel frigore
 erant, et in simplicii affectu videtur, vel qdr
 tenuis inu erupit, e stititq plethora, vel sub
 erumpit, et degenerat in aliu humore
 e. qd et extra bile, vel in putrescit qdr
 a ventilatione. Admatione alteris houis
 peccat

peccat quoq. rph: vel e. ille humore nati
et excrementis, ut bilis, vel Melancholia

Sanguis ab hinc
hodie peccat
Duplr.

pp obstructione in venas regurgitat, vel
ut in a. ubi putrefactis, vel ex mala ventricu
disperit gnatz, pravi et corrupti succi, q
venas solati sanguine infuunt.

QUESTIO 6^a

Quid e pituita seu phlegma.

Cum inter humores alimentarios Sanguis
sit primus, a quo reliqui vim nutriendi acci

plus sanguis
gnatz quatuor
orū humorū

et ptea plus d illo gnatz qm d alijs. Huic
Pituita succedat, q nihil aliud e, qm

Sanguis: Et hanc ptea Melancholia et ptea
bilis, ut si videra in f. loco d sanguis egit et
2° d pituita, et sic consecutiue d alijs.

Similis phleg
matis.

In ipis at. Auicena eorum Ansonine phleg
matis. In videra in Naales; et ponnaale; ptea

definit, n eorum giunata d etve, sed n eorum
cavis quantitate eorum partiu d giunata, qm

hic giunatum, et simul poterit auicena
Phlegma nate e qd apotu e et alijs

fiat sanguis, & puto in valde frigida, sapore
 leu, et à nra pp quersionis in bonu sanguine
 stium putuitofam nutritionis necessitate,
 silitate ptium mobilite in adferendum
 reus retentiu. Phlegmatis non extracci duplex phleg,
 vel p. pprie apud Hipp. et grauis & calore, mixtis duobus.
 ista p. nram ut Hipp. 2. p. p. in fine sect.
 pit. 2. & frigido humore et humido, quic
 auipit, dicit phlegma à πτότῃ πρὸς λέξαι con
 rio sensu quasi in nimie us. In defibe p.
 Qd aptu e ut aliquo lpe fiat sanguis Inu
 reddit patione fluere. quia e sanguis
 lenie coctus. Qd no n e pfecte coctus semp
 a vi caloris ginnu agentis pfiere et cla
 ara nitit, ut si nutritioni aptu pfiatur.
 et phlegma sit sanguis erudy p. auitho
 ut q. d. e. f. fuerit. n. ad lib. et ratione, q.
 in chylo ducere sint ptes, sicut pingues, in chylo ducit
 nutresque, q. facile coquunt, sicut frigide sicut ptes.
 a calore resistunt, nec possunt ab eo superari,
 fit ut hoc nutrimentu coctionis et sang.
 q. sunt, q. tm postea in venis pfecte coquunt
 et in san

et in sanguine boni conuertuntur.
 Et in defido: non valde frigidu: na cu
 dixerit Huicoria phlegma ed embrisana
 ne et esse dulce, ne sicut quoy gteqbat, ali
 dulcedo calo caloris obtinere, ga dulcedo e caloris seboles
 ris seboles. postea quoy fclant, qto st, pituita alimentu
 epis respectu ed pauca frigiditatis. yphoc
 nueris tempiem ossiu cartilaginu atq nuer
 Temperies ed phlegmate nauali frigidiore, sed alios
 ossiu neruor. ed succos frigidiores, uti emuli humores et ple
 cartilaginu cholia, et auida seu vitrea pituita.
 phlegmate Donitz 3° in defido sapore dulci, qd su
 frigidior. ligendu, ut necn dulce hic n surpetz pro
 dulci sunt in sanguis vel facocham
 Sed late vidt q insipido, qm aquas dulces
 vocamy, qtm nenera sunt insipida. Siu q
 pituita vocat insipida, modo dulce. vel pe
 se dulci ita ut heat phlegma aliqua dila
 ne, sicut hic accipit auctor. Na in vici
 phlegma ed sang. n plenè coctu, et illud
 aptu nutritioni, restò suis infistoris ductis d
 vocat. Sed ut ostendat Huicoria phlegma re
 esse dulce p se distinguit à nraati, qd
 admiu

in tione sanguinis, ut pituita in cerebro 156
 ita blena, vel conyza à gal. dicit. q̄ sang.
 in tione fit dulcis ut in catharris affectibz
 do in ore p̄cipit. Itaq̄ duplex ē pituita una duplex pitui
 tis una insipida (q̄ et dulcis quoz d̄r) Ha Natu
 actu dulcis, q̄ ex illa priore gignitur, p̄
 priore coctione p̄cipit in sang. quertat.
 pituita p̄ nam, alia quoz dulcis t̄, sicut
 in e, alia insipida ut muccaginosa.
 brema uerba detioy q̄uis clarantat,
 explicatoc indigent. p̄ qd̄ n̄a pituita in
 is asseruancit, nec ulla ei expurgande
 in locu sunt utiq̄ bili dederit, ex n̄sitate cur n̄a pi
 uctionis et detioy alti, et articulom hum d̄rte non
 tione ostendit flui. etc. in pituita mehu p̄cipit locu
 eat inter humores hoc coctionis, q̄. s. nede assignant.
 te cocta, ut sanguis, nec ut Bilis et Melan
 ia coctionis limites excessit, sed apta ut
 iat, et in melio raduat, recte ergo à n̄a
 ruat, q̄ nihil, qd̄ aptu ē nutritioni, effi
 abiat. q̄ qd̄ pituita in sanguine quoz
 et in altu p̄stat gal. ut. uo ungan
 it d̄ritati suffragat̄ ongia. Videmz. c. Aialia

pituitosa

pituitosa, ut gliris, et plerumq. alia tota
 alq. uilis vita degere, qd fieri n̄ posset,
 pituita in sang. et alim ueteribz. Huius
 alim ueteribz. Huius n̄ est illa, q̄ inter doctores scholasticos
 pler. engia solet usurpari. et ex gal. Humitz
 facit. e.g. Pituita e humor naturalis frig.
 et humidus, subtilis cruda et viscosa, ueteribz
 finit a gal. ferè sine odore, ex pte chylis crudior
 q̄ q̄llis simbolo in sang. commutat, et ad
 tione partiu frigidam et humidam a natura
 in hepate gnatz. Causa uò et effectus pituita
 dictis facile obiciunt. Causa naturalis e
 chylis portio. Efficiens hepatis imple
 adiuuans e uitas senilis. Genus uitas
 frigida et humida, uita sedentaria,
 frigidu, et humidu. Formalis debilis
 Finis partiu frigidam nutritio. Effectus
 phlegmatis sunt, ut facie alba, pallida,
 tendu plumbea, epig obesi, sicut immu
 by ur, et uiat, sensus reddat somnole
 duros, rugos, ingeniu stupidu, meoria tali tem
 Sed obijctz j. q̄ se froem allata ex gal.
 I ueritq. auctor. Tex. 39 et 4. et simit.

obiectio
 ex gal.

et p[ro]p[ri]a bile, q[ui]b[us] in lo[co] gal[ic]o ff. utru[m] in ven
 o gnan[is], et p[re]edere sanguine, ergo phleg
 maale n[on] gnan[is] in hepate. p[ro]p[ri]o phleg[ma] solutio
 ty gnan[is] x[on]e varios succos h[ab]et, imprimis
 su, et mucosita[m] chyli in ventriculo ex
 is frigidis, vel ex ip[s]is imbecillitate geni
 phlegma vocat gal[ic]o e[ss]e q[uo]d phlegmatis
 in representat, mouat. hoc modo accipit
 ff gal[ic]o gnan[is] phlegma in ventriculo, et h[ic]
 redunt eos fructores. Sed circa hoc notandu[m]
 q[uo]d emulsi humore intelligimus, n[on] quem q[uo]d p[ro]p[ri]o emulsi
 quippe plures emulsi in ventriculo humore intel
 hepate gnan[is], q[ui] nullo modo in aliu[m] ulla digat[ur].
 one querti possunt, sed p[ro]p[ri]o a n[on]a ex p[ar]te
 vel si retineant[ur], morbos causant. q[uo]d chyli
 hepate frigido in emulsi sang[ui]ne querti phleg
 vocat gal[ic]o et hoc sensu e[ss]e rem phlegma
 tr sanguis crudus quertem sang[ui]ne p[ro]p[ri]o e[ss]e.
 in hepar laborat frigida intemp[er]ie, et chyli
 idq[ue] illu[m] n[on] p[otes]t sup[er]are, nec in sang[ui]ne optimu[m] q[uo]d p[ro]p[ri]o e[ss]e
 tere, isto gnan[is] sang[ui]ne emulsi, q[ui] q[ui]a remanet rem.
 p[ro]p[ri]o sub hoc fo[ra] cruditate recte tr[ans] phlegma
 quo t[ame]n caloris stimula ante p[ro]p[ri]o t[ame]n
 in venis

in venis sanguis. qd si icur bene sit
 tunc chylu in sang. Statim gressit, nec
 atq sub emulsiatis fca, vnt dixit gal. phlog
 in hepate nescio n quan. Et pncie pitu
 naatij nre emulsiore sang. ptem hinc
 hepate cu alijs genita appellat gal. qd
 dixit i d naah. facult. phlogma pncie
 in hepate gnari. vntis qno hac sola
 tione soluntz plurima gal. loca, q
 pugnare unt. Notantur tm qd spes phle
 tis, a quibus a sua retineat ad multitudine

qd proprie
 putant gal
 vret.

pituita alime
 Faru solum
 in hepate ge
 neratur.

alimenteria dr, pncie hepatis foam accipit
 Secur aptitudine humorib. ad nuptu
 in hepate ge stat, huj. vere diuina pituita alimenteria
 neratur. Si gnari, qm in hepate. Obij utz i. ex gal
 d'umptis eunt vbi dr, frigidissm qd in que
 pituita, ergo ossa et cartilagine ptes n erant
 ones. psum frigidissima pituita inter
 q altu pstatu sunt, minimi vnti cu alijs
 que sunt frigidiora comparat. et quibus
 cholia sit frigidior, intelligi t d excrementi

Pituita vnt
 orum friori
 dissima

n de naali. Sin intelligere melior velitis gal.
 d' pituita in que, gut et vitrea nrealem
 q orum, q in que sunt, qul dulcis e frigidiss

Quasi

vitrei vocat gal: qd simulare e vitru sensu
 et errant fructu. qd minus, q pituita magis
 dr, pituita muilaginosa, q vere vitreata
 ventriculo genita vocantur. Veni domus
 cen: male fuerit usus verbi, in rebm n p
 qe in gal: muu simplr intelligit, n at
 pituita, sicut in 2: dista distinguit illa a
 Cruda ptelegna dr dissimile vitru veni, q
 gal: 2: prog. et lib. d' crisi, qd cruda e pte

cruda qd dr gal: 2: prog. et lib. d' crisi, qd cruda e pte
 inaequales in substantia: Nā sicut aequalitas pte
 signu certionis, qe calor aqdr dominat, in
 dum, sic inaequalitas cruditatis. Genero
 at pituita cruda con vitrea in ventriculo
 frigida, vel ex ventriculi imbecillitate
 ingluvie, sicut in pueris saepe gtingit
 vomitu expi. Dr insup pituita aquosa

cur pituita subtilis respectu aliaru crassioru, et
 aquosa. nunq stillat aqua modo errant, tu o
 in aliis corporis ptes vlabitur.

Gypsea pituita vocat, q in tale duniu
 pituita gypsi vel topii nam respert, et
 ea vocat at. vel a calore humidus et tenuiores p
 resolvente, vel frigore illas exprimere

262

is remanentibus. et al tanta duritie con-
 cretibus ut gypsi namque referant, si uti aliq-
 ti culis, et in pulmonib. mesenterio vete-
 ri in syrphis quocumq. manifeste apparet.
 hic obiter notandum, qd in humorib. pituitis qd in pituitis
 pota gna frigida vel hie calofaiientibus his affectibus
 entientibus, vel vel hie frigidis n e utentibus.
 ut. e. ut tenuibus pituitis defussis crassa rema-
 nent, et in gypsea pituita aliant, sed mode-
 ra sunt calofaiientibus admixtis semp emollientibus,
 hie procedendo ad calidiora. Haec postrema diffra-
 untur a Gal. h. i. f. naa hum. com. r. et h. b.
 ut formantur.

Diffrae qd a quatuor defumuntur sic explicat diffrae a qua
 nt; salza pituita effruit 3 pty, vel 3 a putredine vitata.
 qd n separat humidu, qd s. partes terrestr
 succo aqueo mae p mixtae calore externis
 unty et passant, exhaurit, e. humidu benignu
 et aeru, remanet aqueu cu fimo adusto
 uoum p mixtione fit salzus sapor. Vel i en-
 tione parui amari adusti, vti in qmto
 enantiu, in quo ob inedia Bibis Porretur,
 huius admiscetur, eamq; effruit salza: sunt
 u ex amaris et adustis cinerib. aqua admixti
 effruit

Salsa pitui
 ta 3 pty.

officij, salbedo: dicitur et esse parum amarum
 esset multa, ut ait fructus fieret amarum
 sic non exisset adustum, sed salus est dicitur
 amary sapor, ut v.g. hiximiu salgu, si
 A nary et sal
 sus sapor feo
 ide sunt. qd amary sapor et salus fere ita sunt, qd
 loquat, et aduratz, evadit amarum: Vnt
 amary sapor et salus fere ita sunt, qd
 adusta fiunt amara et salga. Na si nimis
 atz et gsumatz humidu fit amary sapor,
 qd e sapor maxime et remanet humidu fit salus,
 nus fiit magis et minus solum differunt. et hoc et
 qm amara calidiora sunt salis, nec n humidiora
 ga a calore magis ferrea sulphia elaboratz,
 salbedo ex amaro fit cyth, vel ex illo usque
 facta ad cineracione usq; vel in cinere
 miscentz. vel e ex amaro vapore adusto
 comixto, vel in ex lam vapores eluantz, et
 ardore adusti, itom in lam sepremunt,
 su offiunt; hinc manifestu fit, qd salus
 amaro genita diversis qibz sunt pibita: Na
 fit, calidior et altera. Et modo fit salus capor
 pituita insipida ex seu salgi administratione
 nime vero in reliq; succis, sunt in sanguine

haec bile, eaqd saporem heat efficaciorum
 ex uno libet. resque humiditate misela
 salgedine ueluit gal. sicut f. vi. male
 ellexit, q Gal. in hac pte corrigere et ipse
 te restere nitit, et ideo hum. g. motu non
 mittit, sed hi. suos primos. f. vi. in in sua glonam
 forsan lateru gal. naturerit corruptam.
 Dixit gal. ex hac admixtione serore humi
 tis salge et adustae, sicut e urina, aut bilis
 autae seru, pituita fieri salga. Veru qret
 quare cu seru salga natura. f. Propter mo
 quare in seru salga natura. f. Propter mo
 efficiat n semip pituita reddat. salgam.
 qd seru, prequirir ustione quanda, quam
 grahit, salgedine pituita insynide coicat,
 si retineat, sru, et n. seruatur. statim hum
 pituita commixta salgedine impertot.
 qd ad tempiem pituitae salga attinet,
 n. e illa, q fit ex putredine de calidore,
 tu fiat ex adustione caloris impressio in
 adusta remanet, reliquas uo, q sicut ex
 ixtione amari adusti et seru salgi e eming
 idas, et qd amodo frigidus n dulcendum.

Salga pituita
 unde.
 cur seru salga.

9a

ga panis amaro et copioso vero ad mis-
 pituita: Hinc fit ut morbi q̄ à salis
 fa ex adustione seu putredine genita qu
 quibz curandi ^{rigidis et humidis, q̄ uò à reliq̄ pituita}
 pituita sub ^{prociety modicè calidis et suis curentur}
 morbi. Verumtm̄ hae pituita ^{salis spes, q̄ ex adu-}
 one pueniunt calida s̄nt, et eo calidior
 plus amari adusti, vel feri salis admiscetur
 nus uò si parū, q̄dò s̄. comparat̄ cū alijs sp̄
 saporib. Salis e. aliam saporū respectu calid
 bitat̄. Sed q̄ pituita acida, cuius gn̄is m̄
 pituita, ^{explicitè affert s̄nt. I. m̄ q̄ adnatione Melan-}
 Acida gn̄is. ^{Via seu atris Bilis. 2. m̄ per se, q̄dò ex}
 naturam talis est. Qd uò fiat pituita
 ida q̄ adnatione Melancholice faide
 firmatur: Ex pra: videm̄. e. Melan
 gtimat̄. Vios ruitis acidis gtimū vocari, eo qu
 se faide pituita
 eae gn̄is humor Melancholice aorty in ven
 perientia
 cultum detorq̄, et pituita inibi gen
 quibz faide
 vid. gtimū admiscatur, quò quoyū t̄m

nam cum aerium miscetur aquo
 humori attenuato, acidum evadit,
 et in fructibus videre est, qui cum
 vili sint, in principio, lignosi et succi
 eriente postea humore et facto à ea, Fructus acidi
 tenuiori fiunt, acidi. ^{ubi à giti.}
 vult generant.

itaque vis cur pituita per se frigida est,
 fur, nulla alia prima qm frigiditas,
 in aciditas temper consistit in frigiditate
 orna lupante cum aquosa humiditate
 attenuata et aerea facta: sius
 sit vel interna frigiditas, quae à
 ore deivini et superari non potest,
 in fructibus quibusdam, qui maturi cur fructus
 si remanent, sius sit interna causa ^{Acidi.}
 aciditas, uti cum ventriculus frigidus sibi par
 embryos elaborare et cortione super
 nequit, sed solum attenuat humi.

Das

Das, siq̄ generatur pituita et cida, hinc
 contemnit calor, qui dissipando partem
 calorem internum relinquat maum frigiditatis
 ex qua succrescit cum humiditate
 super, sicut in Peruii vino, lacte et
 prae calore praeditis videtur. quae
 efferverint, et a calore interno
 si fuerit, illum internus et ingenitus
 calor statim, accendunt remanente
 illis frigiditate, quae prima causa
 est acoris.

sic et.

68
6. Julij 1612

85

f. lue et atra ex huiusmodi in febris ardor
et melancholia hypochondriacae a corruptione
et crescent. Quippe horum a hinc color
lis calor et frigus, ab interio et feruente
hypochondriacorum calore. Itaque ex his constat
hinc aciditatis diuersa sit causa efficiens sive formalis cau-
sas. s. et calor, sive in fontibus et interna aciditatis ex-
cit. s. frigiditas. sive diligenter animaduertitur, sive frigiditas.
In in praxi, quod quicquid ad sunt Acidi-
ty, et pituita acida Tabrelaty in Roma
calefacientibus, non semper utentibus sunt cura acidem
videtur faciunt multi empirici, et ructum.
licetula, sed in acidis ructibus in ca-
guenientibus refrigerantibus. Idem loquor,
et in hypochondriacis acidit. quam curae
maam peccante et accidentia non simpliciter
tendimus, sed proprie efficiente causam
piciamus. Obiectiones uero ex Tralliano obiectio
1. 14 et ex Auicenna. vs Tertij, dicit. ic
desumpta quod causa propria aciditatis,
non minus frigori quam calori quoniam

ostendit facile dissolvunt. loquuntur
 simili & causa efficiente, et remota, n. a
 foata et proxima. Notandum qd gnatio
 facta in corpore longe diversa e, ab ea
 et fructu in fructibus maturis. Illa e. fit in
 versale. Hac vero utrum naturam a calore proprio ipso
 fructuum adiuto calore solis maturam
 remanente vero interna frigiditate
 flosa putrida utrum Anice. Inot. pa
 modis generari pot, vel 1o p se, cu. s. q
 humiditas propria ipsius putrida frigiditate
 remanet. phlegma crassum et terrene
 e gypsen, qd ex frigiditate generatur et
 sapore obtinet. Vel 2o ex admixtione
 putrida a
 ba e plur fit melancholici humoris acuti cu. s. ph
 ad misceat, ita ut remaneat sapor acutus
 in ipsa putrida, nec ulguntur e, qd admixtione
 melancholia putrida attenuata a cal
 generet duplite sapore, acutu. s. et ac
 si e parum, fit acutus, si multum, acutus
 sapor remanet, vel melius ducere

pass.

uno etiam Arist. mente, qd duplex est
 melancholia una naturalis et altera qd in
 nimia admixtione pituitae efficitur illa duplex Melan-
 cholia.
 Altera: fita non a calore adusta et facta
 est, cuius admixtione fit acriditas, qualis
 affectibus hypochondriacis reperitur.
 Quae hae pituita acrisa nec Hipp.
 Gal. mentione fecerunt, nec cre-
 ditur in corpore dari, nec se generari non datur talis
 quae pituita manens pituita ita in corpore
 et exicari nequit, ut acrisa fiat. Sic
 gypsea pituita proprie vocatur pituita gypsea pitui-
 ta ex admixtione acrisae melancholice, et proprie non
 dicitur generari, ita hae species coeteras reijciunt vocatur pitui-
 ta. *Insignida*
 etiam pituita insipida oritur
 a frigida frigiditate sicut ostendit fieri
 et hae declarat hoc verbum pituitae *Insignida*
 ruda, cum sit omnium frigidissima et
 insipida reperitur. sed nec ista pituita insipi-
 ditate inter species phlegmaticam et saporibus. *Insignida*
 numerari debet, quae insipida sapor *Insignida*

mara et acerbu inter quos saporu
 continent. Vbi.e. simplice rei natura et
 as p se sumptus inquirimus, n sunt ad
 endu, q sunt ex mixtione, et cum
 rimy p pituita saporib. q in ipsa
 glutrata, gtingunt, n loquuntur ijs,
 admixtione alioru humoru geni
 unt. Redant ergo duo spes saporu
 raam, s. Acidu et Salu, sicut et. in
 ait Ferrelly, q soltu haru duaru men
 te fecit, quatuor uo cum subiecta recte
 et. Hinc recensent. Sed quare q
 Gal. saporu illos ex admixtione bilis
 e lanchostice s. q. Hinc n recensuit
 dulcis ex admixtione sanguinis
 cerant. Quoru, q ues illas spes saporu
 gunt, q inter in corpore repiuntur,
 illas, q raro. Has tunc spes pituita
 am, hinc in motu videntur.
 unita p natura peccat vel p se vel
 hone, per se vel subiecta rdy quadru
 + dntu e, vel qualitate simpli

q
 solutio

id e. sapore idq. apto, et glute ma
na ex putredine orta; Vel ex parte
qdo plurimum expuat, Mysteriose cu
admixent, alii humores, siue bil
sanguis, melancholia serui et alij
hij humores.

QUESTIO IIX

Quid sit Bilis Nactis?

Postquam fluxum spirituum super egerit
recto procedens ordine ad bile se quere
divisio bilis primam dividit in Nactam et pr
Nactam definit, qd ut spuma sanguinis color
defio bilis
nactis. cuius color ruber, clarus, et lenis
calida. Hae spumae eam fuit bili alim
rie et excrementis, quarum separatio
cognitam et utilitate explicat, et qd. nactis
post defio huius applicacione dicens, qd
primis fluxum bilis e spuma sanguinis
cur vocet
spuma qd n. ita intelligendum e ut vere sit
sed qd q. nimia tenuitate et multitudine

me affinis existat, et spuma vini q' potu
 rdeat, sicut recte gal & t'osa partu
 it in grae sanguinis flava bilis
 abilis et tenuis, ueluti quama h' d' am
 natat. sequunt' alia uesta deforis cuius
 etc. Hic uo fruer' ut dissentire a
 q' bile natam modo, flava, modo
 da fait, fruer' at. rubra, claram
 cor purpureo affimulat; dixit clarior ^{cur. clara}
 An: dixerit
 sanguinet' bilis color a sanguine, q' d. bile.
 E, sed obscur' sunt color cendorum
 ho opari seu terrestris substie. Bilis
 color d. ruber, clar' sicut in purpura
 et uerbis frid' ga ming opari, sed aliqd bilis color
 di, et tenuis substie magis obtinet. ^{quibus sit}
 ent' sciendu e' aliu ee colore bilis
 on tarie, aliu bilis pura, et opere
 u' h'ie. p' h'ea bilis colore ee u' uersu
 duersoru corum compleione.
 et. e. alimentarie bilis cu flauedme

vel alio modo colore nullo modo fit ad
 vas quod est à sanguine in se parat, et
 benigna in nutrimentum debeat ob
 remissum quod colore ab illo pura
 et sanguinis respondentem fuit
 Si e. colore proprium bilis obtinetur
 fana, volute lapasata et pura fit
 ne totum digeret, et flaresceret quod
 cony sunt in fetericis et tingit. D
 experimentis color hanc dulci
 apparet, quod hinc symon bilis
 nium calore et nimia mordacitate
 nutritioni nimis est apta a sanguine
 separata, quod et bilis color est hinc
 aut illis hanc nam sit in corpore
 dulcitandis. Frigidioribus et corporibus
 pallida natus existit, et si in calidioribus
 hinc natus, et si in calidioribus
 hinc natus, et si in calidioribus
 et sicca et bilis flava bilis est natus
 Media vero temperis hominibus

quod color bilis
 a hinc natus
 et experimentis
 hinc

color bilis
 hinc natus
 hinc natus

color nautis existit, qm alijs p nautam pcor
 retz. Itaq. Avicena reperit colore Bilis ali
 stantia, galieno et alij colore Bilis separata que colore
 urae et excrementicia. Reliqua de his reba respexerit
 clara, patebunt magis in sequentijs. in bile gal.
 explicadent Deficis Avic. Bilis nautis, put
 distinguit a nautali, segr ut eam verba
 a felarem naut Bilis nautis huius. Alime
 et excrementicia. quaru p nautam
 Avicena ex eam nescite et utilitate
 quia ex ijs n satis inter se distinguuntur,
 cognoscunt, ito unguisq. de foci m albu,
 et ut clarior evadat haru natura.
 mentaria Bilis ex gal. l. 5. f nautis sunt. Bilis Alimen
 ritz humor cu relijs trib. massa Sanguinea gal.
 ita, Substia tenuis, temperato calidy et sic
 color remissis flavy, sapore n multu ama
 ex tenuiore chyli pte, a calore icteris
 erato genit, et ad partiu calidunum
 tritione, sanguinisq. fluore a nna conpa
 In qua defice, humor loqu gnis tenet, Humor loco
 tera verba vices diffre gerunt. Verba
 at.

Verba aut. deficiunt, quae data sunt, tunc ex
 libris, tunc ex iis quae sequuntur alia explicare non
 hoc solum de calore bilis intelligendum, sed
 quomodo in Hippocrate et Galieno sanguine bile calidior
 intelligendi sunt. in accipiendo est, quod sanguis actuali calore
 Hippocrate et Galieno non est spiritum feruens, verum combinatione
 et sanguine calidior. Bilis vero complexionali
 bilis propria nostra calidior sanguine iudicatur.
 in hac deficiente oes caecae bilis alimentum
 ventris. Maatly cum imprimis his verbis clu
 Maatly caecae ex tenuiori chyli parte, partes e. chyli, quae
 calore suscipiunt, tenuis in bile quae
 tenuior sunt, et tenuior sunt partem etiam
 vident, quo altem et tenuis et calidus, ex
 copia bilis generetur, quae aliam duntaxat
 efficiens est. Maatly caecae hinc dicitur, hepatis moderato
 calore, nam si exaret, et intemperata febris
 calore reor, tunc bilis naatly non generatur, sed
 quae solum in chyli ad bile disposita generatur
 sed ex illis et partibus, quae in sanguine vultu appa
 quod autem dicitur à Galieno et ab alijs bile natalem fieri
 intenso calore hepatis, hoc intelligendum

etia calidioris potioris alti, & q̄ maiorē 178
 rā recipit, et in ea maior calor dicitur
 calor hepatis dr maior in hac pte, quā
 alijs, sicut idē nō ignis maior dr in lignis
 is qm̄ in viridibz. Ad efficientes causas vero dominantes iac
 t̄ adiuuantes, ut ira, labor, vigilia in reuocant, ad
 e, estas inuerty, q̄ maiorē Bilis equū
 vobis ac confunt, Formalis hēt pilla Formalis
 ba Substia tenuis, Imptō calidior q̄ dōptm caa.
 oba hepatis cōtione Bilis alimentaria
 Imptm hā p̄p̄riū aq̄rat, ut nec sit
 uior, vel crassior, vel calidior aut aenior
 ac sua quoniat. Finalis tantm̄ caa Finalis
 nūq̄ vobis dmonstrat. Finisat. cū sit
 vōe necessit̄, vel vtilitatis. Bilis altaria
 itas ē, ut p̄tes calide veluti pulmones Finis hie
 hie illa nutriantz, nō q̄m̄ simplicii sed semp̄ necessit̄
 quini giuncta, ita tm̄, ut in hac mixtura vtilis q̄ sit
 pet. vtilitas vō hūic ē ut sanguis attōm vtilitas
 et reddat fluxilior, ut ad p̄tes minimas p̄vōz dōctz.
 e nutriendas appellere quocit.

Adde

Adde ut frigiditate virtute nautis qtemp
 e. in tota massa sang^{is} ves humores qtemp
 ut mixtu aliqd efficiant, vitat, cuim vna
 Ex ijs Bilis altaria caus, tales sequunt, est
 esse dby Bilis in epie, ut s. epu calidu et siuu efficiat, hoc
 recensent, lertes, ingeniosi, aurti, astuti, robdanti, ne
 prudentes et iudiciosi, si Melancholicus su
 Bilis sperat, si uo multu antocellat, irac
 lentes, ptulps, et instantes reddit rces, corp
 colore suo infuit.

Cognita naa Bilis fltarie facile est ex
 tiuu natalon definire, q nihil aliud e
 Bilis excrementum a sanguinis massa segregatu
 hica defio. pte Bilis modai, et nutritioni ineptu
 in vesia fellis tanqua in ppriu loq
 et in ea ptectu, subtilia tenuis quidm sel
 participis, impense calida et siua, colore
 sapore ralde amarae et acris in eu vsu a
 asportata ut irritando intestina feces

Defio haec e. itae Defio coplota e, qtemp e. q^o caarum qna
 plota i. Denialo qtm caum higrerbis, Ex ea pte Bilis
 Maalis caa daci, cu. e. pty Bilis ex Anpso gnatz qm nutritio

ribus gneriat, benignior et purior cum
guine detinetur, reliqua uero magis
is et lenta in vesica fellis detruditur.

icientem uo his uerbis, ab ea pfecto. nra qhabet efficiens
q' a huius officij munere fungit' p'pria facult
donatur ad illud munus exequendu, sic renes
re uim obtinent, ut seru' separent, et pparent
et vesica fellis hanc facultatem obtinet, ut
excrementicia, quibus p'prie in uero prin
u suae quouis ad opta pura ueri, formalit' officiu.

excrementicia efficiat. Ita ut Galenus uale
erit lib' et humorib. Bile flaua in parua
ga gnari, intelligendu' q' excrementicia
u' uo' d' u' p'p'ia d'mit in uero gnari uo' p'p'ia
ile alimentaria.

sup formalis caa in defec' hez' cu' d' u' p'p'ia
uis lentoris participis imposita calida)
si moderata sit calor hepatis et in coluic
stat t'mptm vesicae felles, Bile excrementi
u' ualetem obtinebit t'mptura ita ut nec
min' acri, nec r'assior existat, q'm p'p'ia

u' qd Bile excrementicia sit lentoris par
manifeste g'p'icatur, si effundat' p'p'ia
ex vesica

182

atq; h. b. c. ysa prias venas, & quas n. ming
 eliqua qis ptes, bono sanguine alitur,
 ab. y. c. l. j. d. ysa partiu. quida alia vili
 Bilis adducunt, v. s. in ventriculu delata
 rone inuot, hua caliditate fundum vey
 li roborando, et excreta in eo g. tentada deijq
 ; ob idq ramu in intestinu distributu
 ios surculos finidi ventriculu, et intestinu
 eru sinuicari g. signarunt, quorum
 h. ysa qm Anatomice p. tis quellit; In a. c. e. p. e
 i g. stituto v. n. i. g. u. l. l. e. p. o. r. y. r. e. p. i. t. y. : q. u. i. s. i. m
 a. n. a. a. b. i. l. i. o. s. i. s. b. i. f. u. r. c. a. t. y. u. l. l. e. r. a. m. u. s. i. n
 t. i. n. u. s. t. r. e. n. t. i. c. u. l. u. d. i. s. t. r. i. b. u. t. y. r. e. p. i. a. t. u. r.
 Et ypp. p. r. e. c. o. l. o. s. a. r. a. z. i. a. t. y. u. l. l. e. l. a. t. e. s. u. p. e. r
 f. e. r. n. e. e. i. j. c. i. e. n. t. e. s. v. o. c. a. t. , s. e. d. i. d. r. a. r. o. g. i. n. g. i. t
 n. a. a. m. h. e. t. s. i. n. t. e. t. r. o. n. i. c. y. i. n. a. u. t.
 gal. historia d. paulo rhetore referens
 le sup. y. euometat, et p. i. y. q. m. e. r. e. i. s. s. e. t.
 re summo capitis et m. p. l. a. c. o. t. i. o. n. e
 a. d. a. t. y. ; q. u. o. e. q. u. e. y. a. g. a. l. r. e. p. l. a. t. y. l. i. b. s. d.
 p. i. n. u. , c. u. q. u. e. r. i. t. c. u. r. n. a. u. p. o. n. i. b. i. l. e. m
 e. r. e. n. t. e. i. n. v. e. n. t. r. i. c. u. l. u. n. d. i. u. i. s. e. r. i. t. , u. i. n. g

Bilis
 alia vilitas
 a quibus adire
 city.

y. s. t. r. o. g. a. l. i.

rei

rei vitem reddat ne paruum malum ^{ut} effugeret
magis malum induceret, hoc e ne ob illud co
qd venteris suis excrementis exonerat
Cqd alius citato vomite suppleat pot, sicut in

vomitibus gen
vomitibus quos
mensibus.

Medici senuat in mense id procurari de
Aliud magis sequez in comodu, quot fastas
Digestio, et ubi in ventriculo corrumpere
minima affusione, sicut in paulo phet
dictu e. qd uo ipsi intant gal. loco 3° et
facult. 7. parum energie ho ad sustinenda
quinione: va ta parua qntas bilis rep
ad eu effectum, ut sufficiat poro ille, q in
nu distribuit, n longe a fundo ventricu
illud Bilis auxiliu faule ventriculo conu
Sed hic duct alijs qd Bilis excrementia
comodo Energia aut utilis, quippe nec in
aialibus sang. predictis gnozez, sicut t mun
St. Arles, q. d. naa aialium, et q bta thoz, q

Alia quic
carent vesica
fellis.

sunt sine vesica fellea. Sed hoc p d m q d
ra aailia careant vesica Bilana, p ea h m
qd bile destituantz, loco vesica canales
obtinent, q quos demittit Bilis in mte

gal: 2° d' v' s' p' t' u' c' u' e' . Stant in atq' langu
adhibe. Bilis tempore p' iat' l' uat' ex' u' s' t' allis n' ad
liq' d' s' e' n' s' a' n' e' a' g' s' t' r' u' i' t' , q' d' i' p' s' i' s' v' u' e' s' u' p' p' l' e' t'

QUESTIO IX^a

De Bile nonnali et eig speciebus.

lanavit antea in principis, qd esset Bilis nonnalis
ad bile nonnale se quirit, qua statim
eas differas distribuit. Bilis, inquit. Nonnalis nonnalis bilis
e admixtione alterius horis, Alia e p se seu
admixtione. Quae ex admixtione p' c' i' t' Alia
e maioris nota. Alia minoris nota. Maioris nota
ut plurimum in q' u' e' g' n' a' t' , e' a' q' e' c' u' Bili admix
t' r' u' i' t' a' , q' u' a' h' o' m' i' n' e' v' o' c' a' t' v' i' t' e' l' l' i' n' a' . H' a' n' q' u' e'
e' p' l' u' r' i' m' e' a' l' i' a' C' i' t' r' i' n' a' , q' u' o' s' e' n' i' u' s' c' i' t' r' u' i' t' a' n' i' s' . V' i' t' e' l' l' i' n' a'
Alia p' p' i' e' v' i' t' e' l' l' i' n' a' , q' u' o' s' e' n' i' u' s' p' h' l' e' g' m' a' Bili v' i' t'
e' r' o' r' i' s' i' n' s' i' m' u' l' a' t' u' r' a' b' o' i' l' y' s' e' n' a' u' t' o' r' i' l' y' s' u' i' a' .
ne Bilis q' u' e' m' v' o' c' a' t' v' i' t' e' l' l' i' n' a' , q' u' o' s' e' n' i' u' s' d' u' e' s' s' e'
d' . g' l' i' g' n' a' t' . A' t' t' e' n' d' e' n' t' i' b' e' n' e' r' e' v' e' s' i' n' t' e' l' l' i' g' a' t' u' r' ,
e' a' i' n' a' r' g' u' e' n' d' y' . q' d' g' l' o' s' a' g' a' l' . m' a' l' i' q' u' i' d' p' e' r' e' a' t'
e' r' a' s' u' b' r' i' n' a' e' x' o' r' i' t' e' t' , v' n' o' n' o' c' . e' . v' u' s' d' i' v' i' e' s' a' t' t' r' i' g' u' i' t' s' t' u' .
p' o' s' s' i' t' s' u' s' t' a' n' i' , a' d' e' o' v' t' i' p' s' i' s' t' u' t' o' r' e' s' d' i' s' s' e' n' t' i' ,
n' o' e' t' e' n' g' , n' a' t' . n' e' i' p' s' a' , v' t' i' n' e' x' p' l' i' c' a' t' i' o' n' e' m' a'
e' u' m' s' i' c' i' t' . q' u' o' i' n' i' a' e' u' n' n' o' A' n' i' c' o' s' . i' n' t' e' l' l' i' g' i' t' y'

quirit

Bilis in Terh
ana spuria
non pura.
vel Gregatiu

Spuris et in tertianis nobis, bile tale cuoni
 bidie intueret, q vitelloni ouoni qfistentia
 et aliq modo colore effigiaset, recte hanc
 tellina vocant, sed vtrū hanc Bilis sit pur
 mixta dubitare pot. In latius e endere cu f
 hanc esse mixta, fieri e neqt, vt cu Bilis i
 q inter mittentium febrim e maā respitat
 ptes maales, et strudat in ventriculu, q
 pituita, q gtimio ibi stabulat, secū am
 recipiat, et cu illa ita fermentoty calo
 rili, et vitellu oui prozsus respentat,
 pp pituita admixtione longē mitior e, et
 colorata, qm illa vitellina pura e qua
 Gal. et ita recte ur intelligi fruier. q h
 nec Gal. ghanis vidat, rei in veritate
 vitellie ouum ouoni n sunt siles, nec
 hia nec colore, sed recentes sunt pallidi,
 Bilis vitelli
 na rplex. magis flani, idcirco vitellina Bilis q dup
 e, vel pura, vitellu oui vel ubi refero
 mixta, q ad vitellu recente magis au
 Bilis Minors
 Fama. Monis fama bile vocat fru. qd Mel
 ca admifret, q ideo sic norat, qd raro g
 qu Bilis n ta faule Melancholica mis
 qm

186

pituita. Hanc ipsi modo quam aut
 adustione cholore in s. pites crassa assunt.
 vrosa ipsi ipsi filij remanenti admiscet, ^{bitis quae}
 Te pites extorni roem hnt. vnt hui. hanc ^{non oris dote}
 quoniam ex admixtione extrinseci fieri ^{iptr gtingit}
 adustione gignitur, admiscet, et simul
 in matula subsidet, ut ee qd extor
 ab ipsa urina, quous in sit pars ipsius
 adusta. Et no quaz Bilis minoris
 in Melancholia ipsi admingitur.
 pra Bilis vonnaalem q se gemitu, ^{divisio bilis}
 in icore gignit, et in ea q in stom ^{vonnaalis}
 in fcoore fit hoc no quaz, inquit
 cu qd subtile e in sang aduritur,
 spissitudo cholera e nigra. que verba
 intelligenda sunt; quous q corruptio
 Massa sangis corruptis, eis parstemi
 Bilis e natis, et flava tepant, adurit
 exhausta s. humiditate, et gal.
 vocat vitellina, quo modo videtis
 ne veniant isti fructores, s. se repant
 at.

^{bitis quae}
^{non oris dote}
^{iptr gtingit}
²

2.

^{divisio bilis}
^{vonnaalis}

et. in nuce: ex qua bile sic adusta vltima
 adustione generatur Senig chidera nigra:
 sic verba An.^o clara sunt, et de binae quae
 sus redit. Pergit An.^a et dilatat Bile
 in ventriculo generata, q duplex e, alia p
 in ventriculo generata, q duplex e, alia p
 son Porrauca, et alia Ferruginea, qm
 ta duplex. vocat. Smar. e. habet ceruginem ceris h
 Hanc bilis speciem quidem refert f
 utm sua mente, omnia illa ea q
 aliam, veluti satis nota. q postea d clar
 et d q praesina generatur ex vltima
 generatio
 praesinae.
 ex ea d qua Gal. sed ex ea d qua referre
 fit. e. ut in febriu accessione. Bile
 ventriculo effundatur, pituita admixta
 q ibi retenta caloris febrilis auroscita
 ut vnde colore acquirat, postea d clar
 et. q ceruginea ex praesina generatur p
 ceruginea vnde adustione, q de bina vera e et ubi
 ex praesina
 fit.
 ferit praesina appbr.
 Habet ergo diuisionem An.^o n. feb. chidata
 calumnijs variorum Authorem vindicata. q
 ab hac ut minimè vstata in scholis
 diuisione transire

Bilis per naam, vel per se, vel ex
 tione. per se vel substantia, colore quibet
 et tunc. Inprimis at. substantia et colore q. d. su
 hies p. a. dr. huxi today Lat. vitellina
 emudi omi vitellina g. sistentia seu substantia cur vitellina
 referens q. ex gal. c. vlt. l. 2. d. naa Bilis dicta
 ex Bilis naatis assaeo quonit, illis
 p. calore dissipato, ita ut huc tenuis substantia
 e. flano igneo colore g. sequatur.
 supra Bilis a gal. dr. h. v. vomitu
 iectione e. venis sija, et in ventriculu
 u. a. i. sione s. turbati, ut ipsem et
 lib. f. atra bile.

dr. p. a. b. d. s. u. e. p. a. s. s. i. n. a. s. e. u. p. o. r. r. a. c. e.
 u. p. o. r. i. v. i. r. o. r. e. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. n. s. c. u. i. q. u. a. s.
 e. i. n. v. e. n. t. r. i. c. u. l. o. v. e. l. i. n. v. e. n. i. s. I. n. v. e. n. t. r. i.
 o. p. t. i. m. h. o. p. i. y. t. e. s. t. e. g. a. l. o. l. i. b. f. a. t. a. b. i. l. e. e.
 p. p. e. m. u. d. i. t. a. t. e. q. u. o. r. u. n. d. a. e. s. e. n. t. e. n. t. o. n.
 t. o. r. u. v. e. l. b. e. t. a. b. r. a. s. s. i. c. e. q. a. c. a. l. o. r. e. i. n. p. r. a. s. s. i. m. e.
 t. a. n. n. o. i. o. p. o. n. t. i. t. o. c. o. r. r. u. m. p. u. n. t. v. i. r. o. r. e. c. o. l. o. r. u. n. t.
 i. n. e. n. t. v. e. l. p. p. e. m. u. d. i. t. a. t. e. i. n. a. l. o. n. i. c. a. l. o. r. e.
 et

ut masturtij, alij, sinapis et aliorum calidiorum
 quod nimium calore in bile vniuersa quere
 vel ventriculi calore ibidem facile digerit
 corrumpente, ut lactiania, sicut in p
 cur feces puappuror, in q^b feces saepe porracee v
 erunt porracee
 a. Haec in venis et. fieri gtingit sed magis
 lore exupante, ut in morbis acutis
 gravissimis, q^{do} bilis flava, aut vitellina
 is incedit. 3^a q^{ad} ys lat. Aruginea

aruginea arugine coloris, cuius p^{se} fert similitudo
 ut p^{ch}ritas in reiore et venis gignit, ab vltimo
 re bile passante et aduente quae
 calor humidu assumit et coibunt, eo adu
 magis maam quertit, sic ut post porrace
 bile sequatur aruginosa obscurior et ex
 et atra bili p^{pi}g auclens. Haec pariter au
 cea in stomacho gnat, cui qua simile ha
 g^uom ab ea tm differens, q^d reiori calore au

aruginosa morbidiore reddat, nec n^o p^uriorior
 n^o p^uriorior ore, qm auget acedimo ex gal. 2° d^o
 porracea c. 6. Sed hic Au^a Turpiter halmuind

qua vocat Cernia hile ex passina uel 190.
 et ad minieracem usq. redacta uoluit
 qd sic a se alienu e, qppe nec tante
 fieri adustio, ut humor in cinere quoret
 pua humoris uera port uolueron.
 Ibat udy q pas. ea son carulea dnta
 e flauo uulgo assuro hili q calor ur splor color lupulis
 qm reliqua uiridia na calor mix quo Laruli.
 maam adunt, eo validiq se imprimut, exic
 et glensat magis et quo magis glensat
 eo fortiq retinet, et magnitudo calorea
 quo cohibito in ma solidu effiat, color
 nrior ita ut ueraleq color inter iudes
 bidior sit, qe a maion fit calore. Itay huc
 ab amyinea gignitur in ventriculo
 hyperhondria, qe acii bili gignitur et generad
 puma, ceteram uernima et morda ubi fiut
 oim calidissima existit. Inter has
 numerant qruis et frui. nbra hile
 e qidgar, qm uerissima eo dunt,
 l. d. epid. com. ex et hunc uulit adud de
 sem sanguinis, et lib. Tabacile et
 hanc

hunc nihil aliud esse qm tenuis sanguis
 q potius bilis qm sanguis habendi, qm
 ut ut sanguis. sed ut & bile rubra vnde
 entes authores intelligant. Distinguen-

Distinguitur
 hic rubra

zpt. p. q. d. a. e. q. sanguinis serui male tunc
 e à nra debili segregatu, mitissimū
 queruntā sudorifiam nra existimat. q
 parenter rubra tur, q potius impresse flav
 au sit, ad crocum auedit, q qua p. h. u. s. et
 lenti um, q qe bilis atris nraam emulat
 fierissima gignit symptomata. Vltima
 q ex putredine effluit, ex sang. s. m. ad se
 in serm rubm gressio. Alie et spes

plures spes
 bilis.

gal. referunt, ut obscura fusca caerulea
 ad castina redeunt. Sunt et alie spes
 sumptae alibi quoy memorant, ut B. i. s.
 Tardus vya hoc ligda et aquosa qto. s. m.
 sero aut equoso humon admiscet bilis, q
 tione referunt, nisi velim intelligere
 p. d. i. c. t. a. s. q. s. a. l. i. a. s. e. l. i. g. e. r. o. r. e. s. v. t. b. i. l. i. s.
 Alie vō emulsiōes ut vitellina et

A. q. u. a. s.

de Bilis fit p^r naam, si plurimum in esse 192
 undet, ex qua induit^r cacochymia biliosa
 plurimum in morte biliosa quanta, si loco desit^r si t^rra a loco
 sumit^r diff^ra Bilis p^rnaam, si e^r extra desumit^r.
 et extra venas vel felle vesica effun
 ditur in alias q^u p^rtes tum p^rnaa g^rat^ro
 et q^uo^d l^edit manifeste et p^rnaam euadit
 et p^r d^rtae spes d^rstinguunt^r, h^uic e^r in ve
 et qu^onant^r, alie in ventri culo, sicut antea d^rta
 neam omⁿium tandem adu^rstite q^uo^d h^uic^a nulla fau^r q^uo^d l^est^rie bilis
 tione t^r g^ro q^uo^d l^est^rie lon^r statodi h^uic n^o meminit
 u^rgina co^dpendit vel et h^uic^a u^rina q^uo^d l^est^rie h^uic^a conas.

Quaestio 10^a

Melancholice Naturalis Defoe.

u^r loco h^uic^a Melancholia in ea explican
 et app^runt^r in se^ro ordine sicut in superiorib^u cu
 t^r g^ro, ac j^o d^rst^rta cholera nigra in
 d^rst^rtem et nonnaalem, d^rst^rnt q^uo^d l^est^rie n^o u^rat^r Distinctio
 modo. Cholera nigra n^o u^rat^ris e^r boni sanguis
 t^rax et re^r s^rdentia q^uo^d l^est^rie et t^rax^ru^r e^ru
 u^rig

+ nigre

cuius Sapor inter dulcedine et ponticitate
caesit. Vbi non cholerae color hic au
put sigfal oem humore crasso nigro
reste, sine sit ling et sap nautis sang
sine sit qlibet humor ex adustione ge
atm si recte voling loqui in gal. libi

disinuen
vocalulem

com. 15. crassiore ptem sang. melanchol
sicut seu atru humore appellabim
no ex adustione gignit humor et prin
euatit, qm cholera nigra seu bilis atra
prabit. In hac et. i. spec. p. explicat fru

+ quo humo
re deficit agat

stiam et nam Melancholici sicut, in
face sang. boni, n qm mutato et profus
mentia (comprehendit e. altaram) se
gnos humorem in hepate dixit aucto
subtilior et alidior e veluti spuma sicut

axioma
physiun

crassior et terrestior habita puri sang
roe, @ instar facis et sulfidontie, ac
ne et crasu sorsu tendit et sulfidit
lene sursum, et qd melior nae, in

subp

sit, vnt et si s'la p'te in liq'ibz miscant
 et nulla sit pars, q' non sit parti corp, bñ
 a vir clam, qd subtilior pars semz magis p'or a'it
 p'prio eluet, et terrestris in fundo, sic
 terrestris s'ctia, in fine p'or, vinu aquoso
 ric s'ctia in medio laudat, etu aerea
 p'ncea in sup'no bonitate sua ostendit,
 et app' sit ubiq, vinu vel mel; sed q' fierem ut faciam
 et humiliditiam patiz app'let s'ctia Melancholia s'ctia. Dicit
 p'p'ore seu crassum sanguine, q' cum
 ma huius portio et purior cu sanguine
 catz ad nutritio, mixta uo et facultior
 ti fixa in uone relogat, ut a potiori facta
 oho. Declarat in toto hoc e' s'ctia p'p'ora
 Melancholia, quam vna ex sapore reo
 p'p'ore ex eo, et ex s'ctia alie faule mro,
 int. qd e' Melancholia sit frigida et s'ctia Melancholia
 uerby in ma frigida s'ctia s'ctia ostendit s'ctia et s'ctia
 migra ex s'ctia crassa et terrestricom
 h'et, s'ctia s'ctia s'ctia Melancholia integre
 cuius verbis complectit s'ctia s'ctia s'ctia
 s'ctia

Sed princeps sapor Melancholie efficitur
dulcis et acerbus, hoc de Melancholia
inter hos saporis naturam participat. Cum
tur & humoribus. quod in hepate elaborantur
Melancholia, quae non separatur sed sanguine
adhuc rogit, ut acerbiora ponitur diu neque
et dulcis per sanguinis perfusione. et recte

de fuis verba
inter dulce
et ponicum
explicantur

con. saporis eo inter dulce et ponicum
et ponicum. et ponicum. et ponicum. et ponicum.
et alijs plerisque locis variis signet Melancholia
vix sapore, ita ut non acerbum, non acidum
tum, non pure acidum sicut melancholia
designet, utiq. in Sertè ait. & varia e.
humoris, varijs et. sapor imprimis, sicut
et altiana Melancholia acerbiora, exere
acerta quoniam sed remissa acida, per naturam id puri

Quemissa de fide Melancholie naturis
divisio Melancholie hanc in alimentaria, et excrementaria
Melancholie quam seorsim in accuratè ptegr. sed
facilius huius. Solutina vellez vobis
re definitur. Melancholia huius

Melancholice crassior sang. massae pars frigida et
 in parva calore dulcedini admixta acerba est. Melancholice
 gra, proxime à calore hepatis moderato ^{naturis, alime}
 ex pueriore pte Melancholice ex chylo ^{Barrio dicit} et defio.
 pueriore pte genitae in eu fine vt partes terrest
 epig. voluti ossa nutriat et sang. firmet.
 huc et pta defioe qd cae comprehendunt. Melancholice
 huc et pta defioe ex pte Melancholice pu
 u gignit. cu. e. nua qd nimis crassa e, reiquat. Melancholice
 d nimis tenuis et mordax d punit, ito
 rudis naa in hepate crassu illu succu
 quo huc qd in cord pot carere, pta qd sang. ^{necessitas}
 oium humoru debeat ad particeps,
 ex hoc laudabilior et sanior portione
 in sang. acruat admixtione; pueriore
 atz ex pte chyli terrestri. Efficiens ^{efficiens}
 Melancholice attante e moderat calor
 tis, qui d moderat, qd n excedat sua
 rientis temperatue limite, ita ut n cat
 impato et caeli gstituti. qm. e

plus

plus Melancholicus quod in declinante
 vel melancholico habitu, quod motu et
 nec, seu ipse veris, in long. Melancholicus
 realis efficit, si nō sano existente ipse
 et sic calor moderatus in absolute intelligi
 et, q̄ in temperato hoc, vel ad quatuor
 sed quillo, q̄ in Melancholico sano et at
 nante reperit. Ipse nō calores si ferant
 et si plurimum videtur sistere a moderat
 sunt tō ut in quādam, et in se quod rōt

Formalis
 causa

quod nō sui quod nō. Formalis causa hoc, in
 Melancholia subiecta et quod nō tōtō
 et si a legitima cōtione fiant solita
 tōtō formā Melancholia neget. Finalis
 ultis verbis explicat. Finalis nō in

Finalis

in necessitate, in voluntatis quod. Necessitas
 licet, ut p̄tes quod crassiores et terribil
 nutriat, et quod et ceteras p̄tes, quod
 aliarum plus sanguinis crassi, ad suam
 ne alliciunt. omne e simile simili

axioma
 nutritio
 ne.

ritur. Verū tū si princeps e. q. d. d. s. s. s.
 quod quod nutriant, medulla quod

melancholia ut gignere, quia inflammabilis, ideo 198
 ubi aduersari, cum hinc de ossa melancholia nutri-
 tio cuius rei explicatioem dicitur, quod spiritus nutriti-
 uis ossa nutiri nonnulla, quia de alio ossis sui explicatio, spiritus
 uantia et excrementum, sed detectu alio spiritus nutriti-
 uo aliquo nutriti, sicut pinguedine reliqua
 deticiente cibo aluntur. Et dicitur quod ossa ali-
 quibus spiritus sit inflammabile, ut est ipse ossa,
 inflammantur, inflammantur, et facile aueruntur
 reliqua partes, Haec res fit quod cum Melancholia
 uia aduinctu heat plurimum calidissimum
 nis, minimum uis humida et aquosa sulfurea cur facile
 fit ut ad inflammationem facile preparatur: partes
 nam melancholicas heat, plus tamen humida
 quosque sunt in sui nutritione recipiunt
 si confurantur, nigrescunt, und apparat,
 et ossa influentur plus tamen Melancholicas
 nere, quam reliqua partes. Cur uis alium ossium
 uis in gromaticam sit magis pingue
 inflammabile, quam carnosam partem, quia
 uis radiale obaginosum et pingue
 simili.

ubi dabo
 ossium

simili alio se restaurari. Vfus uo Cuius
 nis massa epy et gstantia pbeat et firm
 Jse. effecty eluti terrestres, ut firmet alia
 nimis fluxilia et dissipabilia. Hmed
 cur biliosi v. s. Arte parua. qd hoeb biliosi sunt motu
 zint mobiles lenes, qd dicitur in his Melancholia iust
 à qua tempet bilis. qui rō Cite nam ter
 ta obtinent gstantes sunt solidi et fir
 ingenij. Effecty Melancholice natus in
 effecty Melancholice
 cholicie sunt, habitu epy sensu tunc, pils m
 duere, hoeb ingenio claros, tu in phica
 tu in carmine pangendo, tu in alijs
 onorandis, eoy melis si dany. Pempet
 ta clar effecty ab illa oriunt, nisi qd ad
 rō effectum et memoria regrat, sinceritas, et spiritus
 alioqz rotubiliu, firmitate moderata
 rics, et spes quoptas n sol. intellu suo retine
 sed et una illas accuratij d'furrat,
 à Melancholia pstant; vōm sicut molen
 Melancholia tales effecty laudabiles ed
 effecty Me
 lancholice ff
 undantis, sic occupans supra motu sua crassitie
 mia obtubilat qz et intellum d'nsu
 raps

om melancholicum nibe obtenebrat 200
 motus praues induit, hystm viridos, hyste
 rones, fraudulenter, timidos reddit nec, in qd. cau furoris
 io pe excedit, qd si aduratz, furore et mania exitat. ^{Planica}
 ambrosia Excrementicia definit, frequenter
 Melancholici purior portio Melancholice in hepate Melancholi
 iro aetio, sapore ptim acerta et acida m hene a excrement
 sunt hysta ad epus expurgoen et oia alimonia hysta defio.
 no pma hysta hepatura pure excrementi
 rostra reddis, q in ventriculu reiecta edo
 stentione et appetentia adiuuat
 ca hysta excrementicia Melancholice ex hysta
 e intelligi pnt, hysta e hysta p hysta
 y. Effluente moderata hysta hepatis et effluens
 hysta tempis hysta hysta p hysta. Exupans ^{cau Melan}
 hysta excrementi caue hysta et intemp ^{cholice exen}
 el amita, vel diminuta, hysta cilon. emssom
 hysta hysta, et hysta hysta solito et alia hysta
 hysta hysta, q hysta Melancholice in quo gignunt, qua
 hysta hysta et hysta hysta nauti gneriat. Hysta
 hysta hysta hysta hysta hysta nulla q hysta aut
 hysta hysta, hysta sola exupantia hysta pro
 hysta hysta emersit, qd hysta n hysta
 illa

illa attrahere excrementicia Melancholice repurgare, et intendit, ut reurgit

causam
ambrosia
f. l.

venis et causam Melancholicam in
formis apparet ex ipso natura et
Huius in excremento fca, ut bene y cipiamy
glutratz, huc excrementicia Melancholica
separata ab hepate in liene recipit
non pura, sed sang. boni aliqd admixt
q. p. splenicu ramu solaty q. ipso huc
in omentu et alias ptes nutritionis
fertz, sic ordu pura, et distincta form

huius excrementicia sua forma ac
grat.

accipit donec in liene sopet, et pura
atq. excrementu, sed stupa et indistincta
forma obtinet. Quo modo intelligit
choleia in liene gnari, huc, ipsa int
et nuda forma adijscit. Finalis
ut nescis, ergo nutriat liene, qd qd
excrementicia nonu pura, sed q aliqd

lien nutritu adnutu huc intelligendu, h. e. p rana
Melancholicu nobiliu et ignobiliu sparce et
via sed in pu
ra. sicut alim toties depurari, ut qd uni po
no excrementu, alteri sit ali men

reij: nihil puru et excrementiciu separantur 202
 que, qm admixtos 4os humores heat, qmuis
 qm aliu, et in se aliqd alti habeat,
 ut ipsa et excreta pura visita e que aa
 nutriant, qm miru si lior pars excretionis
 data ex excrementicio et crasso sanguine
 motu arterio, allm capere possit. et naa
 visus plurimis arteriolis instruit, qb. Lien pparat
 ni nutritione, hunc crassu succum Melancholia
 emaret, ita ut qmuis crassior antea ad sru nutri
 et dicitur Sangu. hepatico, pingm tm nutriat;
 tenuior illa pparare efficit. vnt dicit Gal:
 qd is. pitu liene qnto hepate minor
 tanto Sangu. tenuiori nutrii. Quoties
 ad us excrementicio Melancholice exple
 at expurgat qm. et C q e pure excrementio
 Melancholice) et in ventriculo sua
 eritate et aciditate usiq; fumi usq; miga
 gstringat, et melis ribos coactat, et
 equat ventriculo, q qd m us et a gal. pbr
 et is. pitu. Sed et alij a pnnupe aduunt
 us.

usus Meta
 cholice

ut si portione ysi minima experientia in

Melancholia in os ventriculi distributa

Melancholia atque appetitus. que ysi multi negant
a causa appetitus adstricti ratione. Et hinc non sine causa
sunt.

quoniam quoniam vite, ut et sine ratione, diuina
exercent hoc in ventriculo non demittit.

Et, et nescio ut hoc ysi pset, ventriculo.

.c. hoc vim suam retentiuam et appetitiuam

ut per ventriculum expurgat, et in se ius

trudat, veluti bilis in intestina deijctur.

Quoniam per ventriculum transiens hinc

suasert, ut sua acerbitate et acuitate

ratione et appetitu adstrictet, quod si expulsi

plurimum, hinc ab ut hoc ysi ventriculo

Caninaque quoniam imo ysi subuertit, caninaque appetit
petentia inuoluit, ut ex gal. uoluit plenitudine petet.

Et Melancholios ac famelios. et hinc

Melancholios apparat quod quatuor cum immoderate hinc

hinc famelicem mentem in ventriculo exijctur, fame con

ci. na effrat, sic et moderate effusu appetent

Acida fame quoniam nialem inualit. Et uida e. fame exultat

exultant. ut et coquis notum e.

Animal.

204

nuda et tunc hinc qd Hipp. lib. 1. d. genitura qd
 rores emmerius nce Ag. Melancholiam
 nant et l. 4. d. mor. Hydrem appellat, cur Melanch
 rei hinc qd Melancholia sepe quertatur hinc nce ag.
 qua attenuatis. s. Inimidiorely parte. ^{Hydromis appel}
 liud arteriam venis et in morbis Mel
 cholis rursus, in qd plurimu aq. in p. vomitu
 lachrymas, urines exatit, vnt Melan
 chos magne hnt atores vocat et app. t. line
 et ut sepe Hydrope quce, qd effectu nce
 his in lois designavit et app. ut hinc. quam
 melancholia genita Melancholia mncipant
 ntu insup qd n. is succi niger crassy in
 tentz Melancholia dicit. sicut sanguis non vis nger
 atq. et gerit seu grumatus sepe rps. ^{crassy succi} melancholia
 re et p. s. eipit, q. nullo modo Melancholia dicit debet.
 nam participat, in ab hac longe d. ite
 vnt ex naa emy. hris satis apparat.
 vntu deniq. qd quavis in p. r. v. d. anuy
 p. 4. in g. tra na, et quodidiana d. y. enor. ^{in g. tra nam} ^{et quodidiana}
 p. ca n. credendu qd Melancholia vntat. ^{et quodidiana}
 in p. trita, vel Bilo, vel et. in sanguine migrat.
 illa Contra m. d. s. ratione et calois

atrone

205 fictione sanguinis et pituita, nec in
 ga niger color & supra pallidus: ita ut in
 actione regredi in maiorem aliam humorem, si
 qd Melancholiam incrementum in partem mutari in humorem, le
 uia in deye
 neret in experimentu. Cur uo huc febres hili in
 alium humorem cedant, n aliunde fit, quia ex noua hu
 ore. huius uolubilis putrefactione.

QUESTIO II^a DE ATRABILE seu Melancholia nautica eiusq; speciebus.

Primum quia princeps Atrabilis species eman
 ret, inestiam respicit a naturali distincta est
 quibus ambre in ha quoniam, qd crassa
 et terrestres, differunt tibi, qd diuersimodis
 sities ista generis. Nautica. e. crassitate

Nautica Melancholia prior motu, ob maiorem terrestri gravitate
 anholiacis, instar hypostasis seu urine subsidet in
 sities uis.
 Auicenna q se subsidet, et in sanguine su
 terret, huc collectis crassis simul partem
 efficit Melancholia nautica. Nonnautica

4 ad

206

Infrone ignaty resolutis a calore humidis
 hly et crassis remanentib. Veru non solu
 fia sed et qualibz plurimum inter se laterit.
 raly. e. Melancholia multa e auid app non naly
 mada a calore humiditate, feris et multa auid
 ardax ob impressione caloris, ita ut carnes
 haeresit, rotat, liquet, corrumpat, sic Meta
 ia naly a ignati dicitur tanqua ferrum
 su a candenti. sed per hunc calorem ex on py inter Melancho
 nato genitu hly et putredinate, corruet et naly
 t de ruente a quo vly v rrod is ten pufuoy
 nit. pica color naly Melancholia in ynor
 idem instar bituminis. Deniq fermentat e hly
 hnt auctu forte, et ab aulibz tanqm veng in y Melan
 detestaty, et maligna. s. ghem. Itay. ftra chotue.
 humor firmam existit, supra modum
 niger, splendens instar bituminis calid
 us, acris mordax erodens, acidus et terra de fco.
 ti acrimia modo fermentans, ita migraty
 nullu cal degustare velit.
 y Melancholia ignaty et spes fait fru. p
 humorem sang. s. pituita et vtrinqz bilis
 urstionis

adustionis susceptibilitate gesticione. etc. in
Sulit et quod unguis humor uterque calore

et ex adustione aliq[ui]d aeris et mordacis cal
quatuor m[en]s
sp[eci]es ferit suscipi at et retineat, ex hac re ita fuerit

Anicommas. sp[eci]es horis adusti colligit. q[ui] quibus inter se
calore in subtilia, in alijs q[ui]libet plurimu
os in re adustionis effert, atrie bilis pla
miny referunt, q[ui] uigilet horis naa m

adustionis participare. sive. deterior
bilis, q[ui] ex illa simplici egignit, qui que

deterior ab Melancholia, vel ab alijs humorib[us] quent
bilis ex simplici maiore rustione et calore bilis respit
ci Colegem
ta. reliqui humores, et sic illa ueteri uis

serena excitat symptomata, q[ui]bus tan
fluores, atra bile ex Melancholia gen

De ceteris p[ro]uisione, q[ui] intelligentia
cili inuoc, eo q[uo]d p[er] crassitie partib[us] du
reat, et difficilis extirp[ati]o. Pituita etc

Et putris, q[ui] qua hic loquimur, si usterigat
Ja in atra in atra bile degenerat, hinc ex gal. collu
bile degene
rat. lib. 1. atra bile, q[ui] in minima compa

nel

affimulanda reliqs specieby, tu qz ming
 us obtineat nec colore nigru suscipiat
 at. e plurimu a succo nigro, sed qz effectz
 uit Melancholicos pp adustione s. vrit. e. nrit ^{pituita cur}
 licet, sicut in destillatibz papit, febres quar ^{intra dies}
 us Effiit, sicut memorant practiu, idcirco ^{abre bilis re}
 vtra spes atris bilis numerat. qz uo ham
 reueru sine sunt, qz vera nam hinc bilis
 le antea desensimz obtinent, qz coctio
 us: qz ex natura Melancholia adusta et
 porrefacta queniunt, ito ppria spes atris ^{siue spes}
 pr nam a gal. mults in loiz recensent, ^{hinc recenset.}
 uo offi has pprias conuolent, tm qz nita
 us, nec qstes adeo malignos int, ming
 e spes atris bilis dicunt. Inter has quia
 et papis sanguis adurit, quia pituita
 quatuor sanguis coibstant, qz facile
 sunt Melancholici, si minimu vel laly,
 vel reuert, vel vtro meale sunt,
 d atris bilis pprie dicta nam hinc
 colore, tu et. vritate, qz ipse sanguis
 adurit

aduritur, plurimum auodatur, hinc et magis
 Atra bilis uocabitur, quia pituita salua
 qua dicitur multi fullores hanc speciem hanc
 nis atris a sanguine, inter res speciem auodatur
 obiectio obijciunt quod pituita et sanguis non possunt
 cito degenerare, nisi prius pituita in
 mine, et sanguis in Alacumbolia vel bilis
 comitetur: et ex his sepe duas hinc esse
 Solutio Atra bilis. Hinc caloris quod nascitur uel
 hunc ordinem seruauit, in uinculo cal
 per naturam auro quod potens quod dicitur
 immediate comburere. sed semper quod
 calore nimio prius fieri, quod hinc uariis
 effectibus, et alias longe alijs malignis
 hinc procedentibus, ex quo hinc eam ipsa
 gignitur, diuersitate et hinc mento quod hinc

QVÆSTIO 17^a

De Humiditatibus et Aris

Quibus prius has et humiditates desin
 hactenus, designantibus uel hinc
 hanc, pro ea minime inuentor, uel hinc

15 plurib. in lovis vt. 2. i. t. nautibj facult. 210
 1. 7. Meth. c. 6. Dyfortis verbi hanc nam
 aravit, a quo postea flui. hanc dicitur
 onpfit. At no ut haru cognitione fspi
 explicae assequamur, si entranprimis humiditates
 e humiditates n sint pprie humores ^{hae n pprie}
 e vocari solent, qz humor actu flui ^{sunt humores.}
 ety q^a humiditas estm flui. nihil
 id e, qm illi in pitis nam quocsi portio
 re membri potig sonats, sunt et. nec
 ubiu. s. 3. humiditas, sunt ex se q^obb.
 Totz, sed rectig en gal. 1. 7. Meth. c. 6. Humi
 ates appellabimz. qz per sicutatib. q^oon
 em defectu gtingunt, vt in Hectiij et
 nifis notz, x^o e^ot.
 ondu e. qd ista humiditates nihil aliud qd humidi
 t, qua 3. e^o coctionis mutaoes in sang. ^{a. partes hae sint!}
 Tote a ppria uigilut alende pitis forma
 tonyato, qb. mediantib. sanguis pitis
 stiam et nam ceqrit. Itant mutaoes
 hae in sang. e^o Suerpse fiunt q^o partice
 alendam

generatio
nam humi
ditatu.

alendam Incohabitato. Haec ut q^o m^o
effluunt, ex q^o q^o humiditatu spes
se distinetu veniunt. Primum e. sanguis
debet inquit gel. p^o ex nervis egred
et int^o fit p^o humor Innotat. De in p^o
distribuit et dr ros, genera humiditatu
debet agglutinari et fit 3^a humiditas
Carnu Sicta. q^o assimilari ipsi p^o
parti et dr gluten.

cur p^o m^o
minute

Prima ergo humiditas dr Innotat,
canat, et nihil aliud e qm sanguis in
venam quodis existens, q^o ia ab ipsa
alendu foa aliqua mutatione aut

cur r^o ros 2^a humiditas, q^o ROS dr, q^o r^o illa humi
tas in substiam p^ois dispersa roris m^o
ut ipsi foam accipiat. 3^a Humiditas
bin^o. e ros ille, q^o in in substiam p^ois
quod p^o et ipsi agglutinaty et postea
ipsi p^ois assimilaty. Quarta q^o gluten vocat
nihil aliud e qm 3^a illa humiditatu
dro assimilata, et ra roris facta ut p^o

3^a m^o

idu pnnigeniu gheructz et d'pitu 212
 uror, Itaq huc q^a Humiditas e^a substia
 ortio facta dr ab fructuena Humidum
 iogeniu, n^o qd^o vore tale sit, huc q^a ipse ^{p^a humidum} pnnigenium
 gitz, et yfignam participat ad ve
 t et eam humiditatu nam nau,
 nymuntz no hie humiditates inter
 mortis succedentibz ipsam d'ctam
 n^o cogrediatz, Sanguis e^a vens fit Atrophia ^{rad distincti}
 naryatz et agglutinatz fit Anasarca, si
 nuletz, sunt impetiginos, Lema, pils
 et q^a humor agglutinatz corruptus.

QVÆSTIO vltima

Vrina, sero et sudore.

Vrina, sero cu humorib. remanenti et ^{urinae sero sude}
 ead. sit eois ma^a, substia s. aquosa, siue ^{ris una ma^a}
 valenta, siue potio ciboru aquosior, moⁱ
 et solida, sua sunt humiditates, vna ^{duae humi,}
 entifica, seu oleaginosa; Alia aquosa siue ^{detaches or substia}
 est illa orbz p^aipit^z et lignis viridibz com
 buentibz

burentibus, et qd. p. humiditas aquosa
 postea uo substantifica. Atm hoc tria
 Vrina eme se plurimum dunt, Vrina e mem ex
 ru exreme
 Hu.

acre et nitrosu, ea potulentis papuis
 ens tu et ex sero nitrosion humoru
 genitoru, qd excretu uones attrahunt
 ut cu aliqua portione sanguinis
 qdnam sit nutritiuu, et p vreticos in vesica
 trimenti qd. At hinc tanqua mobile excrementu
 foras emittat. At uo serum qd.

qd serum remanet, siue sit benignior et meli
 portio potu, seu mix sit serosior soluti
 citom pars, cu quilibet humoru
 nens mansuetior, hoc equidem ne
 vtile e, sed et necessariu sanguinis

vtilitatem
 explicat qua reliqui humores quippe tong
 sanguine et impediatur, no certu
 a, qua patit, ita mensetur, ut ad flu
 fiat ineptior, siq. medianto sero p
 cutos allalitur sanguis ad partes
 endas: quib. et sero suo officiu p
 nat

in aquositate et humore conduntur ²¹⁴
 arando, quo deficiente sibi ingor, deficiente
 sequentibus partes, exsicantur, et arescunt. sero fiunt.
 iniqua hoc efficiat, à pituita nra n̄ miny
 sanguis elaborat, et melior portio sepa
 reliqua uo tanqua inutilis & insensibilem generat, sero
 spiradem euaporat, vel p sudores refudat
 e modo sano existente que gtingit sero
 At uo ne decipiamy in cognitione sero
 aduertendu, qd aliud gignit, serum
 uelile humore tu subtilia, tum nra, tu
 profus à superioribz distincta, cui sero color va
 rios nimis calore, uel putredine, uel humore
 eius dissolunt, et liquiores eoru pituita sine
 quassa subtilia, siue substantia, sanguis
 illaorem à pituita crassioribz separant, et ita
 ruis miscent, illas tingunt colore cuius
 humoris dominantis, si bilis, erunt flaua et
 ue, si sanguis, rubra, si melancholia, uidebunt
 o subingre coruginosae; si pituita, alba
 pallide, sed n̄ solum p urinas, sed aliquo copiose
 p sudores

— p sudores

215 p sudores sem̄ istud humorem refulat.
Notate hū, qd à sero. seu subtili aquosa
urina tingit et humores ingit et urina sed n̄
tur à sero. nifeste nisi exprimatur, et humores
dissoluantur: et dicitur e.
et haec dicta sufficiant p explicacōe
Arienne et humores in laute et
Dei opt Max. et Deiparie Virginis
Anno 1611. pridie festi ss. Cosmice et
ani.

applicatio Fon.

EXPLICATIO

FEN PRIMAE DOCTRINAE SEXTAE DE

FACULTATIBUS

ARGUMENTUM

totius huiusce operis summam continens.

quod postulat ut p. 9. Fen I. membr. 3. ubi
re, quae ad 6. virtutib. procederet, veni

ia membrum explicat nullius momenti
si simul accedat accurate humani corp. cogi-

ratione: Ideo relictis modo huius tractu,
ine ad futuram huius hyemae disquisitiones

servabo. Hanc igitur virtutib. doctrinam
adhibere vos in sententiis alacris in audi-

endo attentos efficiere sperato, si modo bre-

vitute committendo ea, quae in libris sanctae
scripturae a istis membra facta fuerunt, ea solummodo

laudando quae ad cognitionem mediocriam in ex-

citando facilitate, inutiles et honorificas
faciendo, quae saepe offensa pariunt

22 octobris 1619
Anno 1619
in vinctu
studiorum.

2
Fens: expli

ut in huius
faciendo.

217 Obscuritate et angustia animi afferunt

pellitibus suero. Hoc argum quatuor
4ta puncta
hoi argum g^o
neti.
puncta complectitur. 1° erit et connexio
huius doctrine. 2° et mente auctoris. 3°
divisione huius doctrine. 4° et huius
partium explicatione.

Connexio huius doctrine cum alijs proble-
tis est. Cum Avicenna de corporis structura
ex bib. etis analogis remittit, minus rem-
dit et dixit hoc est ex quatuor corporis im-
plicit. humorib. et membris concinnatur
nunc solvatur, ut ad formam seu animam g^o h^o
non devenire. Quia vero anima speculatio, et
abstracta ad sensuale g^o h^o et medium

sensualis s. d. minime spectat, ut opinatur et Avicenna
g^o h^o minime
spectat anima soluta anima g^o h^o et facultate
speculatione h. b. agit inter medios, et per actiones

sensui apparentes dignoscuntur.

Mensio auctoris est, ut in hac doctrina

facultate

...tates et Actiones simul explicet.
 ...e. correlativum eade sit sua, merito
 facultate et Actione, et correlativum, veluti
 ... Gal. l. v. et facultatibus. nautibus ubi dicitur quod
 ... cultus ad Actionem refertur, et e contra, una
 doctrina nuncius tractavit.

...io et facultatibus et Actionibus hactenus Melius cum facultatibus
 ...m dicit sibi profusus nescia. Eo quod hinc dicitur
 ... qd Medici sibi opponere sibi dicitur
 ... res s. humores et Actiones; In partibus
 ... morbus consistit, in humore eade morbum,
 ... Actionibus symptomata, quod materia dicitur
 ... ad hanc morbum cognitione.

...tate tota hanc doctrinam in 7. Capita.
 ... dicitur et virtutibus in quibus. 2° et virtutibus
 ... 3° et virtutibus nauti facultatis subferuntur.
 ... 4° et virtutibus. 5° et Actionibus. 6° de
 ... et Actionibus.
 ... 1° capite ostendit hanc rationem quod sit facultas

Synopsis
 tractatus

et duplex et quoniam sit facultas generandi
 uti scilicet, in utroque Medico, in utroque
 ubi sua hac se sentiam quoniam & per
 In 2. dividit facultates in actus in minores
 et Administratas seu proprias. Sicut per
 Administratas, quas subdividit in duas
 ut unum sit generans conservans individuum

quod duas obtinet species, Nutritivam et Attractivam

Alterum generans, ut conservet species, ad quod per

generativam
 subdividit in
 generativam
 et formativam
 et formativam
 et formativam
 generativam facultas, quod subdividit in generativam
 et formativam, quam omnium definit
 et formativam quod ponit. In 3. virtute nutritiva

in. q. conservet species, Attractivam, generativam

et conservativam et expultrivam, quarum

fibras. s. et q. quibus per diligens examine

et hominum munera accurate demonstrat

In 4. facultatem vitalem definit, ubi et ita quod

tanquam in istis huius et aliam facultatem huius

In 5. animarum virtute dividit in Complectivam

hanc

seu sensitiva et motiva.
 spiritiva iterum subdividit in Externam
 et Internam. Externa quintupliciter facit pro
 sensuum diversitate. Interna duplex est,
 Medicos. s. Phantasia seu sensus cordis, Cogitatio
 et Memoria, etiam istos duplex distinguit. *Phan*
 tasia a sensu cordis, Hanc porro facultatem *phant*
 gillatim nunciaminat. In 6. facultatem *phant*
 ia, desioe et explicat. In 7. trius operas *phant*
 nquit, in Simplicis et Duplicis.
 dicit esse, q. a duabus virtutibus procedunt,
 emptu adfert in appetentia et deglutitione
 dit insuper q. modo una virtus potest diversas
 ones edere; Haec est summa huius doctrinae,
 ut explicae illustare possimus suscipi
 vrendo hancite p. quatuor examinalibus

Questio prima

quid est Virtus?

qua ego aliquid exequatur suo generant

oportet, Agens et passivum seu subiectum.
 Agens, seu Medicus loquens causa efficiens,
 subiectum se extendendo vires suas, Cognitiones
 res utramque et finem promittit et explicat
 tanquam instrumens utendo subiectum alterat, et motus
 hincque actiones exerit, ex quibus opera duntaxat
 sequuntur. Subiectum vero motu agentis seu actus
 cause efficientis per facultates recipiens per huiusmodi
 sua tempera, complexiones, et alia quamvis dispositio-
 nam actionem ad hoc vel illud opus duntaxat
 exprimentem determinat, vnde tractum motus

maxima
 num et Medi-
 eorum.

et Modus, Actiones per opera et opera spiritus
 sunt, Facultates vero per actiones.

Itaque opus quod ipsis sensibus subijcitur Actionem
 designat, Actus vero facultate, Facultatem
 recipiunt unde emanat. Sic ergo melius
 ab iis, quae sensui apparent ad occultas
 aliquid eas praedit; Quod quotidie motus
 boni cognitione in usum revocatur, sed
 excipit male geatis actionem sensuum

222

Ventriculi everti, ex hac actione facultatem

et ipsius proprium, hanc temperatam ventri

strui facile gignit qd & alijs opibz nae

tes intelligendu. Veru proprium actio, ^{proprium Acti}

et facultatem Medici temperatam agnoscat ^{omn et facult}

et Gal. multis in locis, pases, Alex. Greec ^{lib. Temperat}

q plurimi. At no qthi anam caam omn

nu, cori sensu appbant, q temperato partis ^{Iti quate}

in intro ad actiones obeundas utitur. ^{proprium Acti}

iii. e. cu videant ex strueto ventriculi ^{omn gstrueta.}

parto, vel arteriy partis confusi facultatem

in dictione, languere, et deficere, illo no

actioe gstrueto uigere, inde fit ut temperatam

um facultem solum agnoscant.

Medicis eas, et propria oparum solum quare Me

Securit, q naturalibz medicis et medicamentis dicitur eas et

reut uigi, vel gberuari possunt. Itia est. alter ^{propria gnat,}

que parte nec mutatione suscipit a medica

artis, uel alijs, medicis arti operibus.

Ita ergo ultra temperata, q alterata

proprium Acti
omn et facult
tute qd sit.
lib. Temperat
Iti quate
proprium Acti
omn gstrueta.

redintegrari possit, hinc media proprium
 Actionem ingrit. His promissis qd sit virtus
 seu facultas etiā quoniam proprio scaturiat
 intelligi pot. Adco ut in explicanda de fac
 hinc. Du gal laborant nō sit. Virtus exp
 facultas, potestas ipsa. e. nōa synonyma
 definit ab hincera opais gnitu. A Gal

Facultates nātū. facultatib, ead a qua procedit. Actio
 Defio. a gal. utm qhos definit, ut sit ipsamet. tna essentia
 horum, sicutata ex relac. ad diversas opais, ead et
 placiones, ob. utit, ut instris, hō potius con
 organo affixas exercendas. Fernel. v
 togia e. r. qhos secuto et ggnitate et ut
 de quanda de, quā anā t sinu suo primo
 munerū functiones oberundas.

quæstio Sed quæret aliqis cum potius des insint essentia
 ut nunqm separant, ab illa. respondenti
 ggnie virtus anā rationalis et q ab illa
 solutio dependent, semp en illa remanent, et q
 toe à corpore; At uo virtus, q corporeis org
 alligant, et nullifia visina et reliqua
 anā separant, et illa corpis vnu

peunt: Nam hae virtutes corporeae, subiectantur, et
 unt, in ipsis organis, sicut facultates sanguifi-
 di in ipso relore, n. at. in ana. à quatuor raria
 et effectivè emanant, hoc est hua sangm
 coy totiq corpus suscitatur, et impellit un
 unig partib opia, vel melio tempa tm
 n. monet ad agendū sicut sol ana.
 qua ubi feminales virtutes in hoc vel illo gran
 menti, hordei, ex istentibus suscitatur, et in
 eduit. Et qe virtus illa in semine
 il p. se, in à p. p. agente impellat
 virtutes hae corporeae dnr coes ana et capi
 e toti composito. Vnt apparet quod dupli
 virtutes in corpore, alie q. solig ana opie
 unt, ut in totiq et voluntatib; fl. hae q. totiq
 positi ut vitalib; aiatis, creatib; earumq;
 quas melio glitrat.

compamor
 timonet ad
 agendu.

Duplices facult
 atos in qe.

Quaestio 2^a
 Quomodo dividitur Virtus.

q. s. p. ductu ad intermedias Senemiers vnt faculte
 atatu n. q. opum varietate inuestigat. In n. colligat.

opum at, diuina tria in corpore efficiunt
 alia. e. sunt, q̄ corporis substantiam et naturam
 opum tria, in individuo altorum opum, sine in se,
 genera. nis q̄ductione ipsa q̄ pagando q̄seruant
 primigenis truent, ut sunt nutriti, crescere, q̄uare
 Nautilia. ued nautilia dnr, q̄a corpus respiciunt, et
 dnrū opitū respondent, quarū fias anti
 naas uouitabant, anas q̄ motu et sensu
 destituunt, planta deficiente. Alia
 q̄ uita q̄seruant, et a primogenis uita em
 z̄ ignis vi
 falda. uiti pulvis, quo calor uita fomes em
 q̄seruat, q̄ p̄p̄ta uitalia dnr, Alia
 sunt in corpore opa, ut motu, et sensu q̄
 aialibz q̄ueniunt ued aia dnr. Hic
 his tribz opibz tres facultates q̄stituit
 Medici. Nautes, vitales, et ffiales.
 tres facultates q̄stituit a causis ad effecta p̄cedentes, q̄ tribz an
 opum. grabibz, tres facultates q̄stituit. s. p̄tici
 sentientes et vegetantes. q̄m̄is in ffial
 ac uirgat facultates loia motiua
 appetiua, huc peculiare genū
 q̄stituit sed ad sentientes uel uirgat

quod sentit, movet, et appetit, sine mani
 ut in actibus perfectis, sine obsequio, ut in
 libris et Otibus. ^{quod} non vident Medici has
 ut manifestas actiones edere, et per
 hanc in partem in corpore univervo influ
 a tribus principibus corporis partibus. hanc partes ipse
 corde, et cerebro idcirco has partes sedes ^{principis cor}
 hanc hanc hanc spirituum. ^{hepar et cor}
 ar. spirituum, cor vitalium, cerebrum
 natum. etc. ab hepate sanguinem
 hanc hanc per venas ex ipso hepate ^{sanguinis vitæ}
 entes in corpore univervo distribuiunt ^{hepar}
 rationem ignorat, quippe cum ipse
 vel lectis venis partes nutrimento case
 et corde per arterias vitales calorem in
 is irradiari et hanc hanc. Denique
 et a cerebro sensu et motu per nervos a cerebro sensus
 so enates influere in omnia membra et motu per
 ynnos principiorum medicine lateat, nos
 corda capitis et spine admonere in
 alysi et aliorum nervorum affectibus.

^{principis cor}
^{hepar et cor}
^{em.}

^{sanguinis vitæ}
^{hepar}

Laeso vel ob,
Aruto cere
Bre sensus et vis opaty
moty defuit

quoniam inu phretra, lase ob obstruato cor
consu et motu lofice ore, minime at uo
Sed ista sunt ato dura et uig of tna
et gha aristotelios
nulla tmon strae indigeant. mino
phorum artes has tres facultates in
Artes opime gstituit, et ab illo neruos arterias, et ven
t facultatiboniri asserit; Cuiy sentia si rem admo

ppendamus facile cum illa Medicoru
atq. etc. cu qti anam vnicu et simplici
corpo primum facultum cognorant, hanc
qm foam uite participo Chuc. e ab
fors distinguitur in corde of cum
vite fonte gstituant. Jure eglom
tatos, q ad vita futanda nespice
corde emanare asserunt. Veru q
uti vnicu organu, has tres gneros

omnibus quippe indigeant organo
alix substituit naa prauipua organo
cerebru et spar, quib. cor. tanq
reg, his vt sub regiby vltiz. qn op

Cor vite
Rex.

Et in cor &c primum et sedem omnium
vultum, à quo ut fonte aëre oēs scaturiunt
manifeste videt et exequitur, ut aiunt, in
his principis partibus elucere.

quomodo con
siliis pñi
et Medici
facultate.

quomodo nihil q̄ medicos dixerit unū q̄
minis sensuales aëre cognitione fugi
vultes primum et facultatem sedes primarias
prosequunt, ubi eam opus omicare, et ex
conspiciunt. Quia rāc quæriunt
illissime q̄ in Medicis. Atq̄ Artes in

fuit decepti, quod existimauerit, necesse
erit à corde derivari, q̄ e q̄ Anatomia
rem expiam. Sed obijciat aliq̄ duo sunt
nam et sedes facultatis natiæ, q̄ sunt obiectio.
se principes partes natiæ hepatis et testes
o male, hepatis, facultatis natiæ unicam
tuitis primum. Respondet, qd facultatis natiæ solutio
ates alie sunt, q̄ ad corporis vitam serva
m nescio existunt et dñr proprie in dñi,
hui

229 dui ut nutritiva et nutritiva
Alie sunt ad spem gnationem, ut generatio
quo circa cum loquimur de sede facultatum
hoc in loco intelligimus de his que ad vitam
necessaria et ad individuum pertinent. Et sic
reparatio unius est principium facultatis naturalis
vitae inferientis. Si vero spem respiciamus
quod testes testes et principes partes ducimus et proprie
partes minime
res dicimus
reantur
na. Item dubium minimum inter
mouetur quomodo hae facultates in unum
corpus distribuantur et qua ratione influant.
dubium alij dicunt hoc re ipsa mediantibus spiritibus
influeret. Alij facultatem naturalem in se
negant; Alij denique alia sentiunt. Sed
huius generosae vitae divinitus dicitur
facultate influere dicitur intelligi
re ipsa influentibus a se ipsis et vis partibus illis
in habentibus coeantur. vel manet
man

...a, circa qua facultas h[ab]et agere, et in
 ...sa gloriari, partib[us] distribuit ipsa virtute
 ...ditis, ut diuini vim et vigore lampadi
 ...portari si oleum sup[er]infundam[us]. Qua
 facultas n[atu]ralis o[mn]ib[us] partib[us] insita, ha[ec] ^{Facultas}
 ...nt. e[st] partes caloris insitu[m] p[ro]p[ri]u[m], in quo ^{na[tu]ralis par}
 ... et illa facultas, ab hepate fo[er]at[ur] in ^{insita}
 ... bene ma[tr]i, hoc e[st] sanguis ab epate p[er] ^{ferula}
 ... o[mn]es partes abendas irrigatur. Facultas ^{vitalis}
 ... vitalis ep[ist]r[ate] influit, et ma[tr]i quidem ^{ep[ist]r[ate] influit}
 ... e[st] a corde, ubi na[ta] thesauru[m] caloris re
 ... fuit, derivat[ur] ep[ist]r[ate] vitalis et cu[m] eo calor
 ... reliquam partiu[m] p[ro]p[ri]u[m] et insitu[m] calo
 ... refovellantur. Fo[er]at[ur] i[n] facultas vita
 ... influit p[er] puls[um], q[uo] o[mn]ib[us] partib[us] a Corde
 ... tribuit. Deniq[ue] a Cerebro facultas ^{stialis}
 ... tr[ans] sol[us] influit, hoc e[st] vis movendi ^{stialis}
 ... sentiendi vis a cerebro in alijs ^{tot[us] influe}
 ... it.

hac virte privatus irradiatur. et hoc qm
spu mediante, quo tanqm incho in pro
gredito utiq calor si modico loquamus
vel ana, si philosophice ad quoslibet part
velis impio monentes.

Quaestio Tertia Quid e facultas vitalis et quatuor

Cum inter veteres corpis facultate
ea q nautis se pcedat, sunt caru
cur f nauti opibz vitre e ipis quoz tractas alijs pp
puz tracta du. de definit at. nautis facultas est
gal? deho gal? mente vis natura, seu calor
nati, qua corpz ex atto generat, aut
deho et nutrit. cum pios se vis ante v
rum: tantis, q calor is innati incho uter
corpz aiatum generat auget et nutrit
In ja defioe, natura auipit, p illo p
opum, q ab ijs distinguunt, q com

et sensu ut in electione fiunt, cuius 232
 sunt ante opera, sicut facultates gener
 et ad eo naturales que comparantur
 his ante sensum, Inr. naturales.
 iunt sine sensu et motu, ab electione
 niente. Hanc naturam gal. nihil qd. non esse
 De putat, quia calor illu innatu gal. vitat.
 mine residente, que Artes eto Stella
 simulat, quia oium actum & opifex, ab
 Hipp. i. d. naa hum. oia calore
 regi et gubernari. Hunc et. calorem
 temperanti aliqto designat gal.
 temperato, oes Artes fieri passim
 So qd ille calor, simul cum spui ignis
 vity partibz inexistens caru sub,
 et compoem et ex. q. etis mixtionem
 vinit, et ad illa tempore redigat
 rurs actionibz obvenit's regratz,
 erro fctm, De oim hoc oium Naturam
 utatu, q. grate obm, sed Inversa roe
 oim hoc naa
 In facultatu

q̄teng-e attm d̄ in p̄tia vt ex eo generat
 d̄ om̄ p̄tine generatiue, q̄teng v̄o q̄t
 quomodo ad ut substantia, ex qua reparat̄ id, qd̄ t̄perdit̄
 menti s̄ d̄ om̄ nutritiua, in q̄ deniq̄ gl̄lem̄
 obm̄ v̄o p̄tate maiore corp̄, coicat, tr̄ om̄ Cē
 inuentione

Duidit̄ hęc facult̄es n̄at̄is in tres sp̄es
 abico, fructiue, et Altiue. q̄b̄ s̄ub
 4. alia facultates, Attractiue, s̄. con
 retentiue et expultriue.

Tres p̄e p̄cipue sp̄es, inter se reat̄
 ter ut opinio d̄t̄ q̄ ab h̄it̄ n̄at̄is
 Tres sp̄es fa
 cultatis reat̄
 Cū ex trib̄ opib̄ in se distinctis
 distinguunt̄ facultates ostendit̄. Et̄. Cū ex semine

p̄duit̄, sine fact̄y in utero fit, qd̄ n̄
 fca, dat̄y mot̄ ad noua forma, Cū
 fact̄y p̄duit̄, crescit, et auget̄, fact̄y
 qd̄ mot̄ ad quantit̄e. 3.º n̄d̄ post̄ auym̄ent̄
 quantit̄e.

p̄seruat̄ aiul̄ et mā noua rege
 in locū de p̄dit̄e, fit̄y mot̄ ad fact̄ia
 māam. p̄t̄eu has facultates in ter
 distinḡ in h̄ic lat̄is apparet qd̄ n̄ fca

unt, et in fili suas experiant autem
 fisis s. hty. generatrix. e. in utero picipie
 vires manifestat, in fectu edito usquid qfirmatur
 vigore nutritio solet doari, nutritio qe hpm dstin
 namq toto vitæ tuncq vigeat suus qm
 manifeste autem experit, post adeptu
 nate incrementu. Atq otg iho factos
 coe efficiant. Quopterea hñ ninty
 sed sctm impediunt, qm maã illis
 dec. Si generatrix, fectu ra edito
 natis maã, q regenerari nequit, de
 ita ut oia, et partes spermaticas
 nunqm recuperent, vel regenerent
 Auctrici post auentionis terminu
 it maã extensibilis, partes e. corpora
 facta et nimis sicce extendi etange nã t Auctri
 ratiunt. Ex his raibz facile hom ce qd cesset.
 am quellen et com arctadissolue
 facultate nutritice, à nutritione
 m differre aiunt, et q facultate
 generatrice in nutritice qfrunt,

Quaestio quarta. Quid est Facultas nutritrix?

Quamvis Generatrix dignitate et maiori
 praedat, haec tamen nescite, et sui officio, quod
 desio Animi calis inferuire sibi sibi arrogat locum. De
 facultate nutritrix a nro fructu. Vis illa, quae
 hoc est etiam, in nutriti (s. corpus striati)
 partibus abunde et similitudine eade
 substantiam, quae est, ut per ipsam reser
 gat. Desio circumperit, quod dissoluta fuit, et quae
 vis, quae replet, quod enervatum est, claud
 modo definitur. Nutritrix facultas est
 potius vis, quae ex Alto, caloris natura
 pro inuanti. attractione, retentione
 coactione, et expulsioue, quod ex
 poris uicini fluit, reponitur et con
 ipsa gloriatur. In qua desio quinq
 antequam in qualibet facultate spectat
 s. omnem, Anstom, cau adiuuans et sim
 Et quod hac Actione nutritrix
 finit etiam quod t. v. Inualib. finit

Commenta
 toris desio

ad id quod nutrit, cui quod nutrit assimilatur
 tanquam adiecti altissimi caloris beneficiis in
 substantiam quaevis et assimilatio, in
 ne in qua plures nutrites, et altera in actione
 aspiciuntur, quos loco cit. Gal. dicitur plures muta
 rionat, uti ad nutritem facultatem intelli
 genda plurimum luminis afferentes.
 quae e. Cibus qualiscumque sit, a sua parte
 remota, quia ipsam inducat, ubi per parvas
 e alteram de, veluti in ore per parvas
 tubiculi in chylo quertitur, in hepate
 tenuis efficitur, in partibus ipsis quatuor
 moris sunt generantur, semper in
 riam partem commutatur et formam viventis
 pit. Quae alteras per coctionem effi
 citur, quae per ipsam nutritionis actus nutritionis
 tot, ita ut quod alteras distinctae sunt actio prima
 que, tot coctionis species existantur. e coctione.
 ad harnam non reuertuntur, sicuti
 ple in tractatu de humoribus. Gal. de

generatione humoru demonstrandi
 Præcipua ergo causa ad inuans in
 caa ad inuansone e coactio, q̄ alius sibi ad seipsum
 actiones. s. attractione potentione et
 onco. quolibet e pars eū simili nutri
 ut ex Albo diffimili, sibi ppriū succū
 ore uertus Actione attractiua indiguit, q̄ qd̄ famul
 attractionis conuerteret, sicut in plantis ur̄, q̄ ex terra
 sis succis p̄dita ppriū sibi eluunt, s.
 nus amari, utis dulcis et sic et reliq̄.
 Sed et quouis altm simile attrahat qd̄
 patm, et per quālibet in tm qd̄ ad fulgū
 ito a calore alteraret, et formā partē
 not, debuit retineri donec p̄fecta fice
 retentione sic̄ cordis utiq̄ negio retentione, et
 alteraret, et q̄ factu sibi in mem
 non sed d̄nutim̄ a om̄i q̄a uolū
 cūco attrahit, qn̄ hōc aliquid sup̄tm̄
 à generationis vi separat, debuit gl̄e
 q̄ a parte nutrienda excrementū
 pelleret. Unde fit, ut Actio expulsi
 expulsiōis siderat, Quare et nutritio sp̄cia
 h̄y

q. adiuuantib. Actionibz indiget. I qua
auultatib. postea dremq.

omnis vis in form et p gloqns nutritionis conditionis in
natus e, influenti adiu. ty; sel inter brm e calor
nuting.

teraces, nutritio ne pcedentes queda
q ad actione nutritiue facultis ph^o propriam

ty, cuiusmodi sunt extensio flti in ptem
ad adam, assimilatio, eglem, et unio, q flti
pprie nutritiue dnt. Veru qua rone Actiones
pprie nutri
inte dno flti scire expediat. fltm partiali
riue.

composita hae quasi spongia illud mli
p poros a naa opi formator attrahit
nulla sit pars minima, qnimum

ig n flingit, et tota pars substrum
ata eadem foa pradet, et aqtr in tota

iam se insinuet, vt vnu inu fiat et
utet; Ex quo apparet qd vera nutritio

4 a nutritioe improprie dicta q fit vera nutri
a positione, seu p extensio adiuuantan
ut ab dny p
a.

troni maam, aggregatib. e maam sup

ficiet manū alterius simili, ita copula
 qua nutritione crescunt puli unguis
 experimenta, lapides et alia sub terra
 a qua vere fide, qd nutritio vera sit a sua viuent
 nutritio fit ipsa manū alteri exorta.

Om̄ nutritio facultas Alimenti e. qd
 hinc tenetm̄ corpori respondens, ita ut
 ne nro sugari et alterum possit, vnt
 qd assumit, attm̄ e, sed aliqdo modū
 Altm̄ splr̄ voluētū. Alim̄ ut qstr̄ gstr̄at, vnt
 gstr̄at, imōdiatū et eximū, quale e glute

qd profus subitam san form̄ partis
 nit & quo intelligit qd h̄ h̄tes e
 isdem nutritio. Vel ut minus rem
 sunt ros, cambiu; vel genotu
 yuis, & quo hinc intelligi t̄, qd e
 dr, attm̄ labore e e h̄ h̄am, ete san
 respectu sub̄stie partis nutritio
 e, qd n̄ in formam et sub̄stiam sub̄st
 ipsi parti acc̄bit.

Finis Nutri
 tionis qd
 Finis dante nutritionis e ut disponat
 attm̄ et sub̄stiam parti simile m̄

nitū postea sine vivente fiat particip
ars vivens reddat.

sine duā momentis q̄stis a proprii n̄ aliena q̄sto an hō
sine atto, vivat, hōo vivere potest sine altimitat.

annū et un nutritio sonatti
sit q̄stio n̄stra. quae duae q̄stis
a responsione resolvi pōnt. Itaq̄ si simplr solutio.

hōo humidi radicalis, partū q̄ n̄strū
atto referri dō pot̄ cogit hōo per
annos vivere sine atto, et n̄p̄ pue

illud humidū n̄ tam citū pot̄ q̄sumi a
vivo q̄ multos annos pot̄ subsistere,
apparet in ip̄s, q̄ atrophiea calorunt,
hectia febre ardeunt. In quib̄ ptes

incentū n̄ suscipiunt, vnt et apparet
peritio q̄stio n̄stra ad vitam,
si q̄stio fonte calorū et vitae

dependat q̄stio folij, q̄a ille ion
noūa q̄stio n̄strū elaborat restau
atto, vt in ptes actū corpis influat,

Ideo attm e oio necessum vte ut pauca
 in quavis sine ulla hoo vivere possit, sicut
 dt Hipp. h. t. naa hum. qd hoo sex hie
 carere nequit. Veru qd eibz negat, a
 si calore conservacem vite reparando solum calore
 vita n gstiti influente, sine quo vita subsistere ne-

sicut ergo hoc qd multi sibi saporibz et
 absq ulla intz sumpta ^{substantia} multos annos
 vivunt, quia s non ont miranti ali
 vivunt sine ulla atto intz sumpto.

obiectio ^{ob} sicut, vae in differre sustinent, qd quod
 nunq separats a substantia, etc ipsi e cap
 ergo ex substantia nova productione se gstat
 na quantitas et p gtequens n e gtequens
 alia facultas nutritiv a nutritione, qd
 substantiam produendo quantum et corp
 implet. Respondet qd facultas nutritiva

solutio ^{solu} produeret substantiam, id e ostendit attm
 vivente, veru esset qd geludat usqtm
 hoc sicut disponit a ttm et facit, ut sicut
 simile parti accipiat. Sicut nutritiva

manifestando et partes extensas reddendo
 ambiguitate suscipienda apte efficitur π qd
 totum se producat, quomodo intelligitur
 se, si clari motu ad quanti lato
 id appere non esset verum philosophia
 adu. Vnde apparet qd nutritrix facultas
 nit soltu attm ad generosione sunt
 rix pparat partes ad suscipiendam
 n tum, et ito ceteris istis deo differunt,
 ca nullu fundens pparat sulstram orga ^{nullum ac}
 iste facultas attm partem viuentis ^{videns genuit}
 t, sed soltu disponent. ^{substantia}
 et magis et minus mutant spem ^{obiectio}
 nutritrix et nutritrix differunt utm magis
 inny qd pbr qd struon. e. t. n. a. h. b. facult.
 t. qd accensio fit cum plus reparatur
 pbriz, nutritio no cu tr reparat qd se
 at; Ex. j. qd n differunt in utm magis et
 sal et alijs modis essentialib. et ante tmon solutio
 e. e. falsu e. n. e. s. i. u. m. e. e. ad accensio
 et plus reponat qm tperit videmy

e in morbis aegrotis attenuari, inflexibili
 3. obijit si deo vint fructu, qd dicitur
 obiectio 3. ad spm magnitudine. Et et. dan. Fenice
 vint, qd lucat ad morte. In. qd fenice
 humidu naturalis, et qd vint vint natu
 solutio n e ego, seu effectus alimig virtutis, sed
 et defectus ut inq. Scoti in moralib. mala
 potentia n e. plura sunt alia argta qd. qd
 ex dictis non pot. ito. subtrahere volum.

QUESTIO 5^a

Quid est fructrix facultas?

fructrix virtute definit fructrix. qd in latitudo
 defio. Atia diametris qd e latitudine, longitudine
 ditate, ad it. etm qd proportionalitate natu
 qd e qd natu actio et qd de silena
 ipso ad fine augmenti qd dicitur, qd e la
 terrum. huc magnitudinis corp. aq
 qd illud qd ipso qd nutriente ingreditur.
 qd. defio. hinc alla parti nutrienda appetita. qd
 qd facultibus natu. hanc finit, qd m omni
 qd. qd. que nam nata genitane sunt, qd
 locus defio nam fructrix. magis telat.

277

...cedentes exphiat. *Actio triplex facultis*
 una vegetantis, q' calidi nativi ope p'ter
 ticas rarefaciend, et dilatand *et Actio* *desio alia*
 ... faculta p'parato corp' in longu, latu et elanior
 ... adanget, servata oi signa soliditate
 ... inmitate, ut illud p'figum a' n'aa mag
 ... inisterninu esse quatz; Calor inge, calor inge
 ... n' sol. huius facultis instrum, sed et omni n' t'le instrum
 ... u' existit, ut sine illo nihil in corp'e p'p
 ... ant' Gal' et Medici caam, et p'prium
 ... actionu' agnoscent, q' p'varietate
 ... line h'varios edit actus. *Actio ductilis facultis*
 ... partiu' solidam q' fieri pot' in ois
 ... exiones extensio. h'ac in eo existit ut
 ... spmaticas veluti ossa, cartilagines me
 ... et reliquis teneris albine et p'p' h'um
 ... t'ini abundantia sequaces, et ductiles
 ... faciendo dilatof, ito ut altm nutritio
 ... p'paratu et unilbet partiu' oem
 ... appositu' recipiat, et extendat, corp'q'
 ... ore mote et robur in longu, latum,

partes syma
 ticas dilatat
 ductrix

Ad actionem
Anctius tria
requiruntur

I^m

exemplo vesic
causatione

et fundit ueritat, ut melius quibus ad
futuram muniat, operent, tu quere
utilia, tu fugiendo h noxia, tu resistendo
in uicis opteris. In hac uisione tria re
quiritur qd partes spermaticae sint lente, et
ut q attenuent, et rarefactione opter
ant, cu. e. sicceant, extensio n am
patiuntur; Haec dicit Gal. I. r. T. facult
exemplo vesic ubi exemplo vesica a pueris inflata, oem
causatione qd quid. q calefactione et fricatione
nat, humiditas vesicae et rarefit, ut postea
insufflatu spum distendat, et hoc quid
dicitur fit, quo ad ipsa humiditas tota ab
ata fuerit; Sic calore ratio attenu
et rarefit humidu uisuale, in sperm
partib. situ, ut dicit q facultate aut
tanquam q spum insufflatu distendat
Et no q dicit extensio, a spria uisio
ens n ut. ab alto, caritatis ungu; part
poros replente qd hoc exemplo, qd plura dicit
q spria crescunt, eadem grossitie seru
in longiori extensio, qd et ipsa dicit

246

tu qd a sola repletione, q in latum et
 u et spindu partem distendit, fieri nul
 ud pot, circa cu q poros attm dilatet
 hi ping aliqua vnta dilatandebat
 nu attm recipiat. Aliter aduerride
 tione, Attm occludentibz pori, q bn pori patentes
 patentes ad transpirationem regunt, sint oporet
 alior qternit, nec suffocit;

his repletis aliud vt attm introitus
 foret fieri penetratio corporu, qd e
 et pntu. Sed cu nullu aduersionem
 hor anglo rim faciat, in eo resellendo
 hie in hueribim.

Drey in augae, e noue subtilis ac
 vt. f. unrefacta partes et distenta reple
 quo modo differt a simplici rarefac
 3. qd horuotz, fira et fixa, soliditas et
 uitas, cuqz, partis remaneat, q mod
 et auctio pna, ab ea, q fit p iusta
 tione, q nec figuram seruat, nec gtonu

Obm Hugois, veru et propinuum
 unuubi p aduale, remota e attm
 obm proximu
 et remotu
 qna sit.

247.

figurati appositu. causa utriusque
no. in e. alim su etiam parts simile
sient at q parte alente distributa
nullo modo augetur se qd.

Finis ut s. corpe robur, et magnitudi
a qd utm qd actiones meli op
possit. Terminy augmenti coitro spec

qstio d mu
nerib

circa us, qmuis alis citiy, alis par
quantiy quare mulieris citiy qm
dant; respondet Curtiy, qd mala
insit, dnt qd, qd eadm e ras orb
ntiy, qe cito intereunt, cito augetur

q ad Medi
br u e.

Medici caum referunt in mollietate
et humiditate, q qd fauliy d'latio
obedit, sic et. qmptiy qm in viris augetur
mulieres auerunt.

Quaestio 6^a

Quid est Virtus Generatrix, et
quae sint illius species?

Aratrix et Qad.
Aratrix an
alles huius inferuit;

Aratrix mubry sic utaq generat
In amissis ergo illis anullis

De domina agentu.

matricem cuiuslibet fuchsig vim, quae Fuchsig defio
 uocandi, quales nos sumus, potestate
 illud in mundo. Definit generatrix
 genitorum feminini in calore et
 in uero residens, q in uero uteri cetera
 huiusmodi corpus ad nouam substantiam, et factam quae
 simile dicitur, cetera corporis partes huius
 ferunt, figurat, et utriusque modis ab,
 in eum fine, ut spes pparet, varietate
 ad functiones ante obierunt
 educat. Haec generatrix uirtus uirtus haec
 dicitur, uel ut e in caa, hoc e prae dicitur.
 e, in genitorum fertilibus uigens, q tenet
 e pot, uel prae e in effectibus in
 uero exiit, et in utero, tanquam in
 si nunc agro recepto. Haec utroque
 de definit generatrix, quatuor
 in e opat, quia uerum et eadem
 uirtus generatrix ephim molo in
 e suis profert cationes, dum s.

ipsa substantiam feminis alterandi. Item de
 et figura alteratas partes exornandi, in
 ut generatrix in duas partes seu species
 generatrix in alterativa, et formativa. Alterativa
 una species immutatrix, ex Arceen. vno p. definitur
 qd alteratrix in ea hoc e in gonitore, ita Et vim
 masculis et feminis sperma genero-
 re efficit ea quae in femina residet, q
 dividit, quae sunt in spermate, et gmiset
 quibuslibet seu complexionibus, ut in
 membro quoniam datur in cruo complexi-
 onia, et est complexionis propria, cum
 hic e sensus, vis alteratrix feminis
 generos partes crassas s. à subtilibus
 à glutinosis separant, et ex his genero-
 distinctis propria qualibet compingent
 effectus fem. am. et substantiam assumunt, quae potest
 viatru alterat, et componit qualitate
 propria imprimunt, ut ex ea os, ex illa
 et sic in alijs generat. Vnt quod sunt
 poris diversae partes, tot quae dunt

250

assignant, stat q' effa efformat sua
 efficia, q' nervo, moruiffia, q' h' tony q' vis effica
 giffia, et sic et alijs. Hanc facultatem
 hoc tanq'm p'cipua n'ra generativa
 virt' et m' p'ncip' h'vion. Eilla e' q' formative
 p'cepto sui creatoris p'vinit membrum
 reas, et ipsam figuram et gravitates et
 p'vina, levitas, et aspitus, et com' s'ib'z
 itus, et ad uttm oper' a'es, q' op' s'ib'z. h'nc
 a' eoru' pendent. Huc ergo facultas for
 mative d'ignificata et Alterata man' et in
 quatuor q'ue'ca. Quinq' debita u'
 figurat, et omne' efformat, ob id q' n'
 huic inferunt. aut brix, et Nutrix,
 et h'vion. sed ipsa et Alteratrix.
 ac organica p'tas efformant, totumq'
 organisa, et s'unt. eorum q'ac h'nc
 pendent. nutritrix e' origo s'ua et cum partu' orga
 ni organicam. formativ' p'pium e' n'caru' eff'ic
 m'at'ia v'nd'.
 p'p'erea dignitate, et p'tentia for
 mative alteratrix antecedit, q' corp'

no commifione q̄ tempant, vt vnu eorū
 mōtu albu crāffū calidū et humidū
 quare dicitur p̄liferū ſemen
 albu, quumōtū, crāffū, calidū et humi
 in teſtib. elaboratū op̄ uito teſtium
 ſpiritu op̄ corpore toto influentib.
 n̄tū vt arat p̄fectū in vtero generatū
 q̄ vnicū ſemen n̄ ſufficiat ad ſectū
 vterū, in vtrūq̄ p̄fectū, detruerunt duo
 in vtero maris ſ. et feminis. q̄. tria ad
 hū generatōem requiruntur 1. diuerſitas
 2. congreſſus et copula vtrūq̄. 3. ſem
 utroq̄ p̄manans ſimul in vtero
 ſuo ſemina ſimul in vtero
 ſimul in vtero, et p̄pria ſectū ḡg
 componunt; Requiritur et in anima
 ſenſus, ſenſu, et motu nec n̄ r̄o p̄ſitū et
 ſita munia exequenda occupatis
 diuerſitū vt ſ. ab vno vis p̄cipua
 ex vno p̄manaret, hoc ē à mare, ab
 vno recuperatū, ſoueretū, et in actu vbi
 nec n̄ aleretū, qd in plantis inſi
 uito deſigis, et ex terra vbi n̄

Seminis etc

Tria ad ge
nerationē
requiruntur.

Diuerſitas ſex
us neſſiſſima

noctes, quippe in forma, tanquam uterque
 inu, illas educat, foueat, et nutriat
 luna ergo fuit femina in artibus, quod non
 quo nocte Aristoteli et maam generatorem procreet, sed ob hoc
 et alij faciem generaret. Male ergo artes feminam
 nam uolent fortu mane appetat vel ut loquuntur
 barbari auro occuponatu, et uelut

Mulier non
 non nate et prauitaciones uocat, sed uideat
 non nate. sicut e Chrysippi sententia, quod huius sit femina
 Chrysippi sententia eam ad ornamenti, sunt quae
 Mulieris sententia eam. In sexu ad complemenda generatio

tria requiruntur, scilicet ut sit perfecta aetas, et
 partium quatuor duatarum aetate, vel male
 formatio uel intemperatum. Huiusmodi
 nos silentis obducit, et ad copulam in
 omnia desiderantur, quos apud auctoritate
 dies et causae sterilitatis, et uiranda quae
 omnia tractantes legere possitis.

Menstruorum
 mensis generatio
 Cipium. Aliud generatio in primis e monstruosa
 in generatio fauente non solum ad
 las partes procreandas, sed auctum et
 ad partem spermaticam repletionem

mitione et nutritione nunquam ma
 icata inferuiat hinc ito maam gener
 is eam vnam. Definit ergo mensura ^{languinis}
 ynis excrementa affi ultimi partu ^{mensuram}
 igam qd certis tpe et staty piodis mo ^{defio.}
 hanta quantitate. p uteri expurgatur
 mitione et nutritione excrementa
 qd ultimo corpi sit inepta aut qute
 stu, sed quanto sola peccat, et tunc toty ^{curdicitz}
 nepate ghuiz sanguis in mulierib ^{excrementu.}
 stit p de hite caru calore vltam
 a multie et lupitate carnis a partu.
 in altm querti glunni, et gteri, sust
 u nutritione, supfluy remanet in
 y, a quib. nra ad expulsioue huius
 is stimulat dponit in vteri venas
 tm et hinetz, si facty sit vteru, ut exiit
 d gnacem, et nutritione sufficit pau
 m attrahat; Sin no vnam sit vteru, vtero vacuo
 apauitate ipis sanguis deponit, et pau d pordat ^{quo sanguis}
 m ufferuat, donec oneris molestia

pressus ad expulsiōem infurget.

Solet ad huius expulsiōis terminum quilibet mense contingere, cuius causam in pressu mensis mensis simplici et quam volunt referre, cui quilibet in cuius aequilumio, alia deficiente alio modo ex- cat.

purgetur, nec in mensu lecta gignit sed potius in nāa copia huius sanguinis collecti gravitate regulare impeditur et motu eā. e. nāa prouocatur et pagit. Sunt et alij plij, alij mē-

Mensium curatio. varia complexionis calidis et humidis amento sufficienti duo aut tres dies de sanguinosa molles septimana gunt, Meliores tribus quatuor, et quibus. Et tunc ut incipiunt co-

Fluxus Men- siu quo in- cipiat. generare valent, desinuntq. co- gunt. nāa nequeunt, sanguis. e. nāa et ob potius eā afferunt, qm qd sitate nutriendi, et generandi fecerit nāa uniuil. Alia generat famulis ipsa e generat, qd tunc et utraque et formatione glata noua forma pducit. Sed qd in

a gstrant, et illa multa d' gpoes pcedunt
 hinc actis serie reuolue opa protu
 itaq; cu op illicito amplexu maris et femine
 aptate pari effundunt semina, utorg toty
 uero uisus thifit, et in obsequis ptesu
 uery quasi manu uirile semen arripit
 intra se recludit, arrepta femine conuict
 mixtu ne effluat anid e completu, et
 iq; se gtrahit ut nullu remaneat in
 ggeru, q; p' strute oclcludit, ut no
 ulli mucrone admittere que, conuicty
 semen utorg tanq; terratoray et fr
 tu, vi et calore suo seminis hinc, gener
 epifium opusitat et in actu copellit
 ue uton actio, gceptio p'prie dr, q; d' q' conuictio
 rit; peculiaris uton actio, q; uafemine
 edas opitatu, et infitru sibi mury reiffa
 q; huc ergo gceptione, inquit gndis
 iy acty, spiritay motor, et fauittz tum
 prabius tum firmatru mstru feminis
 us uoluygenen id e Inuofie autu segregat,

conuicty
 modo

q' conuictio
 p'prie dicitur

Tunica dut
a

gal. trism
num. factu ad
nult.

spermaticeam
ptiu origo

partesque crassas a subtilib. disjunctat, et
 crassiores et veluti impuriore
 pellit, ex quib. duas membranas
 quar. una tr chorium, a quo
 gimus, et a xogryu qd in
 fetu attm suppeditat. Altera tr
 id e cyriva a gba charta virginea
 candore sic vocat. In trutis
 gal. trism qd ad art ordas tr a
 num. factu ad nult. qd urina
 humano factu adoe effent, que
 us ue erimq iply defensor, i
 Verum a reuonib. Anatomis
 obseruata. His membran
 nis panetibz includit se
 uioe portione seminis, ne
 coeret, maag q spacia
 flueret. Completis membran
 gelusis spz maam seminis
 in vana distrahit ptes, in
 textor za Stamina dicit, hoc e
 tris partes stineat, et esse qtm

culis juncta 1° adunbrat, ampullis 258
 Tres q partib. principib. formandis una partu
 rffis lois effluit, vasa his inferuicatia principalu
 regit, postea sensim effluit sanguis q fit.
 ptes carnosae efformant, organa com
 ptes ptes formativae replent, et nutri
 et tantu totu corp. vntiq. organo com
 sustinetu ad motu ad vntes aptu effluy.
 huius elaboratus sp. dny fenes in
 distinxit. 1^a pars de spumificatione ^{et ipsa in q^{or}}
 m en coagulatu duntaxat corritur, ^{ptes secum}
 2^a distinctionis et os temp. ^{facty elabora}
 3^a distinctionis, in qua rubi partu ad
 4^a distinctionis corritur ^{3^a carnifici}
 in partes carnosae elaboratimi,
 et de hunc embrio; 4^a in qua pte
 partu orum descriptio, et tam
 radior vocat. sed qna sit unglit
 terminy, minime pfigi pot, sily. e. terminy
 Sicut q. q. s. dicitur ora ha
 limitant, ut primi sex dies, sily. huius

pleant, s. sequentes eū, vi. alij; 3°, et tunc
dies, 4° finiant. utm huc vulgata carnis

sex in lacte dies, ter sunt in sanguine

Bis sem Carnem ter sem membra figurat

Veni ab anatomis oculatissimis in abstrahendo

Anatomici *cy atr* observatu e, nihil e ante 35.
atr observa *summu*. 45. diem distinctu in semine app
runt. sed ora inarticulata vident, ut nihil app

queat, q. n. p. Hipp. dicit, cu septima

genitura habere dt, genuu comp hie dt

et facile apparet, si genitura ipsa inijctum

apparebunt. o. eos delineate ptes. Gled

4. hpa qn giceturis ex observationib

astropii dicit sic sterni danda sunt: p

ad 4° die extendit, 2° p. 45. in man

quo lpe ptes 45. in feminis claudis, quolpe ptes p

spermatice *sele* efformant, nihilq sanguinis atru

efforment donec hoc opz copletu fuerit, tota hac par

thineatio magnitudine maiusculu form

aynat, q. forte l. 7. & historia vitium e

Magnitudo *observarunt* tm reor hoc magnitudo

ptu sumati *caratu*.

caratu.

figiti

260

ti minimi referre. Sed notandum qd
 5^a sententia & varia gformae maris, et femine
 hys authoribus minime placet, quippe sicut
 not ait Hippoc. duplicatu hys gformaois, et
 hys motionis, et hoc triplicatu partu edu-
 care et femina diversis temporib. nasci,
 qd hinc aliter euenit, qd eodem hys tempore
 in luce pdeat; Concedunt qda Hippoc. varijs
 maris et femine gformatione pce fieri,
 esse hinc vna simul pfectione et complementu
 ita in hys hys gformaois, et partu ali-
 qd pportione dari negant, qd vestris in-
 5^a terminandu. relinquo. Si ergo
 hoc est hys, gformatione ex utero dicitur a lorki. et ef-
 fectus abogus, sed effluxus, qd p pca dicitur
 gformatione ante de lorki hys gformationis ex
 2plex. e. e gformao. Alia hysmati cam
 qd e. hys hoc gtingit; Alia Carnosar
 qd in 3° hys pfiit, 3° hoc hys hinc hys

Diffra anter
 fluxum.

confirmao
 duplex

3° et 4° mense 3° et 4° mense, in quo subno palmarum
longitudo in tubine of fat, et in eo organa
erionis quali ront et moueri huc in iunt. q^u h^u p^u

partes q^u definit, cu. s. puer natura orum partem
hione adepty e, robur, et uis sufficiet
acquisiunt, et externas iniurias uis
vite modestias pati pot. Partes et. h^u p^u
certu e, q^u p^u aliq^u 7. mense gtingit

tempus par 8° 10° 11° 12° 13° 15° et 24. mens
ty. in suis obseruaty memorat, ceter h^u p^u
partes feru legitime sicut p^u Variet

varietaty ista n aliunt quent, qm of pueri
de quentat. h^u p^u n^u m^u b^u r^u m^u g^u r^u m^u a^u t^u o^u n^u e, vel r^u o^u m^u
nit m^u p^u o^u n^u a^u l^u i^u a^u l^u i^u s^u i^u t^u i^u m^u a^u t^u o^u n^u e
ex arborib^u de citre. V^u e^u q^u m^u a^u t^u o^u n^u e
null^u edit^u part^u, quippe sufficiens n^u h^u p^u
h^u p^u ad partiu complem^u etu, et p^u t^u o^u n^u e
p^u e^u q^u a^u n^u t^u e h^u p^u g^u t^u i^u n^u g^u i^u t^u f^u e^u t^u o^u n^u e
o^u g^u r^u s^u s^u n^u d^u r^u p^u a^u r^u t^u o^u n^u e, sed a^u b^u o^u r^u s^u q^u i^u t^u o^u n^u e
n^u t^u, i^u m^u a^u t^u u^u r^u i^u t^u e^u d^u u^u c^u t^u o^u n^u e, e^u t^u i^u n^u t^u o^u n^u e

+ partus
Abor suscipiunt partus d^u r^u p^u t^u o^u n^u e, et o^u n^u e a^u b^u s^u l^u u^u t^u i^u t^u o^u n^u e
in utero in lucem editio.

partus

262

not feliciter succedat, horret natus et
 timy sit, si recurrit p. ipis puen vis,
 ad mediana sibi opiti, et matris
 ad expellen tu. Si c. utiqz. ut alter
 immamen, huc laboriosus partu et non
 pat. detis. uterqz. conaty, huc modo pficit.
 huc gestationis a glormae, qpe, Cantu
 huc rariet factu, ut det. huc l. t. actimosti par
 ementi gnamt, ingt. huc caput sursum habentes
 huc gylolaty huc ita ut pedes ad natus
 nit p. hat, genas manibz comprehendat, et caput
 matris genibz ipis incumbat. Vares inter ipse
 huc abnollet et oculos utiqz. manu p. huc
 huc p. huc huc, q. supra media d, q. utilis gestan
 huc p. huc, parnu. e. locu occupat, et comoda pud
 huc huc, d. m. huc effluentu, et se gubnentu ut ex
 huc huc, egrediat. huc qm. at. maturitate et
 huc huc, r. agfluent et maion tam atto. huc
 huc huc, indiget, ex huc supra se expli care in
 huc huc, et pedes exfonders calcitrati in
 huc huc, dimellit, plurima acetabula dissolvit,

Tria ad
 folice partu
 requirunt.

sitz fietus
 in utero

Naturior fietz
 equate huc
 huc huc,

unt matris magni cruiaty, et ex hinc
 rruptione aqua cyradi impuunt, q' hinc
 do partes naates cyressu fauilitant. Intra
 Umbilicu, quo ipse collu cingit, ex parte
 tu. e. portent re auint muliercula, si pro
 collo obtuduto ac si laqueu gestant, ex
 su letit' fact' capite prauis ad pulent
 duoluit, et opitu quient. Hinc puoia
 matris gte nte auinat, ob idy vtoz
 tronentu musculy abdominis aduio
 sicq' pan puoi et matris gte nte que
 linc cu ciulatu cyradz, fciue rosa ad
 re sedent by hifce partibz fauici dco
 glomoz, q' alios si ventu respicien
 sily pulz gte nte, et in cyressu
 re s'unt aduertit' qd fernet in hoc crua

partes por
 culo fieri q
 dit.

cornelior
 vor circa
 infantis eg
 ressu.

q' matris fauic prona si u dorzu mat
 oppicente, feminos ad fauic vofu ventu
 cyradi ait. Cu pu cyressu puoz dco
 umbilicu q' annectit' p' sint red' notes
 gure qd qm solertes et industrie fauic
 nte p'ens et vtoz umbilicu roem sequit'

et umbilicis publicis latitudine ab abdomen = 64
 identer ligari et infra ligaturam duob. motib.
 ni. puer tunc albi et, cu vino, uti Morg haute
 folia Myrti, cu parvo sale cuberint, si infantē
 et. nato myrtillor. mungere fuerit.
 ruanda et qd oēs. pueri nascentes au
 ent eos infensos, postea ut mutant in
 nāe, q futura ē. Habent et. utim
 ni, usq ad 40. die, q albescit postea peris
 rni lenisimo. ^{causa paritē ē ut caput}
 ediat, ex. e. cypressis ceteris partes facile sub ^{cutis rubra}
 ent. Huius exity reddat rucm Hipp. qd mat ^{in infantib.}
 ons pueli partes granio respant, ex umbi
 ppense, tanqm ex statera. Et si puerim
 exeat, nūcatis pētus hot, quippe distinkter
 pā pōit in luce proliē; Huiusmodi parthum
 pōit utiqz appellat qd. agrū partos.
 ditō ē ut legitimo hpc qd eat, q. s. mōse
 ang no ty. remoty. 10. qmuis, et legitimi ^{Tempus par}
 u. etir. ut uteris onascenti, sed qd raro ^{tus legitimu.}
 agit, ito tales fandi parts vulganter

265 illegitimi consent. Cum at. q. sup. ierib.
tribus & casu partem partu p. d. re manib.
-it, s. primo, qd. indicat maiori aen p. p.
calore cordis; & maiori alto p. adoptam
heritate. 3o. qd. vterq. tanta farina ferre
p. h. y. nequeat, opere p. h. u. n. u. e. u. r. m. y. e. r.

questio & cur partu edat virtutis q. et y. mense n.
lectim estripit u. u. s. In hac negotio plurimu labor
tu.

simplicis, Astrologu 7. pluribus viissim
p. a. regentib. eam attribuant; Pythagor
et tota Arimethicoru schola certis numer
computationib. partu p. a. sterninanti
Hij in solis p. radiu. decurru, et in
horu inferioru potente domina re
Dringur Senex multa q. numero
in sol. in partu vitali edendo, sed in mot
indicandis ut quotidiana tot oppia.

Non tñ qd. vel it. in Pythagorois n. in p.
agen et caure, nulliq. e. virtutis e, it. ap.
g. e. e. s. m. in motu p. h. t. o. l. sed n. q. u. t. i. n.
rac, n. a. a. motu hoc vel illo p. o. s. e. r. e. r. o. l. o.
fieri solitos includit agere q. u. o. l. i. t.

gr. sect. 3. l. 2. epidem. qd. quod moriob, 7,
 ipllicitatis pfiit, gr. trity scadib. septima
 factus vitales edi ostendit, ha e 30. septi
 nis, q. h. et in septimana septo e dierum
 es ergo 30. faciunt. 210. dies, q. 7. mense
 unt gubidit: 7. mense partu edi 7. mense
 e, utm multiplicam septenarij nume
 dem Hipp. l. t. atto. et l. t. carnib. ut dies
 uitationis n. excedere 7. decades septima,
 q. g. fiunt 210. dies ha e nouem men
 20. dies. Varij q. m. in horu dieru compu
 ne Er Hipp. sed caa h. e. q. in latitudine
 his modo g. h. rat. p. p. ium, modo mediu,
 sine; Porro interpretes graniter an,
 in applicac dieru Hippocritioru, Atij
 lews do afferunt, q. 30 sunt dieru, filij sun
 27. q. luna apparere inuipit. Sed
 rija partu r. ut dieru subductio n. l. g.
 y n. morabimur, quippe es in unum
 ueniant, ut 7. vol. g. partu vitales edi
 xant, cu Hipp. q. seire nobis fatid.

q. uo partu infolices de et minime vitali
 oes inter se gubernant, cuius rei ratio ex
 sumit, in primis quae quadragesimo oritur
 talis factus, quae termis et op computatione
 diori pyramidis duci exurgens, huiusmodi
 q. n. au. soleat, mixe mouere, q. cocta sunt
 matura, si conatu illu in 7. factu, plus
 mensis opipos, duas illos attitudines
 nec opclusus fuerit, signu e qd n. d. um
 plety nec matus fuit, et ideo in 3. m.
 differri oportet, donec 9. mense
 at maturari queat. Expiam et. in
 adiungimus rip. e. mulierula ma
 partu octimestre n. doctosty.
 Itaq. medici reicitis florologoru vanis
 yoroni, et trimethicoru supputacione
 certa lege septimestris et nonimestris
 tus vitalis vera caam agnoscunt.
 e. q. f. se et suo d. utu agit ordinat
 certo modo exequit, adeo ut nil in
 matus

vbi factus huius
 sicut 7. mense
 9. edit.

arum et perfectum monere nitatur, sic in
 bis, ante maiorem coitionem, nullam crissim
 itur. Cum ergo in 7. vel salte impari nu
 id maxo mirandū, secat coitionis et
 urationis opy nāa complere, et illud ma
 ad expulsiōne statim mouere, hinc
 ra completū et maturū fietū, 7. mense si 4. mense
 ttere conet. Quia uō n̄ gtingit semp facty n̄ edat
 te pfūi, 8. quiescit, et qd deē adimplere p̄fuit 8. et
 et in nono, qd tentauit in 7. exequit. 9. edat.
 Si 8. facty nascat, n̄ erit opy nāa lilore
 ty, sed coacta et oppressa, vnt noc vita
 ty esse poterit. Quis q̄m vitale p̄c ed
 ense, ut plures de Antz historia, n̄ dubi,
 sed n̄ diu sine magnis mortuorum
 mitatis. ob imbecillē nāam superstes
 durabit. Voruntamen qd Sol et Luna sol et Luna
 y Astra, suam nāa opem gferant, non et caetera Astra
 ems, q̄a imo id fieri firmūter credim, gferunt suam
 riora. e. a superiorib. regi, n̄ dubitandū
 ere ad gnāvis p̄fectam notitiam ut q̄ta

nt feruio oes hepar p. ghu, dnt Cor, 270
 erebrum, qdng. s. foety functionibz pnaa Hepar p. ghu
 in nutritione et accretione indiget, ari dnt Cor
 Vitalibz ut int spuz vitales ad strates ut. Cerebru
 endos ghuant. pntremò vò facultates
 tes circa motu et sensu suas actiones
 ostentre.
 a gte diuim, qd puer in utero ut qna,
 hab. facultatib. hoc e nutritione et reliqz
 comoda, quo cu edity e in huc, solet vti
 t. e. attm p umbilicalem vcram hoc e. *salutis ghu
 nis vta*
 materm expugit, exba uò vteru, ore
 t cibu et ventriculo concoquit, At in vte
 ratorny sanguis plectatq in ventriculu *nutrimen
 to*
 tortur, sed directò in hepar, a quo elabo *foety ad hepar*
 et in reliquu corpz postea distribuit *immediatè p
 foety.*
 his apparot qd in puero in utero existente
 sunt coctiones, nematosis et emiosis
 in tria sunt opereta vnu crassu, niquu
 nis. s. niger, in intostinis asseruatus
 t. v. v. in appendice caeci intestini
 ti et varolis et gouing volunt, qu

operetur & urina q̄ in vesica puelle
 Hinc p̄ videri in stinuen expellitur
 Excrementis. Sudor q̄ cu urina in stinuen tunica
 2. Urina uas, et fodes q̄ cuti adharent.

Vitales porro facultes in utero puelle
 est hoc e, pulfificā facultem hō, et con
 edit ad gnacem spiritum vitalem et gformā
 caloris eiq̄ augumentū, ne facty in suis
 putresceret, aut saltem ḡuiter lo
 Aer at. neglig ad spiritum vitalem ḡgneret

Aer p̄ quā ḡ sufficit, vel transpiracem, et p̄ astra
 via ingredim̄ aluales ad cor p̄uadit, et p̄ pulmō
 atq̄ fatui aer quoy attrahit, ut in hōis sc̄ntant

na pueri et put refert Libanus l. t. r. p. p.
 storio, vti historias plurimas de corpō
 puelle in utero ciulantiō. qd̄ hō m̄p̄

Medicorū negat, et q̄tm̄ inter alios f̄
 Laurent. Deniq̄ completi organia

facultes aptis facultes aiates in pue
 Facty exercet limitr ac reliquis operari videnty.

facultatem Dormit. e. puer, vigilat, qd̄ matres
 ad hunc. p̄ge uiuent, s̄nbit, et dolens. Matres

ne ita facile succidat, si forsan os utero
 Schifone gtingeret, ut in mulieribus
 sanguineis, q̄ membra granulosas
 q̄ ad gemellas attinet Hipp. horti q̄
 gemellorum refert, in divisione seminis, cuius pars un
 generatio in vna parte oraculata, alia in a
 gemelli orgo procreant p̄ nimiam
 fecunditate in solata parte giunt
 visc. q̄formandi valida simul in v
 dispositione et uniamens matrem
 hominis q̄ plumb. gignendis sufficiunt
 proportionate dividit et q̄ qualibet p̄
 Perit. Notandum q̄ si gemelli sint vni
 mica membrana concludita mudant

q̄ gemelli si diversi q̄ prius unius mudant
 masculinam q̄ aduertendum q̄ si semina utaq̄ ma
 Co

In Hollandia bou et vigorosa fuerint gemelli ante
 margratha masculi gnant. Si vno vno masculo
 nō vno parte
 edidit 340 et aliud femininū sit semen hū mas
 oer captivati vna pte gnant in dextra. s. femina
 viris nō en loca
 nis feminis
 margratha mūre ferō sunt gemelli semp cui
 mātum.

279

Quid, quod et in eodem loco, ex eadem materia generatur
 et eundem sanguine admittitur
 ut. quod quod soluitur, si definiamus
 in ea carnem otiosam, informem et doli, *mola deficio*
 in solo mulieris utero generata ex semi-
 nate utraque, quod formatione optima a yuge
 sed sanguinis copia obruta sine fimo
 in n. pa. et alio loco carne generat,
 et morbis mult. et lib. d. Aerilib. parvis
 mola grauior caas d. durat, s. femon
 paruum et vitiosum et menstruum
 et capite affluente,

*generat
 mola.*

etta q. de d. g. u. t. e. n. d. a. d. i. m. q. d. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o.
 E. in spe, in sexu, et in officio, d. huc *Similitudo*
 q. d. m. o. u. e. t. u. t. p. r. o. d. e. n. t. u. r. n. i. h. i. l. d. i. f. f. i. n. d. e. x. p. l. e. x.
 neant, facty. e. r. e. e. p. o. i. q. a. p. l. u. s. t. h. o. a. p. a. t. r. e.
 nate, nate semp. representat. Ruc. sexus
 d. i. s. s. e. m. e. n. m. a. r. e. m. f. r. i. g. i. d. i. y. f. e. m. i. n. a.
 h. o. r. e. s. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. i. s. i. n. e. s. t. i. g. i. e. e. a. s. v. a. r. i. e.
 i. n. s. e. n. t. y. q. u. a. s. r. e. r. e. n. s. e. r. e. l. o. n. g. u. e. s. s. e. t. h. u. a. e. s. t. i. g. r. e. i. s. u. a.
 r. a. d. m. i. t. t. u. n. t. v. n. a. d. s. u. m. i. t. e. x. p. a. r. t. e. n. i. t. e. a. t. e. p. l. a. n. t.
 e. a. i. l. i. u. m. q. a. f. e. m. i. n. i. s. m. o. t. u. d. p. r. o. m. i. t.

a n̄ fetu similem factu eadē speciem, sed ut
 frigiditate p̄ducere q̄ tendit. Ille uō motu
 Motu seminatricis procedit, q̄ deam et foam gnatū
 ex Formatrici participat, eadē loq̄ et cuiuslibet partē
 partem, cuius virtutes retinet. Itaq̄ si fem
 virilis facultas illa feminine exuperet
 prius similis effigietur. & contra matri si
 um semen vincat, si neutru exuperet, factū
 patre, tu matre referet, si fr̄iq̄ seminis
 impediatur, et fundatur tūc factū nec pri
 matri similis producit, qd̄ tot̄ cal. h̄
 qd̄ factū nec
 prem, nec ma
 tri referat. Ubi robori facultis gformatricis, q̄ in semine
 sex effigii similitudine accepta referat
 Altera eadē eadē sentiam Fornelij & in
 eadē eadē Cuius unquam eadē agnoscat cuius tanta
 Imaginis virtus et ot̄ r̄uatem ipsius seminis facultis
 gformatricem impelire queat, fructū
 ex h̄storijs conp̄br. Exca ois vislucet in
 ry q̄dam, q̄ ois rei qm̄ ardentis mater
 optavit, foam et figuram graphice cur
 insculpta representant. Costens effes
 moueri solent tuncq̄ philosophice

condoy conseruay.

276 139

in facultatibus formatiuis sunt calor et spiritus formati-
uis, adiuuantes causa sunt, uteri actio, eius Inertia
illas nutrix et Auclrix, sunt ex tota
historia antea enarrata, satis sumpta
Eius generatrici in utero gestatae vel
in effectum et in utero viget, quo spe-
cie sine agit ut corpus variis organis con-
stituitur ad hanc actiones edendas perducatur.
Et in causa, et generante seu utroque
in actu, illius finis est speciei propagatio, in
hanc autem prudentia quilibet statum simile sibi
intrauisti vni indubitet, ra hinc verum spe-
cie generatae fuerint, et nihil modo super esset.
Eius generatorem ergo natura conseruat et quilibet spe-
cie generatae subsistit. Ergo quae hanc systema
generatorem fauente obijci solent, facile excludi
poterunt.

Quaestio. 7.

QUESTIO VII

De 4 facultatibus subseruientibus

dicitur & ante d' pupis facultatibus nati-
 uis & subseruientibus seu ministrantibus
 q' sunt facult' uenit. Ministrantes at' facultes sunt
 tales nati sunt illis, q' natiuice virtutibus ministrant
 breuiter. *Fig* in 4 g're d' nutrice faculte uenit ostendit
 quatuor uo numerant' Attractrix, repletrix
 coctrix et expultrix sub qb. Bus uelut d' p'p
 segregatiua distributua et appetitua. q' uel
 distincta ab illis n' hnt officia ito natiuice
 distinctis g'p'is n' g'stituunt. Sed secretaria
 q' coctrix uocatur. Distributua p'lim sub Attra-
 ctix partim sub expultrix g'p'is n' p'p
 tantum cu' attractioe g'p'is n' p'p
 sunt Attractrix facultas q' beneficioru
 Attractrix fibraru' inuante partu' calore q' uenit
 q' sit. *Q* et familiare uel libet p'ti g'uit. quatuor
 ty n' sol. in animalibus. g'p'is n' p'p
 in quib' se purgantibus mediatis et minoribus
 totz hanc fa. lapidib' p'p'is in Magnate et alijs
 cultas.

Similiter

liber Avicennae definit Attractionem esse creatam
in alimentum inuentionem attractionum. non Avicenna
nisi modo fiat attractio: s. vel proprietate defio Attrai
e, vel executione ad id quod vacat ut in Syring
in eis.
enere huc.

de qualibet tamen attractione hic loquimur
vera et proprie dicta, quae a virtute seu proprietate qua attri
cia emanat, omnes partes alimentum sibi
hanc proprio tempore sibi alliciunt.
inle hic lo
quatz?

pro hac facultate attractionis dari potest
et in nautis. facult. q. Heclepiad. Erasistr
loquatur. Heclepius inquit facultas est attractio
aliquid quae nautis motu quo pars quilibet motu nautis
appetit, ut potius, allinit.

Attraxio definit a nostro Avicenna. Virtus quae fuit crea
in alimentum retineat, sicut virtus ipsa in
in eo operans, quae ab ipso alim suscipiunt.
Actio clarius hoc modo enudat. Retentrix
quae fibrarum obliquarum munere frigore
itate tandem alim retinet, donec quatuor
quod illi Heclepius quae retentio vocatur, est Actio rete
motu nautis quo illa gubernet sicut retinet
inle rete
rio

quod glinct. In hac actione duo spectant
 de retentio. Tunc in e. retentio durat, qm diu
 eis duratione agit. Nody no quo retentio pfiit Ma e
 Modus qd su linguas, sicuti manifeste in ventriculo et
 eidem. vitre e; Concoctrix fauultus, seu alteratrix
 pe Avien. Cilla q quertit qd Attrahitua attrahit
 et retinuit retentio in effiam seu subsistit
 opai virtute, in ea pmutaen fauultua
 plopione, q quocpioni nutriendis in effectu
 petens. Breviori hac de hoc illa Attrahitua

Concoctrix hty, Concoctrix e natty fauultus, q mediante
 qd sit. et humiditate attrahit et retentio attrahit, per
 nutritus assimilat. Vnde si Concoctrix quoc
 si hoc modo sopniemy. Concoctio e fauultua
 ativus nectio, q pprio calore ipfio partu
 nali, vnde attrahit in initio nutritus
 "Intra alterat et naam partu nutriendis
 coctio vna mutatur. Vnde licet coctio vna sit, hie
 tatis, q vna e maati, hie hie finis qd e
 ut neta coctio qd fieri pot pti finis hie

coctio duplex vero
 maue. Cuius hie vna vna hie maue duplex hie
 humoni et com q sunt pr naam in corpore

quod nos vocat, cuiusmodi cortex in humorebus
 natura. In illa assimilatio fit et in substantiam
 caltes in hac s. p. papasmo eorum qualitates
 tum materia assimilatur. Sistat inter
 cortex nos.

iq, ex pultrice ofinit primos, cu d' op,
 una e illa facultas, q' hystilitate appellat expultricis
 subrimento resubna, q' ad nutriendu n e defio

riens, aut q' explet mensura, q' hystilitud
 orientu et q' n e n'essia, aut emanat in

quanto sibi upto, sunt urina in vesica
 fruien. Verba n aliud sonant, expultrix

nata q' fibram transuersam expe caloris
 unitatis inuamento opereta tam q' the, tu

pollantia p' lora ad id destinata euanu
 expulso p' antor tr' partis motu, seu coraly

utte expulsiua p'ueniens id q' hystitu
 edimittit. rem sine quonit q' exereue

varia sunt q'ra p' varietate cortionu
 m' q' d' sunt natura, q' lam p' natura.

tionis opereta m' d' r' q' cuius q' uo m' sub exereuentu
 y intestinis in h' u' s' in crissis p' i' u' t' u' r' 1^a cortionis

at. expulsi's, in natura intestinorum exp' sunt fuer
 inie du veltia m' u' s' u' l' o' m' u' l' d' o' m' u' n' i' s' a' c' t' e

2° Cortionis opereta sunt, bilis q̄ a vesicula
 p̄ intestina turbata. Melancholice humoris
 operatione p̄ venas hemorrhoidales et p̄ funiculos
 ventriculi turbata, sem̄ qd̄ a rebus acribus
 et p̄ vesicula extellata. 3° Cortionis duos sunt

3° Cortionis una tunc qd̄ p̄ sudore et halitu
 duo opereta resoluunt. Alteri crasso qd̄ tunc explet
 tenuitate uti adhaerens, aliud fuliginosum
 quo peli et iniquos enascunt. 3° m̄fusa
 om̄is opereta q̄nta sola pecunia aliud tunc
 menstruy sanguinis in mulieribz quibusdam

menstruy sanguinis crumpens. peculiaria partiu opereta
 gnis opera utilia sunt, ut lac in manibz, semer in oculis

3° Cortionis dulla in stibz, salina consillis, ut in utilia
 opereta alia agrosa et mucosa e cerebro effluentia
 utilia, multo d̄s q̄ntatione exelusa. Haec ora opera
 ha alia. colpo excernunt, quo q̄nta, vol q̄nta
 te exultate irritant. Sed aduertonu q̄nta
 famites mansuantes in qualibet corpore
 epistunt primariu q̄nta p̄ mutatione
 no medrante nutritione p̄ accubone
 Vteruo q̄nta @ pars Organica y pairi

rano qm infunt, qd semen n' effo' debuit
 hi retineri et oppelli, ut anopp' p'figunt,
 sic. Unde liquet qm' successione h'c. q.
 tes 3 p'ncipis n'at'ib' unillanti,
 o attrahitrix, Potentrix, et oppultrix utant
 in triplu' q'ic, n' qm' in qualibet parte,
 uti ue. c. n' indigent sed solum in organis
 corp'is effinis deuocent, in quib' q'c mani
 educunt carbones, uto gut in illis q'pi,
 hic definim'

QUESTIO IIX

De Vitalibus Facultatibus

Vitalis vitalis varijs notis a Melius sicut dicitur
 p' varia, & p'fecta opa, n'a modo d' h'at' h'ent
 tumor. ^{ie} interpret' h'oc caput intitulat
 q' si solis auct'ib' n' ut p'fectus quoniam.
 In vitalis, q' vita' ent' membr' p' calore cur vitalis
 am d'fert. Modo p'fectibilis indigita tur, dicitur.
 n'ni motu p'agitat, modo q'uat' q'ua
 subst'iam q' toto corp' q'uat. Deniq' d' h'at' h'ent
 insperio v'it' n' regit,

Sed cum huius virtus proprium munus sit vitam facere
 et conservare illam vere quod in et proprio
 Munus vitalis scilicet Medicum vitalem noiat, siue at
 Facultatis quod vita sit, et quod vivere significet, primum vitalem
 non sit. facultatem declarare aggrediamur.

Vita in Aristotelem lib. 1. generat. et feret. c. 4. dicitur
 quod sit vita 1. et utilitate per se c. 7. nihil aliud est quam
 et ipsum vivere, naturam conservare, sicut mors est illius destructio
 non
 si vivere est calorem conservare, hoc est per regulam
 ratione noni spiritus et caloris et per distributionem per
 in omnia corporis membra ut per ventilationem generat
 calorem ipsum naturam restituere et restituere
 Regeneratio fit autem in corde, in quo tanquam in
 fonte, natura caloris naturam sustinetur ne cesset
 ut ex illo dulces virtutes restant reliqua membra
 generat. Sine quo, nec ulla natura vivere potest, sicut
 nec quod in naturam ulla vivere potest, sicut
 Syncope, quotidie experimur. Quippe a calore
 influente facultates in naturam, in fructus naturam
 educant, ut recte dixerit sui ven. facultatem
 membra scilicet organica ad motum et sensum proprium
 et ad reliquas operationes vitales etc. propterea naturam
 cordi facultate implantavit, cuius opera

sp³ e ca²
mots.

Spum de caam motu cordis seu dilatatis et contractionibus
qd manifeste falsu e, qa sp³ e motu et non
est ex gal. l. i. f. pulsib. huc motu n^o g^ostare
vel sanguine, sed in corde arteria, qd ostendit
inmisso calamo in cavitate arteria, et quic
guine a corde arteria separato sentit motu
arteria. qd argum e instur Arictis ad evertit
erroneas eom sentias, ut Arictis, et Turisam
dunt a sanguine etulli exte, vel ut glan
a calore huc motu provenire. Sed allati
desidem faciliore reddemy hoc motu. Facult

alia. Facultis
tatis latio.

e anima virtus in cordi resident, q^o glan
Calorem et spum vitale regenerat, ut ex illo n^o
arterias in oe corp^o distributo calor natus p^o
Staviet, et facultes alia corp^o ad actus g^o
et ira et alij animosa virtus motu officiant. Bre

Fuchsig de
finitio

ffinit Fuchsig sed medicu magis qm philosophia
st facultis vitales ex corde et arterio voluti p^o
vita toti corp^o impertit.
Hic uo notandu qd Fuchsig et reliqui script
Medicina, exopto Avicenna vitale facultem
Actione vite solu definiunt, nec Actiones
La virtutis includunt, cu tm faciunt spem vite

hand

animosa. Huius rei ratio est, quod animosa vita
 quoniam à facultate vitali tanquam à primaria
 vel ab aere et apprehensione. et boni vel mali
 regit ira, et amor et reliqui huiusmodi motus
 ergo huiusmodi et alij Medici hanc virtutem animo subiectivè
 vitale renouant, quæ hæc in cordis calore se in corde ani
 et motus suos in illo peragunt, ita ut subiectivè
 de facultate animosa resistat, et hæc ratio ad
 e pertineat, Cæterum id ad aërem spectat.

hinc et reliqui Medici hanc facultatem vita
 in pulsatione et animosa, quod annunciantur
 et ex merito quod calorificam, quod calorem generat
 et alij quatenus, quod spiritum elaborat, verum hæc duo
 motus spiritus non sunt distincte à pulsatione, sed ad
 proprias proprietates reducuntur, vitales et facultates
 ita hanc existit. Motus vero vocatur Pulsus, unde vis
 scia, ergo hæc vis verè et propriè vitaliter
 et calorificam et spiritum tanquam proprietates
 ostendit, motu cordis per attrahit sanguinem
 in ventriculo, et ex hoc in sinistram transfundit
 facultas vitalis motu proprio parte tenuiorum
 more sanguinis. Spiritus, et aëri et pulmonibus
 et elaborato permiscet, et tandem in spiritum

subiectivè
 in corde ani
 mosæ virtutis.

Similiter huius
 facultatis.

Sp. vitalis
 in aëre

vitalis quod est q calorē sicut qm et calor
vitalis facit qm motu et eadem
vitalis facultas distribuit spm, et cu calore
p arterias, in uniuersū corpis, et p euentilata
gloruat, atqz quādo calorē, seu spm, eiqz
hō et gferuāo fiunt, simul, et semel, et eōm
sp. si erunt gferuāo dūa alia spēs a p
qua distincta itaqz restant dūcētōr vitalis

vis vitalis
Facultatis
duae

una pūssifica ē qua in pntē n ayem
ad hūitātē t pūssib. pūncat. Alia animosa
paucā pūssificā. Hae dūcētōr spēs, vis ar
qua motu in nobis pūgnit et a m pūssificā.

Duplex Ani
mosa.

Vitalis Animosa duplex ē, pūssificā et pūssificā
pūssificā ē vis qua ferimur in oīm dūcētōr
ex opinione boni vel mali. Ex opinione boni
arriunt acty, vob: illud bonū gferuāo al
et dēpōnēt, sine cognitiōe pntē vob
vnt opurgit amor, vel bonū illud ē factū
onāpēt desideriu, vel pōnēt vnt vnt
gāudiu. Ex opinione mali pōnēt vnt
pōnēt, si malū apprehendit, absolutū
circūstantiā, ad vnt emēgit, vnt factū

Ingrasabile si pōnēt vnt factū. Ingrasabile ē vis
ferimur in oīm arriunt et dūcētōr

ensiore boni vel mali; quae boni ductibus
 rumpunt. vel illud bonum arduum, si superat
 nostram, sed aliquis pro, aliquam habemus
 rationem. vult spes, vel illud etiam arduum
 est impossibile et supra vires nostras ut, unde
 id; poenam addit, hoc autem procedunt, si ma-
 turum imminet rei iudicium et vii nra pae-
 re, oritur audacia, si minus succumbat
 et omnem mali sit potens oritur timor. Denique
 ad illud perens sit oritur venditio seu fra-
 gna omnium motuum tres sunt eae. 1. res
 obiecta, siue perens, siue futura, siue in-
 conita reducta. 2. phantasia hoc est impres-
 sio rei opinio et aestimatio. 3. calor
 et motus, quoniam quantum ad magnitudi-
 nem vel debilitatem, hi actus maiores vel minores
 efficiuntur.

Motuum eum
 quod sit in
 virtutibus.

questio nona

Quid spiritus, et quot sint?

spiritum multum in corpore spiritus alibi dicitur motu cientes
 dicitur e, sic et hinc substantias et corporeas, tenues, et
 colorum aere a se mxi gllatas, oculom autem
 gientes meridiana luce clari. verum qz dicitur
 cymu substantie invisibiles, se n spz in corpore
 d' in sig' sp' q' b. hinc gllat instituit, videmur, vng. e' sp' q'
 ritum & pulmones attrahit in corpore respit. Aliqua
 et retes in corpore dolores committans et hinc libel. et
 3. id sp' q' q' interpret' corpis enumerat, utm dicitur
 hinc sp' in ptes gllantes, gllantes et impo-
 tationes. De hoc ut' sp' in presenti agitur. hinc
 sp' p' spiritulig eadm p'rogre in calore innat
 gllat saepe hab' noa caloris et sp' q' eig. gllant
 siliati nexu sociat' ut s. calor est c' hinc ptes
 actiones quassilibet oleat. Itaq' caloris et sp'
 calor' et e' corp' et vna substantia ita ut naa m'ig' r'at
 sp' vnu e' altera quoy cognoscit, q' in caloris
 sp' origo e' colorum teste n' quoniam sed e' a
 gradu d'na s. et collicera sua parte d'icere
 origo sp' substantiam ex colorum mixtione simpliciu m'ig'
 gllare sed ex viventiu substrarum relatio-
 naa o'ia d'icere q' substantie p' p'stantie
 qua

291

IX. Cum et formam forte obtinent, dicitur et etherea
 appellari, utiq[ue] sp[iritus] subtilia etherea, et dicitur
 in partem selet. Huius sp[iritus] beneficius calor movetur, calor move
 et ad o[mn]es functiones exercendas impellit, huius sp[iritus] bene
 mediante tanq[ua]m in nexu immortale caduob[us]
 a corpore coniungitur.
 Similis sp[iritus] subtilia etherea luvida calida ten
 et lenissa o[mn]ium facultatum vehiculu[m], et primu[m]
 dam actionu[m] in formam, q[uo]d sit subtilia lenis sus
 monstravimus. q[uo]d sit vehiculu[m] facultatu[m] cui
 or g[er]at in q[uo] defectu sp[iritus] o[mn]es actiones
 eant; Veru[m] q[ui]a sicut duplex e[st] calor, inna et duplex
 et influens; sp[iritus] sic duplex naturalis. Vnus forma
 et alter post genit[um], q[uo]d et influens dr.
 calor, si duplex
 et spiritus.
 et nimis pars spiritalis, q[uo]d a d[omi]na genitorij
 et subtilia quoniam in o[mn]ib[us] corp[or]is partib[us] residet q[uo]d sp[iritus] Innata
 Vnus sit et simplex, h[uius] et varia locoru[m] in
 has virtutes manifestat duplex existit. p[er]a
 in quolibet corp[or]is parte residet et nutritioni
 inferuit dr vitalis. prout ubi in corde
 natur dr vitalis, quatenus at in cerebro cor
 stratis vocatur. Is idem sp[iritus] innatus

292 rē officij et moty dr iterū vel fixus q

Innatus? labot parti inhæret et propria ipsi vita motu
noa sortiat? vel influens q dū a corde sū cerebro motu
rē officij miscto in partes distribuit. a corde qdū motu
et moty. sp̄s innatus tanqm a fonte ubi nāa maxime

sp̄s parte reparuit, ut fixus ille partū m
suscipiens et gseruans. A cerebro uo ut illa
re sensus et moty ity partib. uicarent.

re generat? Veni qd influens sp̄s gladius distribuit et
sp̄s influentis di debuit ito ne statim glumens re generat

et motū debuit. Vnt alia sp̄s q post qd
influens dr) ex tenuiori et a crea sang

q genitū, nāa substituit, q nihil aliud
substia qdū calida, tenuis subtilis qdū

quibus tenuiori et punon portionē qdū
q calore influente innatu re generat

et, et gseruat. Hoc opistimandi qdū
gnatū ab ipso innato influente et qdū

toty t nouo qdū imo nihil aliud qdū ipse
influens aucty et restauratq op pura

sanguinis substia in corde vel cerebro qdū
qr. in sp̄s innato fixy partū restaurat

vitale influente. Vitale et. post genitū
influens

mente refurians. Frater us ex vitali.

manifesto eluot duos dan. sibi. sp. in
vitali. s. et fratrem.

vitalis renuissa et calida subtilia in vitalis sp.
conly. ventriculo ortu ex tenuiori p. influens qd
fauitatem vitali et spum. innatu.

insity restant et g. s. et frater.

issa et lumbosa subtilia ex vitali sp. genitens a. d. s. sit.

plegu coroidi & fauitem aiatem et inna
m ad sensu et motu in cas. p. ter. d. terent.

missis fauli negotio hanc solueng. g. s. et

mednos plurimu. agitata, v. r. u. s. d. o. t. q. d. s. t. sp. u.

auty, si affirmatiue ducany. g. s. et frater.

em dan. spum, q. in orb. parib. insidet et

in hepate ut fauitem. nati. inferuicd

illiy actranu. sit. instrum. E. t. sicut. bes

tes. frily. sedily. d. s. t. r. u. t. y. ad. m. i. t. t. i. n. g. s. u. c. t.

illam. ut. honu. ob. e. u. n. d. a. r. u. m. i. n. s. t. r. u. m. g. e. e. t.

em. Negatiue. uo. si. v. e. a. n. g. s. p. u. m. s. u. l. l. u.

in. n. a. t. e. m. s. e. r. e. p. o. t. g. e. n. i. t. u. n. u. s. q. m. a. d. m. i. t. t. i.

u. m. e. n. s. i. t. n. e. s. s. i. g. n. o. c. f. a. u. i. t. e. n. a. t. i.

u. e. n. i. n. f. l. u. i. t. n. o. c. s. p. u. i. n. a. t. i. i. n. s. i. t. o.

re

reparando, q̄ a vitali re facultatur. Manens
 ergo in illa distincte, sp̄s n̄ctus facultatur
 distinctio inferniens roq̄, quodmy si t̄mpto et m̄
 sp̄s n̄ctus loquamur, t̄ influenti et pot̄gentis a
 negamy & plures n̄ct.

Questio decima.

Quid e facultas Animalis et quales

Definitio facultas animalis virtus animi in corpore
 talis animalis dicitur q̄ sp̄s animalis intro sensu et motu in
 corpore transmittit et intellectu fouet.

Definitio Avicen. hanc facultatem in corpore
 tuam hoc e q̄ v̄m spes sine materia comprehendit et

divisio eius et motiva q̄ motu p̄agit. Comprehensio
 dem. Sensitiva v̄m v̄m d̄p̄esit in natura
 externa et occulta seu interna. Facultas

Sensitiva externa e quintuplex, viziva, auditiva
 q̄ viziva odorativa, gustativa et tactiva. Viziva
 viziva sentiens exterior, q̄ e nervos opticos a cor

data crystallino humore, veluti p̄p̄o
 v̄m coloris q̄ m̄ v̄m illuminatū v̄m
 sensu v̄m defert et corū d̄ferimū v̄m

Auditiva auditiva e virtus a cerebro q̄ nervi
 in aure distributa, q̄ aoris interni m̄
 et m̄

membranae tympani, huiusq[ue] osmoloru[m] aduione
 os excipit, et ad sensu[m] coem d[ist]ribuit; odoratiua
 sensitiua externa, q[ue] a cerebro y veniens, in
 mamillarib[us] ut p[ri]mo organo residens
 rante aere odores respurat, et sensu[m] coeocat.
 odoratiua
 gustatiua e[st] vis q[ue] a cerebro lingue ut p[ri]mo m[em]bro
 uos d[ist]ributa recipit sapore et ad sensu[m]
 detert et. Tactiua e[st] virtus a cerebro y
 in uniuersu[m] corp[us] d[ist]r[ib]u[ta] q[ue] cute p[er] p[er] Tactiua
 quod organo q[ui]bus tactiles recipit et sensu[m]
 sentat. Facultas sensitiua interna p[er] se
 sedes inq[ui]t suum. Imaginatiua e[st] q[ue] sensu[m]
 phendit. discursiua et memoratiua q[ue] Facultates
 intra complectit[ur]. q[ui]plex us[que] in d[ist]ribu[ta] Inter
 hu[m]an[is] a phantasia, et reminiscenti[is] a[n]te[ri]ora p[er] se
 stinguunt. Imaginatiua seu phantasia e[st]
 natua interna q[ue] sp[irit]us sensu[m] extenou[m] recipit
 ut et coponit. Ab hac suspensio[n]e d[ist]ert, sollicitu
 qu[od] phantasia sp[irit]us componit in absentia ob
 no[n] eis in p[re]sentia. Discursiua nihil aliud
 vis q[ue] questus sp[irit]us ab imaginatiua, quales discursiua
 int[er] iudicat, et aliud ex alio colligens circa quid sit.
 d[ist]ert et ratio circa b[ea]ta q[ue] sunt

composita dividit, summa exponit, bona eligi
mala respicit, vera affirmat, falsa negat.
Memorativa facultas est vis scriptura in tota
ab alijs suis receptu gervat et retinet.

Disputant usque An et Melius et scilicet haru facultat
de sedibus. Alijphantasia offerunt in anterior. cerebri
faulitate. Alij in posterior. Discursum in medio ventriculo
anteriori con. Memoria denuq in 4. Alij in tres cerebri
tendunt. Alii fundi volunt. Sed et haru facultatum collocatione
et Medici. Ratione huius facultates vbiq in cerebro reper
facile et monstrat, qd in inflammatione cerebri mem
nequm huius ventriculo, ois locunt. Veru qum
pro ventriculo cerebri in vno magis qum
ha facultes elucet, sed in qum ventriculo
vbi ubi reliqs humidior et inferius in aqis pluribus
magis rebus humiditate regit ad sperum receptione
nat, faulrior ventriculo et sicior et memorie magis
bati auliorum ur. Veru hos spec in scilicet An qum
cu aut qd in morby vna pa loci, alijs integis mem
vt plurimis huius id constat. Facultas
E vis huius facultes q qua eunte amantem
Facultatis q huius fauliana et psequa qum et frigida
motus de mouent q quu qum vna in partes gener
sic. Est tractatus ultimus de actionibz sed in vbi
tatis egerimus fine. huius comi impero

Finis

Index quorundam:

297
199

Aborsus quid 261.
Acida unde . 167.
Acida famis causa 203.
Alimentum 3pl^r g^oside
ratur 239.
Appetentia carina vnt. 203.
Ars medium inter sciam
et pura ignorantia . ii
Attractio alti q^omo 137.
Uetrix quid . . . 243.
Qualitas e signum
coctionis 161.

B

Bilis quid 173.
Bilis effectus 179.

Cacochymia q^o p^orie dr 127.
Calor natus mediata actuali g^o.
Canon quid 2.
Canis sciior hoc cur. 91.
Coctionis dubia q^ola 131.
Chylus quid sit . 119.
Chylus primus humor dr 120.
Cibi in remutatio 129.
Chylores nutritivi 132.
Concatio elipab dr 131.
Compositio 3plex . . . 53.
Conceptio q^omo . . . 296.
Conformatio duplex 260.
Colica unde . . . 181.
Crudum q^o sit 161.

Dispositio epis quæ dicat^r . . . 17.
 Distributio alti quæ 136. Gemellorū quæ vnt 277
 Generatrix quid . . . 244

Elorum desio . . . 29 Hepar quid sit 140
 Eli puritas essentis 39. Hepatis calor qualis 140
 Exeritatio quæ comparat^r 14 Hepatis nutritio . . . 134
 Expultrici desio . . . 280. Humor et humidū quæ 141
 Expulsio facin . . . 134. humorū color vnt. 140
 Humor. duæ calē 141
 humorū generatō . . . 141

Facultas quid 223. Jouis cur supremū sit 141
 Fatus 3^a excreta 270. Jovis possideat . . . 141
 Fen quid sit . . . 2.
 Ferrum struthiocam. con. Leena cur ferocior vir
 loquit . . . 65. Lepus at ceruus cur velox vir
 Fluxus mensuræ quando
 incipiat . . . 255 Lien vnt nutrit^r
 Fructus cur audi 108

Medicā deficiō abflu. 4 Olenria bene vnt 146.
 Medicā error 6. Partis deficiō 157
 Medicā an ggruē scia 7. Partis qdō etgd 161
 Medicā an bene in th. et praec. Partis facilius repāta 162.
 Ricam diuida. ii. Pituita acerbā 2plū fit 169
 Medicā subm quate 19. Pituita Insipida vnt 170
 Melancholia quid 192. Pituita p' naam diffra 180.
 Eiusdem vsus 202. effatū 199. Pituita cur n' ggruē lēu 186.
 Melancholici famelicū i. Pituita copiosior vnt 127.
 Menstruū sang. ggrū p'cipium 253. Pituita falsa fit 2plū 162.
 iuxta ad coriū oli sursum et deorsum tendunt 45 Phlegmatis deficiō 153
 Nola quid 277 Plethora ad vasa vel
 uies qd 127.
 Nonstrum nāc femina Plumbi granitas vnt 49
 253. Prīpūa dupliū gnis 126.
 Vttrix quid 235 Prudentia in pncis
 vtritis 2plū 133. an laudanda 103.

Quartana in tertiana Terra violenter aggravescat
 et quotidianam migrat 204. Terra cur unum tantum occupet

Temperamentum quid

Renum munus 180 Temperamenti quinae

Ructus auides vnt 165

Ructum auides cura 164.

Rubedo vnt. . . 146. Ventriculi actio in nesia

Ventriculq an chylo nutrit

Salinae virtus. . . 130 Ventriculi substantia qualis

Sanguis splenipit 144 Vesicae Felle vis . . . 139

Sapor amarus vnt 163. Vita quid

Sapor dulcis vnt 147. Vomitus quando

scite et artis differa. 8. Urinarum color vnt

Serum quid sit . . . 213.

Spis quid }
 spiritus simplex } 291.

status neuterandez, 15.

Supertatio quid 272.

BB
In
G
Qui
m
al
C
V
S
f
V
o
o
J
C
F
C
C